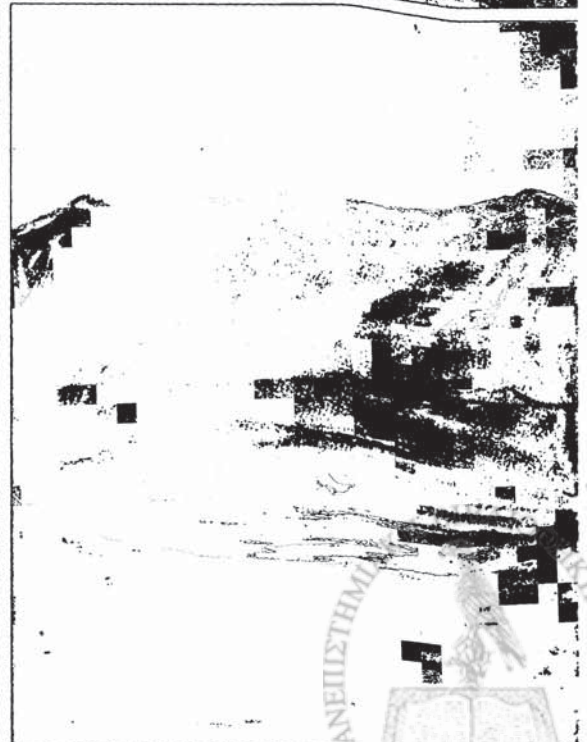

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

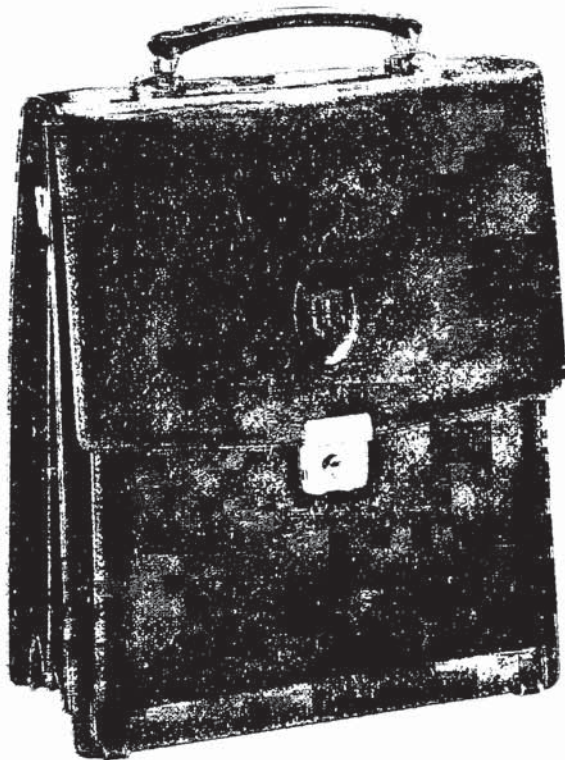
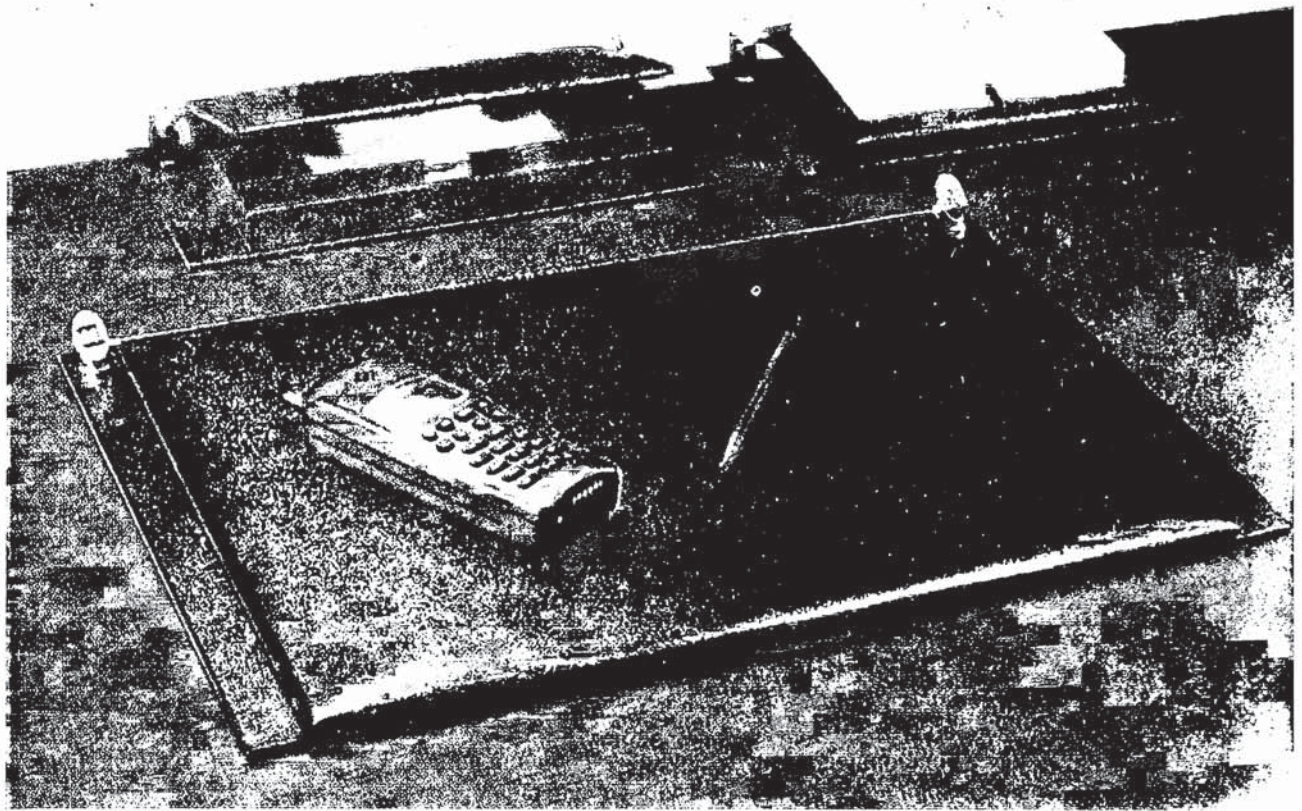
Τεύχος 7 - 23 Ιανουαρίου 1998 - Τιμή 250 δρχ

Η Σύνη Παπαγιάννη στην Αμμιάνη

Συνέντευξη με την Φωτεινή Μπούση

Mihail

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Χ.
ΡΟΓΚΟΤΗΣ

ΧΑΡΤΙΚΑ
ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΜΕΛΑΝΙΔΗ 4
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ. 0651/25003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σας συστήνουμε τον νέο
Γραμματέα της Περιφέρειας

6

Κόνιτσα: Ανατομία ενός μνη-
μόσυνου και άλλες ακρότητες

12

Συνέντευξη: Η θέα από το παρά-
θυρο του Γρανάδα. Η κυρία Φωτεινή
Μπούση μας μιλά για τον κινηματο-
γράφο στα Γιάννενα

36

Σε αυτό το εξώφυλλο: Η
Σύνη Παπαγιάννη ζωγραφίζει
για το Μικρόπολις

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Τεύχος 7, 23 Ιανουαρίου 1997 Τιμή 250 δρχ.

Εκδότης: Νίκος Αλμπανόπουλος Αρχισυντάκτης: Φιλήμων Καραμήτσος Σε αυτό το τεύχος συνεργάζονται: Γιάννης Παπαδημητρίου, Γιώργος Κοκκώνης, Μαρία Ζουμπούλη, Γιώργος Αράγης, Βασίλης Ντισιάκος, Μαρία Παπαδοπούλου, Τάνια Φαρμάκη, Ελένη Παπαδάκη, Φώτης Μιχαλόπουλος, Δημήτρης Δουρής

Φωτογραφία: Χ. Γκλίβας, Σκίτσο: Χαντζό

Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση Αλοϊσία Βαρθαλίτη, Διαχωρισμοί Πολύχρωμο, Εκτύπωση Τυποεκδοτική Ηπείρου, Διεύθυνση περιοδικού: Χατζή Πελλερέν 8, 452 21 Ιωάννινα, e-mail: nikalban@otenet.gr, τηλ. - fax: 0651 22348 - Ετήσια Συνδρομή 5,000 δρχ., Εταιρίες, υπηρεσίες 30,000 δρχ.

Στιγμιότυπα

Λάλα λαλήματα

Ο Θ. Λάλας του “Βήματος της Κυριακής” υποβάλλει στις 18.1 στο απίστευτα ανιαρό και στυλιζαρισμένο μοντέλο των συνεντευξιών του τον νέο διευθυντή της Λυρικής Π. Κούκο. Κατά την συζήτησή τους όλα κυλούν (κατά την παροιμιώδη ρήση δημοφιλούς λαϊκής αοιδού) “απλά, χαρούμενα κι αγαπημένα”: Θ.Λ.: πάντα είχα την απορία πως έρχονται σε ένα δημιουργό οι νότες, Π.Κ.: οι νότες υπάρχουν γύρω μας..., ενώ στις όποιες κατά τύχη ενδιαφέρουσες ερωτήσεις απάντηση ουσιαστική δεν δίνεται. Έχει μια γραφικότητα η ανοησία, αλλά εδώ το θράσος ξεπερνά τα όρια: όχι μόνο ο κατεξοχήν ευνοημένος των μουσικών κυκλωμάτων των Αθηνών προβάλλεται ως αντιεξουσιαστής και αναγεννητής θεσμών, αλλά ο (ειδήμων;) κ. Λάλας δηλώνει επιπλέον με περισσή ευκολία πως πρόκειται “για τον πιο ταλαντούχο συνθέτη του καιρού μας”. Η διαμόρφωση της κοινής γνώμης είναι τέχνη διακριτική, και η τόση χοντροκοπιά βάζει ψύλλους στ’ αυτιά και των πιο ανίδεων...

Γ.Κ.

Στιγμιότυπα

Την ώρα που γράφονται αυτές οι σειρές η κυβέρνηση ετοιμάζεται να καταθέσει νομοσχέδιο για τους Ολυμπιακούς που προβλέπει ότι μπορεί να γίνουν “παρεκκλίσεις από κάθε κείμενη διάταξη για ανάθεση μελετών και την εκτέλεση δημοσίων έργων” προσβάλλοντας βάναυσα όσους πιστεύουν ακόμη ότι οι νόμοι και οι θεσμοί λειτουργούν στην Ελλάδα κι ότι το περιβάλλον χρειάζεται ακόμα μεγαλύτερη προστασία. Μα αν αύριο παρανομήσει το Κράτος κατά “παρέκκλιση” γιατί να μην παρανομήσει κι ο ιδιώτης που μπαζώνει ήδη ανένόχλητος θάλασσες, λίμνες και υδροβιότοπους. Η σιωπηρή συναίνεση της αξιωματικής αντιπολίτευσης αλλά κι αυτών που ονειρεύονται κωπηλατικούς στα Γιάννενα το 2004 δείχνει απλά το μέγεθος της αδιαφορίας και της διαφθοράς.

Φιλ. Κ.

Γιατί όχι;

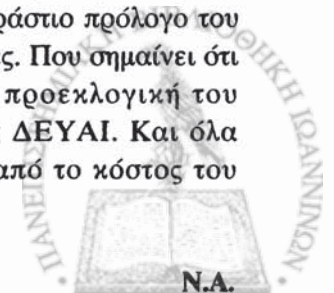
Παρακολουθώντας με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τις επιτυχείς επιλογές ταινιών της ΚΟΠΙ στις προβολές που διοργανώνει στο Πολυθέαμα αναρωτιόμαστε γιατί πρώτοι οι αιθουσάρχες δεν διαλέγουν αυτές τις ταινίες να τις προβάλλουν σε ευρύ κοινό. Όσο κι αν πιέζονται από τα αποκλειστικά συμβόλαια με τις εταιρείες διανομής κάποτε θα πρέπει να κατανοήσουν ότι κοινό υπάρχει όσο υπάρχουν καλές ταινίες. Το καλό όμως συνήθως κολυμπάει ανάμεσα σε σκουπίδια και όλοι, αιθουσάρχες και θεατές, έχουν την ευθύνη της ανεύρεσής του.

Φιλ. Κ.

ΔΕΥΑΙ

Παρακολούθησα τα δημοσιεύματα για το ενημερωτικό φυλλάδιο που εξέδωσε η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης. Δυστυχώς οι αρθρογράφοι των εφημερίδων, γκρινιάζοντας ότι η έκδοση είναι ακριβή, χάνουν την ουσία. Και δεν έχουν δίκιο: Μια επιχείρηση με τον τζίρο της ΔΕΥΑΙ όχι απλά δικαιούται, αλλά οφείλει να κάνει τέτοιες εκδόσεις για να ενημερώσει τους πολίτες.

Τα σημεία που διέφυγαν της προσοχής του τοπικού Τύπου είναι άλλα: Ότι το φυλλάδιο, αν και ακριβό, έγινε με τέτοια προχειρότητα που στην συνέχεια η ΔΕΥΑΙ αναγκάστηκε να κολλήσει πάνω του διορθωτικά αυτοκόλλητα, πρακτική καινοφανή για τα παγκόσμια εκδοτικά χρονικά. Ότι έχει αρκετά εκφραστικά και συντακτικά λάθη, και γενικά δίνει μια αίσθηση «καλόγουστης προχειρότητας». Και τρίτο, ότι το προηγούμενο παρόμοιο φυλλάδιο το είχε εκδώσει το 1994 και το επόμενο φέτος. Και οι δύο εκδόσεις συνέπεσαν σε προεκλογικές χρονιές. Σύμπτωση; Το φειτόν μάλιστα φέρει ένα τεράστιο πρόλογο του Δημάρχου στις πρώτες σελίδες. Που σημαίνει ότι ο Δήμαρχος ξεκίνησε την προεκλογική του εκστρατεία με χρήματα της ΔΕΥΑΙ. Και όλα αυτά είναι σημαντικότερα από το κόστος του φυλλαδίου.

ΧΑΝΤΖΟ... ΜΑΡΕΣ

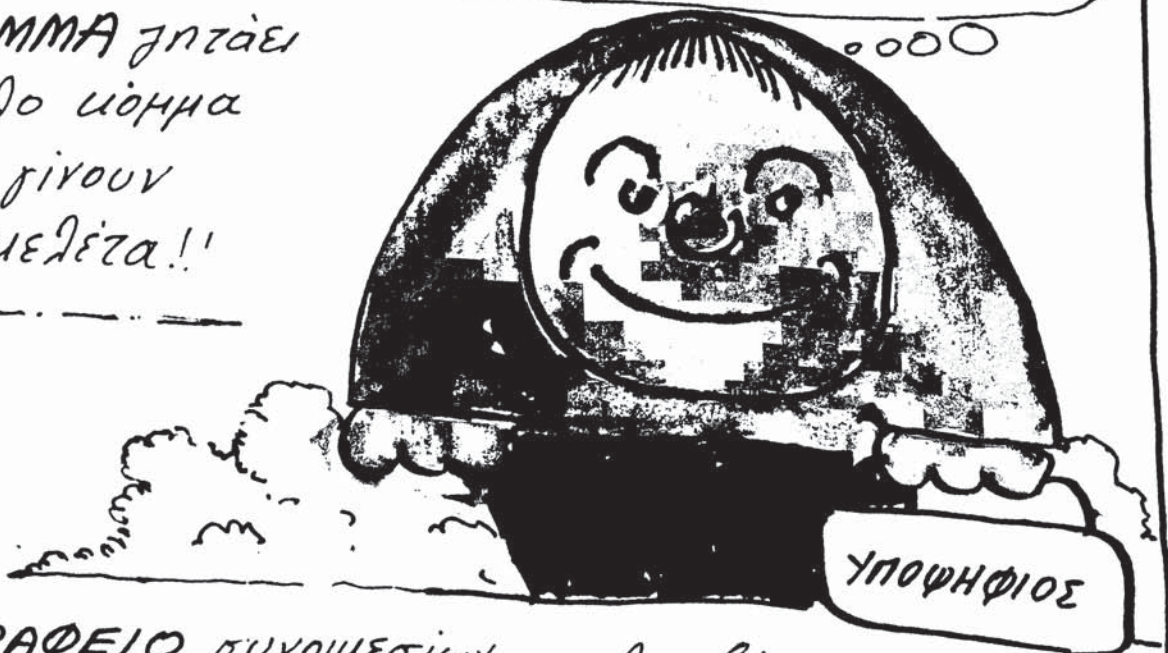
ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ:

ΚΥΡΙΟΣ σοβαρός με πείρα στα διαπλεγόμενα ζητάει κόμματα μικρά η μεγάλα η μικρομέγαρα, προκειμένου να κατέλθει ως κοινός υποψήφιος στις επόμενες δημοτικές εκλογές με απώτερο σκοπό να ανέλθει ως δήμαρχος. Μόνο σοβαρές προτάσεις!!

ΚΟΜΜΑ μικρό ζητάει κόμμα μεγάλο να αναφαστα μαζί του. Διαδίδει Μαρτιά.

ΚΑΝ'ΟΜΕΛΕΤΑ ΚΙ ΕΦΤΑΣΑ!!

ΚΟΜΜΑ ζητάει άλλο κόμμα να γίνουν ομελέτα!!

ΓΡΑΦΕΙΟ συνομιεσιών αναλαμβάνει να φέρει σε επαφή κόμματα μεταξύ τους, ή κόμματα με υποψήφιους με σκοπό τον ποζιτινό γάμο. Πρώτης εκμεύσει!! (Εσύ κι εγώ κι ομοίω το χωρίο)

ΧΑΝΤΖΟ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥ

Το εντυπωσιακό ρεύμα μεταναστών προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΟΑΕΔ με στόχο την καταγραφή τους και την προμήθεια της λευκής κάρτας αποδεικνύει τις τεράστιες ευθύνες του ελληνικού κράτους για την 7χρονη καθυστέρηση της νομιμοποίησής τους, από την οποία επωφελήθηκε όχι λίγο η εγχώρια "ιδιωτική πρωτοβουλία". Ακόμη και τώρα όμως δεν λείπει ο κλεφτοπόλεμος εναντίον του μέτρου. Ορισμένοι εμφανίζονται "ουδέτεροι" και διαδίδουν ότι δήθεν τους ίδιους τους μετανάστες δεν τους ευνοεί η νομιμοποίηση, ότι έβρισκαν δουλειά μόνο εξαιτίας των φθηνότερων "μαύρων" ημερομισθίων κλπ, κάποιοι άλλοι εξανίστανται γιατί θα αποκτήσουν δικαιώματα αυτοί που μας ληστεύουν και πάει λέγοντας. Όταν ορισμένοι έχουν συνηθίσει στην πλήρη ασυδοσία, τους κατοφαίνονται ακόμη και οι στοιχειώδεις ρυθμίσεις, που απειλούν να θέσουν κάποια όρια στην απομύζηση της υπεραξίας.

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΙΚΑ

Έχει δίκιο η μειοψηφούσα τάση της Νομαρχιακής Επιτροπής Ιωαννίνων του Συνασπισμού στην κριτική για τη βιασύνη της πλειοψηφίας να ανακοινώσει τα ονόματα των υποψηφίων, που θα υποστηρίξει το κόμμα στις Δημοτικές και τις Νομαρχιακές εκλογές. Στο κάτω-κάτω αριστερή πολιτική πρακτική είναι η προτεραιότητα στα πολιτικά μέτωπα, στις προγραμματικές συγκλίσεις ή αποκλίσεις, στη συσπείρωση ανθρώπων και όχι στην επιλογή των προσώπων, που πρέπει να είναι η τελευταία. Τουλάχισ-

Ο νέος Περιφερειάρχης

Οι φορείς της περιοχής και τα τοπικά Μέσα Ενημέρωσης, παρά την τυπική εγκαρδιότητα του καλωσορίσματος, αντιμετώπισαν με - δικαιολογημένη...- επιφυλακτικότητα την άφιξη και ανάληψη καθηκόντων του νέου Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Ηπείρου **Δημήτρη Καλουδιώτη**. Είναι ασφαλώς νωρίς ακόμη και για τα πρώτα δείγματα γραφής του νέου Περιφερειάρχη αλλά η συνήθης περιέργεια για το πολιτικό προφίλ κάθε καινούργιου δημοσίου προσώπου ενισχύεται από το πλούσιο βιογραφικό του σημείωμα, που δημοσίευσε ο τοπικός Τύπος. Απ' αυτό το βιογραφικό άντλησε και ο συντάκτης της στήλης κάποια ερεθίσματα.

Η πρώτη επισήμανση γίνεται με αφορμή την αναφορά στο βιογραφικό ότι, μετά τη συμμετοχή του στους αντιδικτατορικούς φοιτητικούς αγώνες, κατά τα πρώτα χρόνια της μεταπολίτευσης πήρε μέρος στην προβολή και συγκρότηση του εργοστασιακού εργατικού κινήματος. Παράλείπεται η σημαντική όσο και ενδιαφέρουσα πληροφορία ότι ο κ. Καλουδιώτης υπήρξε ιδρυτής πολιτικής οργάνωσης, του βραχύβιου "**Προλεταριακού Αγώνα**" (όπως πληροφορούμαι από το βιογραφικό λεξικό με τίτλο "*Η γενιά του Πολυτεχνείου*" του Δημήτρη Φύσσα - εκδ. Δελφίνι).

Η αριστερίστικη παρένθεση έκλεισε πάντως αρκετά σύντομα, αφού στη συνέχεια ο κ. Καλουδιώτης υπήρξε στέλεχος του ΠΑΣΟΚ με δραστηριοποίηση σε θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη διάρκεια της δεκαετίας του '80. Η επόμενη έντονη περίοδος σχετίζεται με τη δράση του κ. Καλουδιώτη στα εθνικά θέματα. Ομολογουμένως δημιουργεί αίσθηση τόσο η φρασεολογία, που ο ίδιος χρησιμοποιεί στο βιογραφικό του, (του τύπου "βοήθησε στην ανάσωση του Βορειοηπειρωτικού από την αφάνεια") όσο και η συμμετοχή του στο εκδοτικό τμήμα του περιοδικού "**Ελλοπία**", μιάς απ' τις μαχητικές φωνές του αναδυόμενου στη χώρα μας εθνικισμού στις αρχές της δεκαετίας του '90.

Έκανα λοιπόν μιά μικρή έρευνα σε όσα παλιά τεύχη του περιοδικού μπόρεσα να βρω, αναζητώντας τα κείμενα του κ. Καλουδιώτη. Η έρευνα αποκάλυψε, μεταξύ των άλλων, σφοδρές πολεμικές εναντίον του Νταβός, καταδίκες των "εθνικά αδιάφορων" Καραμανλή, Μητσοτάκη και Βασιλείου, επαίνους στην, φασίζουσα όπως αποδείχτηκε, κίνηση των μοτοσυκλετιστών στην Κύπρο, νεο-ορθόδοξης προέλευσης ύμνους στη μοναδικότητα του ελληνισμού και στο πρότυπο του καθ' ημάς "κοινοτισμού", καταγγελίες του "κοσμοπολίτικου μηδενισμού" αλλά και αποδοκιμασία όλων όσων συγκεντρώνονται γύρω από το κράτος και το αντιμετωπίζουν ως ταμείο πληρωμών με τα χρήματα της ΕΟΚ.

Υποκίπτω στον πειρασμό της αναδημοσίευσης ενός μαχητικού αποσπάσματος από την αρθρογραφία του κ. Καλουδιώτη για το Κυπριακό: "Η Κύπρος μπορεί να σωθεί μόνο αν στην κοινή γνώμη του ελληνισμού γίνει ό,τι έγινε με την Μακεδονία. Αν σταματήσουν οι σκοπιμότητες και ξαναμιλήσουν για ένα **ελληνικό νησί** (σ.σ.: και όχι ανεξάρτητο κράτος), που βρίσκεται υπό τουρκική κατοχή. Και αυτή η ομιλία ας ξαναγίνει κοινός λόγος, όπως έγινε με τη Μακεδονία, σε κάθε πεδίο δραστηριότητας του ελληνισμού. Από τα ταξί και τους συνδικαλιστές ως τις διπλωματικές υπηρεσίες μας και τις ομιλίες των πολιτικών μας ηγετών..." ("Μετά το φιάσκο της Νέας Υόρκης τί; ", "Ελλοπία", τεύχος 12, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1992).

Από τον αριστερισμό και την πολιτικοποίηση της μεταπολίτευσης μέχρι το σκληρό εθνικισμό των αρχών της δεκαετίας του '90 και από εκεί μέχρι το σημερινό ΠΑΣΟΚ με τις οπωσδήποτε πιο ψυχραίες θέσεις στα προβλήματα εξωτερικής πολιτικής -εκτός εάν ο κ. Γενικός δεν τις συμμαρμύζει-, χωρίς αμφιβολία οι περιπλανήσεις είναι μεγάλες. Η δε πρόσφατη αρθρογραφία του κ. Καλουδιώτη ("Η τοπική Αυτοδιοίκηση στο νέο αιώνα", εφημ. "Ηπειρος", 17-18 Ιανουαρίου) για το πρόγραμμα "Καποδίστριας", υπέρ "μιας εμπνευσμένης πολιτικής εκσυγχρονισμού", που θα καταστήσει τη χώρα μας "συνδημιουργό του Ευρωπαϊκού οίκου", πόρρω απέχει από τη συνηγορία του "κοινοτισμού" με αντι-ευρωπαϊκά επιχειρήματα.

Ας μη βιαστεί όμως κανείς να καταδικάσει αμετάκλητα τον κ. Καλουδιώτη. Τουλάχιστον όχι πριν αναλογιστεί ότι οι μετακινήσεις αυτές αντανakλούν τα αντίστοιχα ρεύματα στην ελληνική κοινωνία. Έχει κανείς την αίσθηση ότι αυτή η προσωπική πολιτική διαδρομή αποτελεί **αντιπροσωπευτική εικόνα** των ταλαντεύσεων του δημόσιου βίου της τελευταίας **25ετίας**.

Στο κάτω-κάτω δεν θα κριθεί απ' τις ιδεολογικές του μεταπολίσεις ο νέος Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας. Θα κριθεί από τη συγκεκριμένη διαχείριση, από τις ικανότητες και το ήθος που θα επιδείξει, από τον τρόπο που θα αντιμετωπίσει τις αναπόφευκτες πιέσεις όχι μόνο της Κυβέρνησης αλλά κυρίως των τοπικών λόμπυ και κέντρων εξουσίας. Και ευχόμαστε ειλικρινά να επιβεβαιώσει τις φήμες, που συνοδεύουν τη θητεία του στο προηγούμενο πόστο, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, και τον θέλουν αρκετά σθεναρό. Εν κατακλείδι ο κ. Γενικός θα κριθεί από το πόσο έμπρακτα θα διαψεύσει τα προηγούμενα κείμενά του, από το πόσο δίκαια δηλαδή θα μοιράσει την πίτα μεταξύ όσων συγκεντρώνονται γύρω από το κράτος - ταμείο Εοικιών πληρωμών !

στον ας παραδειγματιστούν από τη γειτονική Αρτα, όπου η Οργάνωση του Συνασπισμού προχώρησε στη συγκρότηση δημοτικής κίνησης ως πρώτο βήμα παρέμβασης στις Δημοτικές εκλογές.

Τ.Ε.Ε. ΚΑΙ ΑΡΑΧΘΟΣ

Υπέρ της αξιοποίησης του υδάτινου δυναμικού του Αράχθου και της κατασκευής του υδροηλεκτρικού φράγματος στον Άγιο Νικόλαο Δαφνωτής αλλά υπό την αυστηρή τήρηση ορισμένων προϋποθέσεων τάχθηκε η Διοικούσα Επιτροπή του Τμήματος Ηπείρου του Τεχνικού Επιμελητηρίου. Τότε γιατί αποφεύγει να μιλήσει συγκεκριμένα και να τοποθετηθεί, αν όντως έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις αυτές κατά τη συγκεκριμένη εξαγγελία του έργου; Φοβάται η Διοικούσα μήπως κατηγορηθεί ότι αποθαρρύνει την απασχόληση των μελών του Τ.Ε.Ε. ;

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΣΜΟΣ

Διάβασα στο προηγούμενο τεύχος του περιοδικού τις απαντήσεις στο ερώτημα για το σημαντικότερο γεγονός του 1997 για την περιοχή μας. Η εξέγερση του Αλβανικού λαού αξιολογήθηκε σαν τέτοιο από δύο από τους ερωτώμενους, του δεξιού πολιτικού χώρου, αμφοτέρους. Μη βιάζεστε όμως να ενθουσιαστείτε για τα αισθήματα αναγνώρισης της σημασίας της εξέγερσης και αλληλεγγύης προς τους αγώνες του γειτονικού λαού. Μόνο ως αίτιο αύξησης της εγκληματικότητας αντιλήφθηκαν και οι δύο το γεγονός αυτό, που οδήγησε στην πτώση του αυταρχικού και διεφθαρμένου καθεστώτος Μπερίσα.

Γ. Παπ.

Άνθρωποι χωρίς πρόσωπο

Δεκάδες αυτόχθονοι του Μεξικού σφαγιάστηκαν από παρακρατικές ομάδες και πιθανώς

πρόσωπο και φυλάνε τα όπλα τους ενώ μπορούν να αμυνθούν. Στο τέλος του 2000 οι Ζαπατίστας διδάσκουν την ηθική και τη διαλεκτική της μη βίας σ' όσους νομίζουν ότι η ιστορία τελειώνει με ληξιαρχικές πράξεις.

Λίγο μακρύτερα ένας άλλος

Λίγο μακρύτερα ένας άλλος

και από στρατιώτες του εθνικού στρατού ενώ τα χωριά της επαρχίας Τσιάπας στρατοκρατούνται. Κι όλα αυτά γιατί οι πάμφτωχοι ινδιάνοι τόλμησαν πριν από πέντε χρόνια να αυτοοργανωθούν και με εκπροσώπους τους τους Ζαπατίστας να ζητήσουν το αυτονόητο: Να ζουν στον τόπο τους με τον τρόπο που επιλέγουν οι ίδιοι. Στο Μεξικό της NAFTA και της κυριαρχίας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και του αμερικάνικου κεφαλαίου, δεν υπάρχει ζωή για τους ανθρώπους χωρίς πρόσωπο. Γι' αυτούς που η μοίρα τους έφερε να ζουν στη σφαίρα επιρροής των ισχυρών και ο διεθνής καταμερισμός εργασίας τους προορίζει για σκλάβους της ίδιας τους της γης.

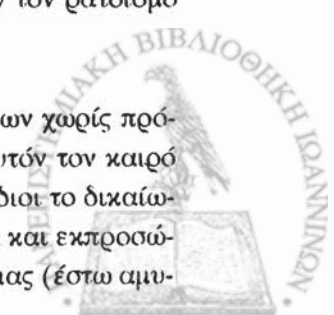
Τώρα που επιτέλους κι αυτοί σηκώνουν λίγο το κεφάλι να ονειρευτούν, η εξουσία αποκαλύπτει το αληθινό της πρόσωπο, αυτό του δολοφόνου.

Απέναντι στους στρατοκράτες, οι Ζαπατίστας κρύβουν το πρόσωπό τους για να μας θυμίζουν ότι παραμένουν ακόμα άνθρωποι χωρίς

λαός, ο κουρδικός, μεταναστεύει και κονιορτοποιεί τη Συνθήκη Σένγκεν και την ευδαιμονία των Ευρωπαίων, θυμίζοντας ότι είναι ακόμα ένας λαός χωρίς πατρίδα και χωρίς πρόσωπο.

Πέρα από ιδεολογήματα και ευκολίες ένα μόνο πράγμα μπορούμε να ευχόμαστε: Να νικήσουν οι Ζαπατίστας με όποιο μέσο αυτοί διαλέξουν. Κι ένα μόνο μπορούμε να κάνουμε εμείς στην Ελλάδα: Να ανοίξουμε τα σύνορά μας σε όσους μας έχουν ανάγκη. Όλα τα άλλα είναι φλύαρα λόγια που κρύβουν τον ρατσισμό και τη μικροψυχία μας.

ΥΓ. Μία άλλη ομάδα ανθρώπων χωρίς πρόσωπο, οι άνεργοι δοκιμάζουν αυτόν τον καιρό στη Γαλλία να διεκδικήσουν οι ίδιοι το δικαίωμα στην εργασία, χωρίς κόμματα και εκπροσώπους ανάμεσά τους, θυμίζοντάς μας (έστω αμυδρά) το Γαλλικό Μάη του '68.

ώρα καλή μπάρμπα Νίκο...

Δεν ξέρω αν είναι από κάποια μεταφυσική τάση ή από κοινωνιολογικό ενδιαφέρον, μα κοιτάζω όταν περπατώ στην πόλη όλα τα αγγελτήρια θανάτων και μνημοσύνων. Μου κάνει εντύπωση μάλιστα πως σχεδόν πάντα αναφέρεται και ο τόπος καταγωγής (λαογοραφικό το ενδιαφέρον θα μου πείτε - μπορεί).

Αν και μπαίνω, είναι αλήθεια, στον πειρασμό να προχωρήσω σ' έναν λαογραφικό σχολιασμό αυτών των αγγελτηρίων, δεν θα το κάνω, διότι γι' άλλο λόγο ξεκίνησα να γράφω τούτο το κείμενο. Είναι ένα συγκεκριμένο αγγελτήριο 40ήμερου μνημοσύνου για το Νίκο Χαλκιά, που είδα τυχαία σε στύλο της ΔΕΗ κοντά στα Πρακτορεία ΚΤΕΛ τις μέρες των γιορτών.

Τι ειρωνεία, σκέφτηκα. Δεν το μάθαμε καν ότι πέθανε ο μπάρμπα Νίκος. Ποιος νοιάζεται όμως, είπα μετά. Αυτούς τους ανθρώπους έτσι κι αλλιώς πάντοτε στο περιθώριο τους είχε αυτή η κοινωνία. Άλλο αν τώρα τελευταία βάλθηκαν να τους "τιμάνε" σε ειδικές εκδηλώσεις. Κι αμέσως μετά σκέφτηκα: Άραγε όταν τους τιμάμε, το κάνουμε γι' αυτούς ή για μας; Στο ερώτημα δεν βρήκα απάντηση.

Ο μπάρμπα Νίκος, λοιπόν, έφυγε. Δεν ξέρω αν του 'παιξε κανείς μοιρολόι στον ύστατο χαιρετισμό. Έφυγε πάντως αθόρυβα και σεμνά. Φαντάζομαι πως έφυγε με το γλυκό εκείνο χαμόγε-

λο που αφειδώς μας χάριζε σε κάθε συναπάντημα. Πλήρης ημερών αλλά όχι και αναγνώρισης. Δεν μίλησαν και πολλοί γι' αυτόν. Αν και το γλυκό παίξιμό του έχει καταχωριστεί στις πιο έγκυρες αρχειακές συλλογές και εκδόσεις.

Ο μπάρμπα Νίκος έφυγε. Και σκέφτομαι, τι γίνεται με τη γενιά του, τη "σκληθρα" του. Ο ίδιος φρόντισε -και το 'κανε στο πλαίσιο μιας παράδοσης πρακτικής μύησης και ενός αγώνα επιβίωσης- να μάθουν τα παιδιά του από ένα όργανο και να συνεχίσουν τον ίδιο δρόμο. Και τους καμάρωνε μάλιστα, πριν αρρωστήσει ο Γιώργος (κλαρίνο). Τους καμάρωνε και τους καθοδηγούσε. Και γαμπρό έναν σπουδαίο κλαρινίστα τον Κώστα Χαλκιά απ' τη Βούρμπιανη έκανε και το εγγονάκι του ο Δημήτρης είναι ταλέντο κι αυτός. Ωστόσο, εμένα κάτι με φοβίζει...

Αυτό που με φοβίζει δεν έχει σχέση μ' αυτούς τους ανθρώπους. Έχει σχέση με μας τους άλλους. Που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο διαχειριζόμαστε αυτήν την κληρονομιά, αυτό το τεράστιο συμβολικό κεφάλαιο. Με φοβίζει η ειρωνεία, για την οποία μίλησα. Η ειρωνεία ότι δεν μάθαμε καν ότι έφυγε ο μπάρμπα Νίκος.

Όπως και 'ναι πάντως, ώρα καλή μπάρμπα Νίκο, έστω και καθυστερημένα.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ

από τον Φιλήμονα Καραμήτσο

Το έχουμε ξαναγράψει: Οι εφημερίδες ζουν με την ανάσα των αναγνωστών τους, κάθε άλλη σχέση φθείρει και διαστρεβλώνει. Αυτό είναι κάτι που γνώριζαν ανέκαθεν οι αριστεροί όλου του κόσμου γι' αυτό και οι εφημερίδες τους έπλεαν και πλέον πάντα με θέρρος στις θάλασσες της ιστορίας. Στην Ιταλία που άνθισε ένα από τα καλύτερα και ισχυρότερα αριστερά κόμματα της Ευρώπης οι εφημερίδες της αριστεράς αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής ζωής των πολιτών. Το **Μανιφέστο**, η ανεξάρτητη εφημερίδα που έφτιαξαν οι διαγραφέντες του πανίσχυρου ΙΚΚ το 1971, έχει οικονομικά προβλήματα γι' αυτό και ζήτησε τη συμπαράσταση των αναγνωστών του ανεβάζοντας την τιμή του 30 φορές πάνω, στις 8.000 δραχ. Κι όμως αγοράστηκε από 40.000 Ιταλούς. Υπάρχει σ' αλήθεια κάποια άλλη εφημερίδα στην Ιταλία ή στην Ελλάδα που να μπορεί να ζητήσει κάτι τέτοιο (εξαιρουμένων ίσως των εφημερίδων της δικιάς μας αριστεράς); Όχι, γιατί από καιρό πια πολλές εφημερίδες στην Ελλάδα δεν ζουν από τις παλησείς τους. Δεν έχουν δηλαδή ανάγκη τους αναγνώστες.

Ρατσισμός-αντιρατσισμός και ξανά πάλι από την αρχή

Στην Τιμιπίδα του Ηπειρωτικού Αγώνα δημοσιεύονται ανώνυμα σχόλια που συχνά μάλιστα εκφράζουν αντικρουόμενες απόψεις. Ενώ όμως φαινομενικά υπηρετείται έτσι ο δημόσιος διάλογος, στην ουσία φαίνονται να συγκρούονται δύο διαφορετικές ιδέες για την πολιτική γραμμή

της εφημερίδας. Και εφημερίδα χωρίς ξεκάθαρη γραμμή σήμερα δεν μπορεί να ξεκολλήσει από το βάλτο. Μια καλή λύση θα ήταν καταρχήν τα σχόλια να φέρουν υπογραφή. Ας δούμε όμως ένα παράδειγμα:

“Η πράσινη κάρτα

ΞΕΡΕΤΕ ποιο είναι το πιο ενδιαφέρον με την απaráδεκτη συμπεριφορά που αντιμετώπισαν οι ξένοι μετανάστες στην Ελλάδα, όταν προσπάθησαν συνδιαλαγούν με τους έλληνες υπαλλήλους για την εξασφάλιση της πράσινης κάρτας; Αυτός ο μύθος που μας συνόδευε πριν από χρόνια, ότι είμαστε ως έθνος αντιρατσιστές και οι λοιπές ανοησίες. Τότε δεν υπήρχαν κύματα μεταναστών. Βλέπετε το πιο εύκολο πράγμα είναι να είσαι αντιρατσιστής πριν έρθουν οι ξένοι. Γιατί όταν έλθουν πολλοί εκτίθενται και κυρίως αυτοί που πιστεύουν ότι η χώρα μας είναι υπεράνω ρατσισμού.”

(Δημοσιευμένο στις 6/1, το συνυπογράφουμε)

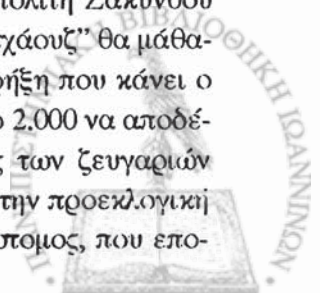
“Πράσινες Κάρτες

ΚΥΜΑΤΑ Κούρδων προσφύγων περιμένουν στα τουρκικά παράλια για να περάσουν στην Ελλάδα. Έμαθαν για τις ...“πράσινες κάρτες” που διανέμονται εδώ και ...καταφθάνουν “συν γυναιξί και τέκνοις...”. Πολλοί όμως έχουν προορισμό την Ιταλία...”

(Δημοσιευμένο στις 8/1 και εκτός από ρατσιστικό είναι και άστοχο αφού θεωρεί ότι αυτό το τραγικό φαινόμενο της μετανάστευσης των διωκόμενων Κούρδων που συνταράζει ολόκληρη την Ευρώπη και φανερώνει την υποκρισία της συνθήκης Σένγκεν, γίνεται απλώς για ένα αβέβαιο χαρτί)

Δεν χρειαζόμαστε κι άλλους σωτήρες

Για τη συνέντευξη του Μητροπολίτη Ζακύνθου στο soft πορνοπεριοδικό “Πεντχάουζ” θα μάθατε όπως και για την τρομερή ρήξη που κάνει ο Μητροπολίτης λίγο πριν από το 2.000 να αποδέχεται τις προγαμαίες σχέσεις των ζευγαριών (λες και τον ρώτησε κανείς). Στην προεκλογική του αυτή συνέντευξη ο Χρυσόστομος, που επο-

φθαλμιά βεβαίως τη θέση του Σεραφείμ, λέει κάτι χειρότερο που πέρασε στο ντούκου από τα τηλεοπτικά κανάλια. “Για να φτιάξουμε λίγο την κοινωνία” λέει ο αγαθός ιερέας “πρέπει να κρεμάσουμε έναν Δεσπότη, ένα δικαστή, έναν πολιτικό, έναν μηχανικό, έναν εργολάβο, 2-3 δημοσιογράφους...”.

Να ποιοί είναι οι εχθροί της κοινωνίας που όχι μόνο πρέπει να τους εκτελέσουμε αλλά να τους κρεμάσουμε κιόλας, δημόσια προφανώς, για να τους εξευτελίσουμε. Σε τι διαφέρει τότε ο “εκπρόσωπος του Θεού” απ’ τους εκτελεστές της 17 Νοέμβρη ή τους φονταμενταλιστές του Ισλάμ στην Τουρκία και την Αλγερία; Κι αυτοί την κοινωνία θέλουν να σώσουν. Κι ο Χρυσόστομος θεωρείται και “αιρετικός” στην Εκκλησία! Αυτός ο οπαδός του έρποντος φασισμού, αυτός που νομίζει ότι η χώρα δεν έχει θεσμούς και πολίτες με δικαιώματα. Κι έρχεται μετά ο αρθρογράφος της Τσιμπιδας του Ηπειρωτικού Αγώνα (16/1) και συμφωνεί με τις απόψεις του Χρυσόστομου αναρωτώμενος πονηρά “Έχει άδικο (ο Χρυσόστομος);” Φυσικά κι έχει άδικο, όπως όλοι αυτοί που σκοτώνουν δημοσιογράφους σ’ όλον τον κόσμο επειδή δεν τους αρέσουν τα γραπτά τους κι όλοι αυτοί που έρχονται αυτόκλητοι σωτήρες μας ενώ δεν είναι παρά ανθρωπάκια φοβισμένα. Και για να αναδειχθεί η υποκρισία του φασιστικού λόγου: θα δεχόταν ο Χρυσόστομος κι ο ανώνυμος ντόπιος σχολιαστής να είναι οι πρώτοι που θα κρεμαστούν για να “φτιάξει” η κοινωνία ή τότε θα μας αποκάλυπταν ότι ένα “ανώδυνο σχήμα λόγου” χρησιμοποίησαν και δεν τα εννοούσαν όλα αυτά περί κρεμάλας;

Τηλεοπτικό

Σε βραδινό δελτίο ειδήσεων της **ΗΡΤ** στις 10 Ιανουαρίου βλέπουμε πλάνα από θανατηφόρο αυτοκινητιστικό ατύχημα έξω από τα Γιάννενα. Η αγαπημένη τους σκηνή, που μας τη δείξαν μάλιστα τρεις φορές(!), ήταν μία μεγάλη κηλίδα αίματος πάνω στην άσφαλο ενώ δεν έχασαν και την ευκαιρία να μας συγκινήσουν με μερικά μικροπράγματα που έπεσαν από το αυτοκίνητο όπως ένα αρκουδάκι αλλά και μερικά... προφυλακτικά που ατυχώς βρέθηκαν μέσα στο πλάνο.

Φιλοδοξίες

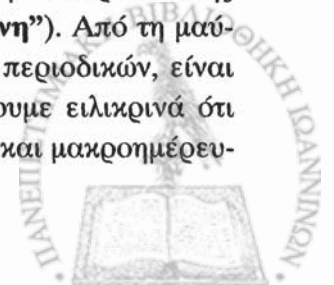
Γράφαμε στο προηγούμενο τεύχος για τον Βασ. Κονιτσιώτη και το περισπούδαστο άρθρο του για την “Φυλή των Τούρκων” που δεν έχει “προσφέρει τίποτα στην επιστήμη, στα γράμματα και τις τέχνες”. Αυτό είχε δημοσιευτεί στον **Πρωινό Λόγο** στις 2 Δεκεμβρίου. Ολόιδιο το άρθρο δημοσιεύεται ξανά, στα **Πρωινά Νέα** αυτήν τη φορά στις 14 Ιανουαρίου. Η τακτική του κ. Κονιτσιώτη όπως και μερικών άλλων είναι απλή, γράφουν ένα κείμενο και το στέλνουν όπου μπορούν. Απ’ ό,τι φαίνεται μάλιστα δεν χρειάζονται την επικαιρότητα για να κάνουν το σχόλιο τους. Έτσι μπορούν να το δημοσιεύουν οποιαδήποτε χρονική στιγμή θέλουν. Οι εκδότες όμως τι κάνουν; Τόσο παι πρόβλημα ύλης έχουν που ούτε καν νοιάζονται για την πρωτοτυπία των άρθρων τους; Για να μη μιλήσουμε για το αμφίβολης εγκυρότητας περιεχόμενό τους.

Το εξώφυλλο

Περιοδικά

Ένα νέο περιοδικό έκανε την εμφάνισή του, το “**Ποίκιλμα**”, δίμηνο περιοδικό της Βορειοδυτικής Ελλάδας με εκδότρια την **Ευγενία Καραμπέρη**. Ιδιαίτερα πολυτελής έκδοση με ένα εξαιρετικό εξώφυλλο με φωτογραφία της παγωμένης λίμνης από τον Χρ. Χουλιάρρα, και σε καλή τιμή (500 δρχ.). Από ‘κει και πέρα η σελιδοποίηση και κυρίως η ύλη δεν ξεφεύγουν από τη μετριότητα ίσως γιατί δεν έχουν ξεκαθαρισθεί οι στόχοι, ακόμα, του περιοδικού. Σύνηθης όχι όμως και καλή λύση για περιοδικό η δημιουργία σελίδων από τους ίδιους τους διαφημιζόμενους (όπως η σελίδα της βιβλιοπαρουσίασης που την επιμελείται η “**Δωδώνη**”). Από τη μαύρη διαφήμιση πάντως άλλων περιοδικών, είναι πιο αξιοπρεπής λύση. Ελπίζουμε ειλικρινά ότι θα πάει καλύτερα. Κουράγιο και μακροσημέρευση.

Μνημόσυνα Μίσους στην Κόνιτσα

Η ιδέα του «εσωτερικού εχθρού» είναι πολύ παλιά στην πολιτική ιστορία της ανθρωπότητας. Και πολύ βολική για τα απολυταρχικά καθεστώτα κάθε μορφής και εποχής. Εκατομμύρια «εχθροί του λαού» όλων των εθνικοτήτων έχουν συρθεί στα δικαστήρια (στην καλύτερη περίπτωση) με ατιμωτικές κατηγορίες που συνεπάγονταν από φυλάκιση και εξορία ως εξόντωση ολόκληρων οικογενειών.

Είναι όμως εντυπωσιακό να βλέπει κανείς, μισό αιώνα μετά την λήξη του ελληνικού εμφυλίου πολέμου, την φιλολογία του «εσωτερικού εχθρού» να αναβιώνει κάθε χρόνο δίπλα μας, στην Κόνιτσα, με αφορμή το μνημόσυνο για τα μισά-θύματα της μάχης του 1947.

Γιατί ο ΔΣ διάλεξε την Κόνιτσα

Τη χρονιά εκείνη ο εμφύλιος πόλεμος είχε πάρει πλέον ξεκάθαρη μορφή και είχε γίνει φανερό ότι θα τέλειωνε μόνο με την ολοκληρωτική ήττα της μιας από τις δύο πλευρές. Η ηγεσία του ΚΚΕ βιαζόταν για στρατιωτικές επιτυχίες που θα βοηθούσαν στην επίτευξη των στρατηγικών της στόχων, που ήταν η «απελευθέρωση» μεγά-

ηγέτες του Δημοκρατικού Στρατού στις 2 Δεκεμβρίου του 1947, ο ηγέτης του ΚΚΕ Ζαχαριάδης έθεσε για πρώτη φορά θέμα εγκαθίδρυσης Κυβέρνησης του Βουνού σε μια μεγάλη πόλη εντός της Ελλάδας. Πρότεινε για τον σκοπό αυτό την Κόνιτσα. Ζήτησε μάλιστα από τον Μάρκο, αρχηγό του Δημοκρατικού Στρατού η κατάληψη της πόλης να γίνει άμεσα. Μέσα στον Δεκέμβριο!

Ο Βαφειάδης εξεπλάγη. Γνώριζε ότι δεν είχε τα μέσα για μια μετωπική επίθεση ώστε να καταλάβει την πόλη. Ούτε είχαν εμπειρία οι αντάρτες σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις. Διαφώνησε λοιπόν έντονα, χωρίς όμως στο τέλος να παραιτηθεί από μια επίθεση που εκ των πραγμάτων ήταν αδύνατο -ή έστω, αδύνατο χωρίς βαρύτερες απώλειες- να επιτύχει. Παλαιμάχος πολεμιστής, ήξερε ότι στις συνθήκες της εποχής, με την υπερπλία μέσων του τακτικού στρατού και την υποστήριξη των ξένων δυνάμεων, μόνο με την τακτική του ανταρτοπόλεμου μπορούσε να έχει επιτυχίες.

Η Κόνιτσα επελέγη ως στόχος γιατί είχε ιδιαίτερα στρατηγικά πλεονεκτήματα. Ήταν μια μεγάλη επαρχιακή πόλη, γνωστή στο πανελλήνιο και η κατάληψή της θα είχε ισχυρό προπαγανδιστικό αντίκτυπο σε όλους τους Έλληνες. Ήταν ορεινή, περιτριγυρισμένη από όγκους που μετά την κατάληψή της θα λειτουργούσαν σαν οχυρά ώστε να αποτρέψουν την επανακατάληψή της από τον στρατό. Ήταν κοντά στα ελληνο-αλβανικά σύνορα και στις βάσεις των ανταρτών.

Τέλος γεωγραφικά, η Κόνιτσα συμπεριλαμβανόταν στην ευρύτερη περιοχή που ξεκινούσε από τα σύνορα, περνούσε από το

Ο Ζαχαριάδης ανάμεσα σε συντρόφους του σε φωτ. αρχείου Γ. Λεονταρίτη. Η επιμονή του να εγκαταστήσει Κυβέρνηση στην Κόνιτσα είχε συνέπειες...

λων γεωγραφικών περιοχών στην βόρεια Ελλάδα. Σε μια κοινή σύσκεψη με τους στρατιωτικούς

τα συμπεριλαμβανόταν στην ευρύτερη περιοχή που ξεκινούσε από τα σύνορα, περνούσε από το

Μέτσοβο και έφτανε ως το Τσοτύλι, που θα λειτουργούσε σαν ελεύθερο ορμητήριο για τον στρατηγικό στόχο, την κατάληψη της Μακεδονίας.

Μόνο που τα πλεονεκτήματα αυτά δεν διέφευγαν της προσοχής των επιτελών της 8ης Μεραρχίας, που κάνοντας παρόμοιες σκέψεις είχαν ενισχύσει αποφασιστικά την φρουρά της πόλης. Τα υπόλοιπα είναι ιστορία. Η επίθεση άρχισε τα Χριστούγεννα του 1947 και ολοκληρώθηκε με την υποχώρηση του Δημοκρατικού Στρατού στις 4 Γενάρη. Και οι δύο στρατοί είχαν εξίσου σημαντικές απώλειες, μόνο που για τον ΔΣ οι απώλειες αναπληρώνονταν πολύ πιο δύσκολα από όσο στο κυβερνητικό στρατόπεδο. Η ήττα στην Κόνιτσα είχε σημαντικές αρνητικές συνέπειες για την πλευρά των κομμουνιστών και σε ένα βαθμό καθόρισε τις εξελίξεις στον εμφύλιο πόλεμο.

Το Μνημόσυνο Μίσους...

Τι έχει μείνει από όλα αυτά μισό αιώνα μετά την μάχη; Είναι αυτονόητο ότι σήμερα πρέπει να κρίνουμε τα γεγονότα, τις αποφάσεις και τις συνέπειές τους έχοντας στο νου του τις συνθήκες της εποχής. Οι στρατιώτες και μαχητές και των δύο πλευρών πολεμούσαν (με περισσότερη ή λιγότερη θέρμη) για κάτι που θεωρούσαν σωστό. Είναι λοιπόν ανιστόρητο και άδικο να χωρίζουμε σήμερα τα θύματα της περιόδου σε καλούς και κακούς. Σε Έλληνες και «Έλληνες». Πολύ περισσότερο όταν είναι ιστορικά αποδεκτό ότι ο Εμφύλιος Πόλεμος ήταν αποτέλεσμα της τρομοκρατίας που εξαπέλυσαν οι πρώτες μεταπολεμικές κυβερνήσεις ενάντια στους κομμουνιστές και τους συμμάχους τους, που στην περίοδο του εμφυλίου είχαν κερδίσει τις λαϊκές μάζες, με στόχο να τους αποτρέψουν από το να καταλάβουν την εξουσία.

Και όμως: Η ιδεολογία που διαπερνά αυτού του είδους τα μνημόσυνα είναι ο διαχωρισμός σε θύματα και θύτες. Μόνο που όταν κανείς ακολουθεί τέτοιου είδους διαχωρισμούς αφενός δεν μπορεί να κινητοποιήσει το κοινό που επιθυμεί (ακόμα και το φιλικά διακείμενο) και αφετέρου καταλήγει σε ακρότητες που τον καθιστούν γραφικό. Και δυστυχώς πολλές πλευρές του ετήσιου μνημόσυνου για την μάχη της Κόνιτσας χαρακτηρίζονται ακριβώς από μια γραφικότητα... (βλ. διπλανή στήλη)

Η ανατομία ενός μνημόσυνου

Ποια είναι η κεντρική ιδέα; Στο μνημόσυνο τιμώνεται οι νεκροί του κυβερνητικού στρατού που υπερασπίστηκαν την πόλη «ενάντια σε εχθρούς οι οποίοι δεν ήταν πραγματικοί Έλληνες». Είναι ευνόητο ότι οι νεκροί της άλλης πλευράς δεν μνημονεύονται.

Ποιοι ήταν παρόντες; Εκτός από τον Μητροπολίτη Κόνιτσας Ανδρέα, γνωστό για τις ακρότητές του κατά την επίσκεψη στην πόλη του Προέδρου της Δημοκρατίας, παρόντες ήταν ακόμα -σχεδόν αποκλειστικά- στελέχη της Νέας Δημοκρατίας και ακροδεξιών οργανώσεων. Ανάμεσά στους παριστάμενους, ο βουλευτής Αντώνης Φούσας και ο νομαρχιακός σύμβουλος της μειοψηφίας Χρήστος Παντούλας, υψηλόβαθμο στέλεχος της ΝΔ στον νομό.

Ποιος εκφώνησε φέτος την πανηγυρική ομιλία της ημέρας; Ο Στρατηγός σε αποστρατεία Σ. Νικόπουλος, τακτικός συνεργάτης του Πρωινού Λόγου. Στην καλή εφημερίδα δημοσιεύθηκε εξάλλου και το πλήρες κείμενο της ομιλίας.

Παρακολούθησε αρκετός κόσμος; Τι σημασία έχει; Αφού όπως είπε και ο Στρατηγός στην ομιλία του «οι παρόντες εδώ δεν είμεθα λίγοι, είμεθα πολλοί, διότι ημείς αποτελούμε την εκπροσώπηση του μείζονος μέρους του Ελληνικού Λαού, που νοερώς ευρίσκεται πλησίόν μας...» (virtually!)

Πώς χαρακτηρίζει ο Στρατηγός τους μαχητές της άλλης πλευράς; Υπάρχει καταπληκτική ποικιλία και έμπνευση στους χαρακτηρισμούς: Κομμουνιστικά στίφη, εντολοδόχοι των Σοβιέτ, Κ/Σ (συντομογραφία για το κομμουνιστο/συμμορίτες!), άθεοι καπεταναίοι, μητραλοίες, (δηλαδή μητροκτόνοι! Αυτός μάλιστα είναι ο χαρακτηρισμός που επικρατεί)

Πώς καταλήγει ο ομιλητής στην ομιλία του; Με την επωδό ότι πρέπει να απελευθερωθούν οι χουντικοί συνταγματάρχες που χαρακτηρίζονται αγαθοί. Επί λέξη: «οι τα Κρείσσωνα Αξιωματούχοι που επολέμησαν κατά του μαύρου (;) και κόκκινου φασισμού ευρίσκονται ακόμα εις τα φυλακάς».

Πώς αντέδρασε ο παριστάμενος βουλευτής της ΝΔ Αντώνης Φούσας σε αυτό το απόσπασμα αλλά και στις άλλες κρίσεις του Στρατηγού για το σημερινό πολίτευμα; (όπως «κάποτε σε αυτό τον τόπο υπήρχε κοινοβούλιο σοβαρό και σεβαστό», «οι μετά την μεταπολίτευση πρωθυπουργοί ήταν γέροντες κατατρυχόμενοι εκ συνδρόμου γεροντικής ανίας») σημειώνουμε μάλιστα ότι ο βουλευτής ήταν υπουργός σε κυβέρνηση της μεταπολίτευσης... Από όσο καταλαβαίνουμε από την σχετική ειδησιογραφία, δεν αντέδρασε. Εύγε! Ελπίζουμε του χρόνου, αν παρευρεθεί, να ακούσει περισσότερα.

Δημοσιογραφική Αλαζονεία

Αν οι ταξιτζήδες είχαν την ευκαιρία να καταγράφουν όλα τα σχόλια, τα οποία κατά καιρούς κάνουν για φαινόμενα της εποχής μας, είναι σχεδόν βέβαιο πως πολλοί από εμάς τους επαγγελματίες γραφειάδες θα αντιμετωπίζαμε σοβαρά το φάσμα της ανεργίας. Πριν από λίγες ημέρες ένας ταρίφας παλαιού τύπου, με σαρκασμό και τους απαραίτητους καημούς, ανέβαινε την Ακαδημίας όταν θέλησε να πιάσει την κουβέντα.

«Μα είναι επάγγελμα κύριέ μου αυτό που έχετε, δεν ντρέπεσθε που είστε δημοσιογράφος» ήταν ο διακριτικός πρόλογος για να οδηγήσει τη συζήτηση εκεί που ήθελε. «Να τις προάλλες μπήκε μέσα ένας 25άρης, βιαστικός και τον πήρα κούρσα», συνέχισε. «Σε μια στιγμή μου λέει κάνε δεξιά εδώ και του απαντώ δεν γίνεται φίλε απαγορεύεται. Και τι νομίζεις φίλε μου ότι έκανε; Βγάζει μια ταυτότητα από την τσέπη και μου λέει: μη σε νοιάζει είμαι δημοσιογράφος, και να μας πιάσουν δεν θα μας κάνουν τίποτα».

Η ιστορία ασφαλώς δεν προκάλεσε σοκ, η αλαζονεία που διακατέχει μια μικρή πιθανώς αλλά εξαιρετικά «χτυπητή» μερίδα του επαγγέλματος είναι άλλωστε γνωστή. Αποτυχημένοι άνκορμεν κυκλοφορούν με ύφος καρδινάλιου και ακολουθία σωματοφύλακα, φρέσκοι απόφοιτοι γυμνασίων απαιτούν να διακόψει ο υπουργός τη σύσκεψη για να τον ... βγάλουν στον αέρα και γνωστά ονόματα απαιτούν πρώτο τραπέζι. Τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης διανύουν ασφαλώς ακόμη την πρώτη, νεοπλουτιστική τους φάση. Ας μην ξεχνάμε πως η ιδιωτική ραδιοφωνία και τηλεόραση δεν έχουν ακόμη κλείσει καλά καλά μια δεκαετία εν ζωή.

Το μικρόφωνο και το γυαλί μεθάει τον πιτσιρικά που δεν δούλεψε ποτέ δίπλα σε μεγαλύτερο, δεν διάβασε ποτέ λογοτεχνία για να δει πόσοι και ποιοι άλλοι πέρασαν από το κάθισμα που κάθεται ενώ αρκετοί ιδιοκτήτες γεύονται με τρόπο σχεδόν καννιβαλιστικό, και σίγουρα απωθητικό, τα διά-

φορα αγαθά της δύναμής τους. Να είναι άραγε τυχαίο το πόσο συχνά ακούς τώρα πια τη φράση: μα δεν βλέπουμε πια ειδήσεις ή δεν πιστεύουμε αυτό που βλέπουμε. Ο Γουόλτερ Λίμπαν έγραφε ότι το μεγαλύτερο αμάρτημα του δημοσιογράφου είναι να υποτιμά τον καταναλωτή του, γιατί αργά ή γρήγορα θα το πληρώσει ...

Το ενδιαφέρον είναι πόσο καλά έχουν μάθει το παιχνίδι οι πολιτικοί μας, οι οποίοι έχουν επιδοθεί σε ένα ανελέητο μαραθώνιο σαγήνευσης κάθε ένα δημοσιογράφου. Πρωταθλητής σε αυτό το μαραθώνιο ο glamoγους δήμαρχος που στέλνει λουλούδια στα γενέθλια κάθε δημοσιογράφου, πληροφορείται αμέσως τότε αρρώστησε ο Χ ή ο Ψ και το διαβεβαιώνει ότι «μόλις τώρα έλεγα ότι σαν και εσένα δεν υπάρχει άλλος». Δεν ξέρω τι γινόταν παλιά, πάντως τέτοιου τύπου συμπεριφορά νομίζω ότι ανήκε περισσότερο στο χώρο του καθ' εαυτού επαγγελματικού θεάτρου και να μη τι άλλο απωθούσε παρά ήλκυε.

Αρκετά όμως μιλήσαμε για τις παιδικές αρρώστιες ενός δύσκολου επαγγέλματος που ψάχνει ενταγωνίως να βρει τη θέση του σε μια κοινωνία που έχει αναποδογυρίσει ιεραρχίες και αξίες. Δεν είναι άλλωστε η δημοσιογραφία που είναι χυδαία αλλά όσοι επιλέγουν να τη χρησιμοποιήσουν ως μέσο μόνο και μόνο για να παρανομούν ατιμωρητί, να ικανοποιήσουν απωθημένα και επιθυμίες που δεν τους πρόσφερε η παιδική τους ηλικία και να προωθούν εαυτούς και αλλήλους.

Από την άλλη εσείς ως αναγνώστες μπορείτε ίσως ναμαντέψετε ότι πίσω από κάθε φύλλο που κρατάτε κρύβονται πολλά ξενύχτια, μεράκι, 30άρηδες που πληρώνονται βασικό μισθό αν και μιλάνε 2-3 γλώσσες και διακρίνονται από εξαιρετικό ταλέντο καθώς και η πείρα και προσπάθεια ανθρώπων το όνομα των οποίων μπορεί να σας διαφεύγει. Είναι άλλωστε άνθρωποι, όπως ο Βησ-
(ολοκληρώνεται στην σελίδα 34)

Τέχνες

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ - ΘΕΑΤΡΟ - ΒΙΒΛΙΟ - ΜΟΥΣΙΚΗ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Η αβάσταχτη ελαφρότητα του (να) είναι (κανείς επαρχιώτης)

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Άρτας εξέδωσε δελτίο τύπου το οποίο απευθύνει σε είκοσι περίπου πρόσωπα και φορείς εντός και εκτός Ελλάδος, όπου ζητά υποστήριξη σε μια μεγαλόπνοη εισήγηση: να προταθεί η Ήπειρος ως η **επόμενη Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης στην Ελλάδα**.

Στην πραγματικότητα, η πατρότητα της ιδέας ανήκει στην συντακτική επιτροπή του εντύπου που εκδίδει η Νομαρχιακή διεύθυνση Άρτας, της "περιοδικής έκδοσης τέχνης και πολιτισμού" που φέρει τον τίτλο Πρόταση.

Θαρρείς και όλα γίνονται για να προδιαθέσουν εμάς τους κακόπιστους: το κείμενο της συντακτικής επιτροπής είναι γραμμένο σε κακά κι ασύντακτα ελληνικά, τα οποία επιστρατεύονται για την εισήγηση μιας Πρότασης που ανατέλλει απ' τις δακτυλογραφημένες σελίδες σαν πολύχρωμο μπαλόνι. Τα επιχειρήματα:

α) "Η Ήπειρος και γενικότερα η ΒΔ Ελλάδα συνθέτει μια σημαντική ανθρωπογεωγραφική ενότητα της οποίας ο πολιτιστικός χαρακτήρας και η ιστορική διάρκεια έχουν ιδιαίτερη σημασία για τον ελληνικό και τον Ευρωπαϊκό πολιτισμό". Πρωτότυπο, πλην ανεπαρκές. Διότι εκτός της ιστορικής διάρκειας, η πολιτιστική πρωτεύουσα οφείλει να διαθέτει υποδομή (σε καλλιτέχνες, χώρους και προπαντός κοινό!). Τέτοια ελάσσονα προβλήματα πρόδωσαν ακόμα και την πολλών αξιώσεων πρόταση της Θεσσαλονίκης. Τι έχουν να διαθέσουν οι πόλεις της Ηπείρου; Αρκεί να μετρήσει κανείς το πλήθος και την στάθμη των πολιτιστικών εκδηλώσεων που λαβαίνουν χώρα εκεί... Οι Ηπειρώτες όμως είμαστε υπεράνω τέτοιων λεπτομερειών, και μάλιστα ασκούμε κριτική:

β) "... ο θεσμός της Π.Π.Ε. έχει λειτουργήσει κύρια ως μια μεταφερόμενη διαδικασία αντιμετώπισης της σύγχρονης κρίσης των πόλεων". Δηλαδή, εξηγεί ο συντάκτης, η ανάληψη του θεσμού έχει ευτελώς χρησιμοποιηθεί για μιας κλάς στόχους όπως η αναζωογόνηση ιστορικών κέντρων, η επίλυση πολεοδομικών ζητημάτων που αφορούν π.χ. υποβαθμισμένες περιοχές ή η επανένταξη στην σύγχρονη λειτουργία του υπάρχοντος πολιτιστικού κτιριακού αποθέματος. Όλα αυτά είναι τροχοπέδη για την ουσία του θεσμού, η οποία και μόνη απασχολεί εμάς τους αγνούς και άδολους Ηπειρώτες. Η οποία ουσία περίπου είναι "να αναδειχτεί και να προεκταθεί η πολυμορφία και η ε-

νόνητα του ευρωπαϊκού πολιτισμού πέρα από τα συμβατά όρια και τα χαρακτηριστικά των μεμονωμένων πόλεων". Εδώ πέφτει το πιο βαρύ επιχείρημα:

γ) Αντί για το περιοριστικό σχήμα της μας "μεμονωμένης" πόλης με τα "συμβατά όρια", που επιπλέον διάγει σε κρίση, προτείνεται ως Π.Π.Ε. όλη η Ήπειρος! Γιατί όλα τούτα τα δεινά δεν τα συμμαρζίζουν οι πόλεις της Ηπείρου, αυτό δεν εξηγείται. Απλά, "με την αξιοποίηση των τεχνολογιών της επικοινωνίας και της αναπαράστασης οι αστικές, περιαστικές, πολιτισμικές και περιβαλλοντικές-οικολογικές δυνατότητες (των πόλεων της Ηπείρου) θα συλλειτουργήσουν ...". Προς τι; "... προσδίδοντας νέα διάσταση στην ανάπτυξη της ΒΔ Ελλάδας" (ααα! Και λέγαμε, τόση ανιδιοτέλεια πια...) "αλλά και νέο περιεχόμενο - σαφώς πιο αναγκαίο και αποτελεσματικό - στον ευρωπαϊκό θεσμό της Π.Π.". Μα ποιο είναι επιτέλους αυτό το νέο περιεχόμενο; Δεν λέει, αλλά αφού ισχυρίζονται ότι θα είναι "πιο αναγκαίο και αποτελεσματικό", κάτι θα ξέρουν ...

δ) Σε ανύποπτο χρόνο, εκεί που κάνει λόγο για την αξιοποίηση των στόχων και του περιεχομένου του θεσμού της Π.Π.Ε., η σύνταξη παραδέχεται ότι "το γεγονός αυτό συνδέεται (...) με το πόσο η όποια πόλη σήμερα μπορεί από μόνη της να παράγει πολιτισμό και να αφομοιώσει διαδικασίες πολιτισμού". Θα περίμενε κανείς η ερώτηση να αφορά και τις πόλεις της Ηπείρου, και μάλιστα να είναι ουσιαστική αφορμή προβληματισμού. Μπα, η συντακτική επιτροπή απλώς την παραθέτει για να την προσπεράσει. [Κακό του κεφαλιού της, γιατί αν ανατρέξει κανείς τις σελίδες του "πανελληνίας επικοινωνιακής εμβέλειας" εντύπου της θα διαπιστώσει ότι οι "αξιόλογοι συνεργάτες" του παράγουν πολιτισμό σε χωράφια πολύ μακρινά αυτών που καλείται να γονιμοποιήσει ο θεσμός της Π.Π.Ε.]

Ηθικό δίδαγμα (δικό μας):

Το αίτημα του "θέλω-κι-εγώ-από-την-πίτα-θείο", για να έχει συνέχεια πρέπει να διαθέτει κατ' αρχήν περιεχόμενο. Αλλιώς θα ξεφουσκώσει γρήγορα. Σαν πολύχρωμο μπαλόνι - μετωνυμία της επαρχιώτικης ελαφρότητάς μας, με το οποίο στο μεταξύ κάποιοι παίζουν και χαιρώνται δίκην μαζικών παιδιών...

Μαρία Ζουμπούλη

Ο ΨΕΥΤΑΡΑΣ

ΓΡΑΝΑΔΑ (α' προβ.)
(Liar, Liar), ΗΠΑ, 1997, 102', Κωμωδία. Σκην. Τομ Σάντιακ, με τους: Τζιμ Κάρει, Τζένιφερ Τίλι, Αμάντα Ντόναχιου, Μάουρα Τίρνεϊ. Η ευχή του γιού ήταν να μην ξαναπέψέμματα ο μπαμπάς του. Όταν όμως ο μπαμπάς είναι ένας επαγγελματίας ψεύτης (δηλαδή ένας ... δικηγόρος) τότε όλα ανατρέπονται και γίνονται ευτράπελα. Μια καλή ιδέα από έναν αναμενόμενο Τζ. Κάρει.

Από Παρ. 23/1 έως Πέμπ. 5/2 (2η εβδ.). Προβολές 6.00, 8.00, 10.00

ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΟΡΦΕΑΣ (α' προβ.)
Ελλάδα, 1997, 100' Κωμωδία. Σκην. Νίκος Περάκης, με τους Ρένο Χαραλαμπίδη, Κατερίνα Γιατζόγλου, Εύρη Παπανικόλα, Άλκη Παναγιωτίδη, Κασσάνδρα Βογιατζή, Μάγκη Χαραλαμπίδου, Τζίμη Πανούση κ.α. Ένας συγγραφέας απαγάγει την κόρη μιας λαϊκής τραγουδίστριας και δίνει την ευκαιρία στον Περάκη να αναδείξει όλο αυτό το μωσαϊκό της σημερινής ελληνικής πραγματικότητας.

Από Παρ. 23/1 έως Πέμπ. 29/1
Προβολές: 5.30, 7.30, 9.30

AUSTIN POWERS: Ο ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ ΠΟΥ ΓΥΡΙΣΕ ΑΠΟ... ΤΡΙΟ

ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (α' προβ.)
(Austin Powers: An International man of mystery), ΗΠΑ, 1997, Κωμωδία. Σκην. Τζέι Ρόατς, με τους: Μάικ Μάγιερς, Ελίζαμπεθ Χάρλεϊ, Μίμι Ρότζερς, Ρόμπερτ Βάγκνερ, Μάικλ Γιορκ. Παρωδία των κατασκοπευτικών ταινιών τύπου Τζέιμς Μπόντ μ' έναν υπερκατάσκοπο του '60 να ξυ-

ΟΛΕΣ ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ

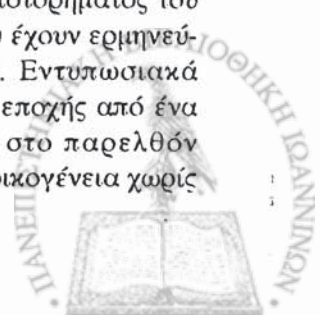
Αναζητώντας την άκρη
ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ο Νίκος Περάκης δεν χρειάζεται συστάσεις. Ένας από τους καλύτερους σύγχρονους κινηματογραφιστές μας, ένας άνθρωπος που ζει μέσα στο σινεμά. Δέκα χρόνια μετά το "Βίος και Πολιτεία" και λίγο περισσότερα απ' την "Λούφα και Παραλλαγή" έρχεται με τον "Προστάτη Οικογένειας" όχι βέβαια για να αποδείξει ότι ξέρει σινεμά, αλλά ότι δεν έχει χάσει την επαφή του με την ελληνική πραγματικότητα. Με μία δύσκολη, όσο κι αν δεν της φαίνεται, κωμωδία προσπαθεί να συνταιριάσει όλο το πολύπλοκο μωσαϊκό προσώπων, καταστάσεων και τρόπων ζωής που συνθέτει την Ελλάδα του '90. Στο κέντρο της ταινίας η τηλεόραση, αυτό το μαγικό κουτί που καθημερινά καταβροχθίζει και γεννάει τη νέα ηθική και γύρω του κινούμαστε όλοι μας. Κωμωδία και δράμα την ίδια στιγμή μέσα από ένα προκλητικά ετερόκλητο καστ ηθοποιών (με την Κατερίνα Γιατζόγλου να λάμπει). Ευχάριστο σημάδι το πολύ καλό άνοιγμα της ταινίας σε Αθήνα-Θεσσαλονίκη με 70.000 σχεδόν, εισιτήρια.

Κλασσικό **ANNA KARENINA**

Μία ακόμα διασκευή του σπουδαίου μυθιστορήματος του Τολστόι, με τη Σοφί Μαρσό σ' ένα ρόλο που έχουν ερμηνεύσει η Γκρέτα Γκάρμπο και η Βίβιαν Λη. Εντυπωσιακά σκηνηκά και πολύ καλή αναπαράσταση της εποχής από ένα σκηνοθέτη που τα έχει καταφέρει και στο παρελθόν (Αθάνατη Αγαπημένη). Ταινία για όλη την οικογένεια χωρίς εντάσεις και εκπλήξεις.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Ελευθερία και ηθική
Η ΠΑΓΟΘΥΕΛΜΑ

Στην Αμερική του '70 η παλιά τάξη πραγμάτων βυθίζεται στα πολιτικά σκάνδαλα του Νίξον ενώ μία εποχή ελευθερίας φαίνεται να αναδεικνύεται με τον ερχομό της σεξουαλικής επανάστασης και το τέλος του πολέμου στο Βιετνάμ. Μία οικογένεια του Κονέκτικατ ανακαλύπτει τα αδιέξοδά της με αφορμή μια παγοθύελλα και ο Ανγκ Λι για δεύτερη φορά μετά τη "Λογική και ευαισθησία" βρίσκεται μακριά από την Ασία και κοντώτερα σ' αυτό που αποκαλούμε "δυτικό τρόπο ζωής". Ακαδημαϊκός αλλά και ειρωνικός κι έχοντας στα χέρια του μερικούς από τους καλύτερους αμερικάνους ιθιοποιούς σήμερα προσπαθεί να φτάσει στον πυρήνα του προβλήματος που λέγεται οικογένεια. Το αν δεν ξεπερνάει τα όρια μιας ακόμα συντηρητικής νοσταλγικής οπτικής θα το δούμε επί σκηνής. Να σημειώσουμε την πιθανή υποψηφιότητα για Όσκαρ των Σιγκ. Γουίβερ και Τζόαν Άλλεν καθώς και την όμορφη μουσική του Μίκαελ Ντάνα που ήταν συνθέτης και του "Γλυκού Περωμένου". Το σενάριο (βραβείο στο περσινό Φεστιβάλ Καννών) στηρίζεται σε βιβλίο του Ρικ Μούντι (1994).

Μπορεί να υπάρξουν αλλαγές στις ημέρες και τις ώρες προβολής των ταινιών με ευθύνη των αιθουσάρχων.

πνάνει μετά από κρουγονική ψήξη στο σήμερα.
Από Παρ. 23/1 έως Πέμπ. 29/1.
Προβολές: 8.00, 10.00

ANNA KARENINA

ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (α' προβ.)
(Anna Karenina), ΗΠΑ, 1997, 108', Κλασσικό Δράμα. Σκην. Μπέρναρντ Ρόουζ, με τους: Σοφί Μαρσό, Σον Μπιν, Άλφρεντ Μολίνα, Τζέιμς Φοξ, Μία Κίρσνερ. Άλλη μία μεταφορά του κλασσικού μυθιστορήματος του Τολστόι με τον παράνομο και άτυχο έρωτα μίας παντρεμένης γυναίκας της αριστοκρατίας κι ενός αξιωματικού στη Ρωσία του 1880.
Από Παρ. 23/1 έως Πέμπ. 5/2 (2η εβδ.). Προβολές: 6.00, 8.00, 10.00

ΠΑΓΟΘΥΕΛΜΑ

ΟΡΦΕΑΣ (α' προβ.)
(The ice storm), ΗΠΑ, 1997, 112', Κοινωνικό. Σκην. Ανγκ Λι, με τους: Κέβιν Κλάιν, Τζόαν Άλλεν, Σιγκούρνι Γουίβερ, Κριστίνα Ρίτσι, Τζέιμι Σέρινταν. Τον Νοέμβριο του 1973, την ώρα που το Γουότεργκαϊτ φαίνεται να υπονομεύει τις δημοκρατικές αξίες των ΗΠΑ, μία παγοθύελλα γίνεται η αφορμή για να φανούν τα σαθρά θεμέλια μιας οικογένειας στο Κονέκτικατ.
Από Παρ. 30/1 έως Πέμπ. 5/2.
Προβολές: 5.30 - 7.30 - 8.30

ΜΟΙΡΑΙΑ ΒΛΑΒΗ

ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (α' προβ.)
(Breakdown), ΗΠΑ, 1997, 95', Περιπέτεια. Σκην. Τζόναθαν Μόσσοου, με τους: Κερτ Ράσελ, Κάθριν Κούνλαν, Τζέι Τι Γουόλς, Ρεξ Λιν. Μετά από μία "μοιραία" βλάβη του αυτοκινήτου του στην έρημο, ένα ζευγάρι βρίσκεται αβοήθητο ώσπου

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

η σωτηρία έρχεται από έναν φορτηγατζή. Όταν όμως η γυναίκα εξαφανίζεται κάποιος πρέπει να αναλάβει δράση. Από Παρ. 30/1 έως Πέμπ. 5/2. Προβολές 8.00 - 10.00

Τηλέφωνα:

**ΓΡΑΝΑΔΑ (25045),
ΟΡΦΕΑΣ (26511),
ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (48580),
ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (24495).**

Ευχές!

Δύο κινηματογραφικές πίττες κόπηκαν το Σάββατο 17 του μήνα. Η μία ήταν αυτή του Πολυθεάματος που σε μία σεμνή και χαλαρή σύναξη γιόρτασε τον ερχομό του νέου χρόνου. Πολλές και διακριτικές παρουσίες κα στο κέντρο ο Δημ. Κωστής να μοιράζει κομμάτια σε όλες τις θεατρικές ομάδες της πόλης, στις αίθουσες, στους συνεργάτες του αλλά και στους φίλους του καλού σινεμά ενώ ως δώρα μοιράστηκαν στους τυχερούς βιβλία και προσκλήσεις.

Στον ίδιο χώρο, λίγο μετά, έκοψε πίττα και η Κινηματογραφική Ομάδα του Πανεπιστημίου (ΚΟΠΙ) που φέτος διανύει περίοδο ακμής με τις εύστοχες επιλογές της στις ταινίες που προβάλλει. Εκείνες τις ημέρες παρουσίαζε 4 ταινίες του νέου γαλλικού κινηματογράφου απ' τις οποίες ξεχώριζε η εξαιρετική "Τελετή" του Σαμπρόλ. Μία επιφύλαξη μόνο για το ισχνό φυλλάδιο που συνόδευε τις προβολές το οποίο δεν περιείχε τίποτα άλλο εκτός απ' την υπόθεση και τους συντελεστές των ταινιών και μάλιστα με ελλείψεις αφού η "Υπόσχεση" για παράδειγμα είναι περισσότερο μία βελγική ταινία παρά γαλλική.

ΚΡΙΤΙΚΗ

ΔΙΑΛΥΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΧΑΡΙ

Η νέα ταινία του Γούντι Άλλεν "Διαλύοντας τον Χάρι" επιβεβαιώνει αλλά και ανανεώνει την ύπαρξη αυτού του ειδικού "γουντιαλλενικού σύμπαντος" που τόσα χρόνια μας ταλαιπωρεί και μας διασκεδάζει. Από το '80 και μετά οι ταινίες του δεν μοιάζουν να πρωτοτυπούν. Μεσοαστοί κάτοικοι της Νέας Υόρκης μιλάνε μεταξύ τους ακατάπαιστα. Αναρωτιέμαι τι είναι αυτό που μας κάνει φανατικούς θαυμαστές τέτοιων ταινιών και καταλήγω στο συμπέρασμα ότι οι ταινίες του Γούντι Άλλεν είναι ένα λυτρωτικός, κωμικός και ευγενικός καθρέφτης της προσωπικής μας ζωής. Υποψιάζομαι ότι αυτό είναι το αίτιο που κάνει παράλληλα να δυσφορούν και χιλιάδες άλλους θεατές σ' όλο τον κόσμο. Γιατί με το Γούντι Άλλεν ή είσαι φανατικά υπέρ ή τον απεχθάνεσαι, χωρίς να σημαίνει αυτό ότι οι ταινίες του είναι πάντα καλές ή εύστοχες.

Στο Διαλύοντας τον Χάρι έχει κέφια και μοιάζει αποφορτισμένος και περισσότερο διαυγής από όσο στις πρόσφατες ταινίες του. Παρακολουθούμε τον Χάρι έναν συγγραφέα που έχει προβλήματα με το φιλικό του περίγυρο όταν δημοσιεύει ένα βιβλίο με τις αληθινές περιπέτειες όλων των φίλων του. Βλέπουμε δραματοποιημένες σελίδες του βιβλίου, την ώρα που βλέπουμε (προφανώς) μια ταινία όπου ο ήρωας της ταινίας (ο Χάρι) είναι κι ο ήρωας του βιβλίου του αλλά κι ο πραγματικός σκηνοθέτης και πρωταγωνιστής της ταινίας (ο Γούντι Άλλεν). Αυτό το παιχνίδι με το τι είναι πραγματικό και τι δεν είναι "διαλύει" τον Χάρι, τον αποδομεί διαλύοντας και τις δικές μας αντιστάσεις και διακρίσεις μεταξύ φαντασίας και αληθινής ζωής ενώ παράλληλα σχολιάζει όλες τις αντιφάσεις του σύγχρονου τρόπου ζωής. Όλοι ονειρευόμαστε έναν κομφορμιστικό παράδεισο ζωής σαν αυτόν του ήρωα, το τίμημα όμως είναι να χάσουμε τον πραγματικό μας εαυτό, να γίνουμε "θολοί". Ε, ο Γούντι Άλλεν μας προτρέπει στην αποδόμηση και μάλιστα τζάμπα επί της οθόνης, χωρίς ψυχαναλυτές και προσφυγές σε κομπογιαννίτες όπως έκανε η παλιά του αγαπημένη "Άλις".

ΔΙΑΛΥΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΧΑΡΙ (Deconstructing Harry), ΗΠΑ, 1997, 96'. Σκην. Γούντι Άλλεν με τους: Γούντι Άλλεν, Ελιζαμπεθ Σου, Μπιλ Κρουσάλ, Ντέμη Μουρ, Εϊμι Ίρβιν, Ρόμπιν Γουίλιαμς, κα.

Εκατό Νέες Συνδρομές για το Μικρόπολις!

Θα είμαστε σινοπτικοί: Ξέρουμε ότι οι αναγνώστες και συνδρομητές μας θέλουν να συνεχιστεί η έκδοση του περιοδικού. Έχουμε όμως έρθει αντιμέτωποι με τις οικονομικές δυσκολίες που πηγάζουν από το γεγονός ότι η έκδοση είναι οικονομικά και πολιτικά ανεξάρτητη. Δεν μπορούμε παρά να ζητήσουμε την βοήθεια των φίλων του περιοδικού, των αναγνωστών του, των συνδρομητών του, των συνεργατών του για να ξεπεράσουμε αυτές τις δυσκολίες.

Συγκεκριμένα, ζητάμε από όσους νοιάζονται για το Μικρόπολις να βρουν έναν, δύο, τρεις -όσους μπορούν- νέους συνδρομητές για το περιοδικό. Να κάνουν μια συνδρομή δώρο σε κάποιον που σκέφτονται ότι θα θέλει να λαμβάνει το περιοδικό σπίτι του κάθε δεκαπενθήμερο ή να πείσουν κάποιον να γραφτεί συνδρομητής. Η ετήσια συνδρομή είναι μόλις 5.000 δραχ. και -επιτέλους!- αξίζει τον κόπο.

Θέτουμε σαν στόχο τους εκατό νέους συνδρομητές. Δεν είναι τυχαίος ο αριθμός: Προκύπτει από τις δαπάνες για την έκδοση του περιοδικού. Κάθε τεύχος κοστίζει γύρω στις 370,000 δραχ. και τα έσοδα από πωλήσεις, συνδρομές, διαφημίσεις δεν ξεπερνούν μέχρι τώρα τις 300,000. Και αυτό παρόλη την ανέλπιστα επιτυχία να ξεπερνά κάθε τεύχος τα 1,000 τεύχη σε πραγματική κυκλοφορία.

Ανά δεκαπενθήμερο θα σας κρατούμε ενήμερους για την επίτευξη του στόχου. Ελπίζουμε στην βοήθεια όλων σας και σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων.

Μικρό

ΥΓ. Στις περιπτώσεις συνδρομών - δώρο, ο παραλήπτης θα λαμβάνει με το πρώτο τεύχος μια έντυπη καρτούλα με το όνομα του δωρητή.

Οι σκηνές που αγάπησα

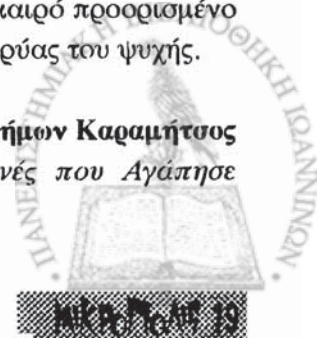
Το άγριο βλέμμα της Λάμψης

Δεν ξέρω αν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος μηχανισμός που να ξεδιαλέγει τις εικόνες και να τις αποτυπώνει για πάντα στις έλικες του εγκεφάλου. Σίγουρα βοηθάει η πείρα, το διάβασμα, η συνεχής αναζήτηση και αποκωδικοποίηση, αυτό που ορθώς ονομάζεται κριτική και λανθασμένα υποβιβάζεται από πολλούς τα τελευταία χρόνια σε αναμάσηση κοινοτοπιών. Από ένα σημείο και πέρα πάντως δεν χρειάζεται να εξηγήεις γιατί θυμάσαι κάποιες σκηνές και κάποιες άλλες τις ξεχνάς. Αυτό που χρειάζεται είναι να έξεις κατανοήσει την ανάγκη που σε ωθεί στις σκοτεινές αίθουσες.

Η Λάμψη είναι η ταινία που έχω δει περισσότερες φορές από κάθε άλλη μέσα σε κινηματογραφική αίθουσα. Την έχω δει πέντε φορές κι άλλες τόσες σκόρπια στην τηλεόραση. Μ' αρέσει και μπορώ να εξηγήσω το γιατί αν και δεν έχει τόση σημασία εδώ. Είναι αυτός ο παραλογισμός που εισβάλλει από 'κεί που κανείς δεν το περιμένει, τα υπέροχα ντεκόρ που εσωκλείουν φόβο και τρέλλα, τα εικαστικά πλάνα αυτού του μεγάλου σύγχρονου δημιουργού του Στάνλεϊ Κιούμπρικ. Πάνω απ' όλα όμως περιμένω πάντα με προσμονή παιδιού, να συναντηθώ με το αλλόφρον βλέμμα του Τζακ Νίκολσον εκεί που οργισμένος και παραδομένος στην τρέλλα σπάει την πόρτα με το τσεκούρι, και στο τέλος όταν κυνηγάει το γιό του μέσα στον λαβύρινθο του κήπου σαν ένα παγιδευμένο αγρίμι από καιρό προορισμένο να παγώσει στη ζούγκλα της κρύας του ψυχής.

Φιλήμων Καραμήτσος

(Σε κάθε τεύχος Οι Σκηνές που Αγάπησε κάποιος συνεργάτης μας)

Η Σόνια Θεοδωρίδου συναντά τον Μάνο Χατζηδάκι

Lyrikon

πιάνο
Γιάννης Βακαρέλης

Sonia Theodoridou
encounters
Manos Hadjidakis
piano
Janis Vakarelis

η Σόνια Θεοδωρίδου
ΣΥΝΑΝΤΑ
τον Μάνο Χατζηδάκι

Δυο μουσικοί του κλασικού ρεπερτορίου συναντήθηκαν σ' ένα νέο CD με μουσική του Χατζηδάκι. Πρόκειται για την σοπράνο Σόνια Θεοδωρίδου (μόνιμη συνεργάτιδα στις παραγωγές δραματικής μουσικής του Μεγάρου Αθηνών), και τον (παγκοσμίου φήμης πια) πιανίστα Γιάννη Βακαρέλη.

Είναι η πρώτη φορά που τραγούδια του Χατζηδάκι ηχογραφούνται από άρτιους τεχνικά και παιδευμένους κλασικά ερμηνευτές, που εγγυώνται μια νέα εκδοχή στην απόδοσή τους. Επιπλέον σημαντικό κρίνεται και το γεγονός πως οι παραπάνω μουσικοί δοκιμάζονται σ' ένα είδος που απαιτεί μια αντιμετώπιση της μουσικής απόδοσης που δεν περιορίζεται μόνο στην τεχνική, αλλά επιτάσσει κατ' αρχήν μια ψυχολογική προσέγγιση. Γιατί ο Χατζηδάκις, αποφεύγοντας τις μεγάλες φόρμες της δυτικής τεχνοτροπίας, κατέταξε εαυτόν στην κατηγορία συνθετών όπως ο Curt Weill ή ο Nino Rota των οποίων η μουσική απαιτεί μια ερμηνεία το σύνθετο της οποίας συγκαλύπτει η απλότητα του τραγουδίσματος.

Η Σ. Θεοδωρίδου, παλιά γνώριμη του συνθέτη,

καταφεύγει ευτυχώς στα έντονα λυρικά στοιχεία των συνθέσεων προσδίδοντάς τους μια πρωτότυπη αλλά αυθεντική απόχρωση, και αποφεύγοντας ταυτόχρονα την δραματοποίηση των μελωδικών γραμμών στην οποία τόσο εύκολα προσπέφτουν οι ερμηνευτές της όπερας. Ισορροπώντας ανάμεσα στην λεπτότητα του χατζηδακικού ύφους και την αφαίρεση των φωνητικών καλλωπιστικών πλεονασμών, η γνωστή σοπράνο καταφέρνει να εξασφαλίσει ενότητα ύφους σ' ένα ανθολόγημα τραγουδιών που προέρχονται από διαφορετικούς κύκλους. Τελικά η ερμηνεία της ενέχει την βασανιστική άσκηση στην οποία βάπτιζε ο συνθέτης τους ερμηνευτές του, παρόλο που σε πολλές στιγμές η σύγκριση με τις ιστορικές ερμηνείες της Φ.

Νταντωνάκη μας είναι αναπόφευκτη.

Τέλος το μεστό αλλά ανάλαφρο παίξιμο του Γ. Βακαρέλη πάνω σε μεταγραφές των Ι. Καρπούχινα και Ν. Κυπουργού, οδηγεί και συγκρατεί την πρωταγωνίστρια φωνή προτείνοντας ταυτόχρονα μια νέα διάσταση σε συνθέσεις παρμένες από τον Μ. Ερωτικό, τον Κύκλο του C.N.S., τα Δύο Ναυτικά Τραγούδια κ.α. Ο Βακαρέλης καταφέρνει να αναδείξει το "ειδικό βάρος" μιας λιτής πιανιστικής συνοδείας πλησιάζοντας με τρόπο έντεχνο το ακατέργαστο στην αφαίρεσή του παίξιμο του συν-

θέτη.

Την τσουχτερή τιμή του C.D. (7.000 δραχ.) δεν δικαιολογεί πάντως η καλή επιμέλεια της έκδοσης του "Σείριου", ούτε το ένθετο των εξήντα τριών σελίδων που καλαιόθητα εικονογραφεί ο Μόραλης (βιογραφικά στοιχεία των συντελεστών, στίχοι των τραγουδιών μεταφρασμένοι αγγλιστί και γαλλιστί, καθώς και μια σειρά φωτογραφιών).

Γ. Κ.

Οξεία, Βαρεία, Πεταστή...

Μουσικοί χαρακτήρες που προσδίδουν ποιότητα στο μέλος (Χειρονομίες), εκδόσεις Παρουσία, Αθήνα 1997

Διαβάζοντας κανείς τον τίτλο του καλαιόθητου βιβλίου του Γ. Ρεμούνδου αναγνωρίζει με χαρά το σπάνιο είδος μιας σπουδής ειδικού ενδιαφέροντος στον χώρο της καθ' ημάς εκκλησιαστικής μουσικής. Διότι το να ασχοληθεί κάποιος ερευνητής και δη ερμηνευτής της βυζαντινής μουσικής όπως ο κ. Ρεμούνδος με την ανάλυση μουσικών χαρακτήρων της παρασημαντικής, είναι ό,τι περιμένει κανείς (και δύσκολα βρίσκει...) από την βυζαντινή μουσικολογία.

Ανατρέχοντας όμως τις σελίδες του βιβλίου αντιλαμβανόμαστε πως οι μεγαλόστομες υποσχέσεις του εξώφυλλου αποδεικνύονται απατηλές. Και η λέξη απάτη δεν είναι υπερβολή, και μάλιστα για μια τόσο ακριβή έκδοση. Κρίνεται και μόνοι σας:

Από τις 110 σελίδες του πονήματος, οι μισές αποτελούν την αγγλική μετάφραση των 55 πρώτων. Αλλά και από τις 55 αυτές μόνο 11 πραγματεύονται το προαναγγελθέν θέμα, και μάλιστα εξ απαλών ονύχων. Ο αναμενόμενος σχολιασμός των χαρακτήρων της μουσικής γραφής περιορίζεται σε μια βιαστική αρμονική ανάλυση των οκτώ ψαλλόμενων μελών του C.D. Στις υπόλοιπες 44 σελίδες θα βρει κανείς σχολιασμένα τα ποιητικά κείμενα των ύμνων, λίστα με τους τίτλους των μελών και τα ονόματα των συνθετών, βιογραφικό του συγγραφέα, βιβλιογραφία, και τέλος μικρό εισαγωγικό από τον αδερφό του κ.

Ρεμούνδου, ιατρόν το επάγγελμα, που δεν στερείται ποιητικού οίστρου. Ευτυχώς που παρατίθεντα στο τέλος οι μουσικές καταγραφές των σχολιαζόμενων μελών για τις οποίες έγινε χρήση παλιών σημάδιων έκφρασης (χειρονομιών), εκ των οποίων άλλο έχουν εκλείψει σήμερα ενώ άλλα αν και διατηρούνται ακόμα έχουν αδρανήσει.

Το ένθετο C.D. όπου εκτελούνται τα περί των λόγος σημάδια (των οποίων υπολείπεται η ανάλυ-

Γεώργιος Ρεμούνδος

Όξεία, Βαρεία, Πεταστή...

Μουσικοί χαρακτήρες που προσδίδουν ποιότητα στο μέλος (Χειρονομίες)

ΠΑΡΟΥΣΙΑ

ση) αποδεικνύεται το πιο ενδιαφέρον μέρος της έκδοσης. Επιπλέον η καλή ποιότητα της ηχογράφησης ανταμείβει τον αγοραστή, ενώ ο ίδιος ο κ. Ρεμούνδος ως χοράρχης και πρωτοψάλτης με τους "Καλοφωναρηδες" του ερμηνεύουν υποδειγματικά τα επιλεγμένα έργα μεγάλων μουσικοδιδασκάλων όπως των Π. Λαμπαδαρίου, Ι. Πρωτοψάλτη, Χουρμούζιου του Χαρτοφύλακος, αλλά και του Σ. Καρά.

Μήπως θά 'πρεπε τελικά το βιβλίο να αποτελεί ένθετο του C.D.; Θα ήταν σίγουρα λιγότερο αλαζονικό...

Γιώργος Κοκκώνης

Αποχαιρετώντας τον Γιάννη Νικολαΐδη

Τα Γιάννενα στον Πόλεμο του 1940-41, σελ. 110, Ιωάννινα 1997, Μνήμες του '40, σελ. 144, Ιωάννινα 1985

Δάσκαλος, δημοσιογράφος και πολυγραφάτος συγγραφέας ως το τέλος της ζωής του, ο

Γιάννης Νικολαΐδης πρόλαβε να δει έτοιμο το τελευταίο του βιβλίο, Τα Γιάννενα στον Πόλεμο του 1940-41, λίγες μόλις εβδομάδες πριν φύγει από την ζωή. Αυτό ήταν το δεύτερο βιβλίο του συγγραφέα για την περίοδο του πολέμου στα Γιάννενα. Είχαν προηγηθεί περίπου μια δεκαετία πριν (1985) οι Μνήμες του '40.

Τα Γιάννενα στον Πόλεμο είναι ένα βοήθημα για την κατανόηση της εποχής. Ο συγγραφέας ανατρέχει στον τοπικό Τύπο της περιόδου από την κήρυξη του πολέμου ως την γερμανική εισβολή και την κατάρρευση του μετώπου τοιμπολογώντας ανακοινώσεις και κείμενα για να αναπλά-

σει στα μάτια των αναγνωστών την καθημερινή ζωή στην πόλη εκείνες τις δραματικές μέρες. Φυσικά πρόκειται για μια περίοδο που ο Τύπος λογοκρίνεται. Όχι μόνο γιατί γίνεται πόλεμος αλλά και γιατί στην εξουσία -από το 1936 ήδη- βρίσκεται η φασιστική δικτατορία του Μεταξά. Οι αρθρογράφοι των εφημερίδων προσεγγίζουν τα γεγονότα, έχοντας από την μια μεριά το καθήκον να τονώσουν το ηθικό των πολιτών και από την άλλη να μην λοξοδρομήσουν φανερά από την επίσημη γραμμή της λογοκρισίας.

Οι ανακοινώσεις των αρχών («όλοι οι πολίτες εντός 24 ωρών οφείλουν να...»), οι παράξενοι περιορισμοί («απαγορεύεται η αποστολή καρτ ποστάλ στο εξωτερικό. Όσες στέλνονται θα

καταπνέονται»), η πολι-

τική προπαγάνδα («με πρωτοφανή ενθουσιασμό βαθμοφόροι και μέλη της ΕΟΝ επιδίδονται εις την συστηματικήν άρσιν των αγρών των επιστράτων...»), η πολεμική προπαγάνδα («η χαροποιός είδηση της κατάληψης...»), ο λυρισμός των δημοσιευμάτων για την έκβαση του πολέμου («το Ελληνικόν στερῶμα εφωτίσθη και πάλιν προχθές και χθες από την λάμπιν της Ελλη-

νικής δόξης» γράφει ο εκδότης του Ηπειρωτικού Αγώνα Ε. Τζάλλας), οι λόγοι και οι δραστηριότητες του Γενικού Διοικητή Ηπείρου Κ. Φιλοσόφου («για το πλέξιμο μάλλινων έκανε έκκληση ο Διοικητής ο οποίος αφού επαίνεσε τις γυναίκες συνέχισε: Τώρα ο κ. Πρόεδρος -εννοεί

τον Μεταξά- ζητεί κάλ-
τσες για τον στρατό»), όλα
χρησιμοποιούνται ακέ-
ρα για να ξαναδημιουρ-
γήσουν την εποχή.

Ο συγγραφέας μένει
στην άκρη και σχολιάζει
τα δρώμενα διακριτικά.
Μερικές φορές σαρκάζει
και αφήνει να διαρρεύσει
η δική του άποψη για την
ουσία των αποσπασμάτων
που χρησιμοποιεί.

Οι Μνήμες του '40 είναι
ένα πολύ διαφορετικό βι-
βλίο. Εκεί ο Νικολαΐδης
περιγράφει με λόγο άμεσο
και δυνατό τις περιπλανή-
σεις του με το στρατηγείο
της 8ης Μεραρχίας, όπου υπηρέτησε ως γραφέ-
ας - δακτυλογράφος από την αρχή του πολέμου
ως την κατάρρευση. Η διαφορά από το ύστερο
βιβλίο του, είναι ότι στις Μνήμες ο συγγραφέας
μιλάει για τον δικό του πόλεμο. Χωρίς δραματο-
ποιήσεις και ηρωισμούς, γράφει για τους φό-
βους του, τις ελπίδες του, τις διαδόσεις, τα συ-
ναισθήματα και τα περιστατικά, τα καλά και τα
κακά νέα, τους βομβαρδισμούς, τους σκοτωμούς
-το να χάνεται ένα παλικάρι που μόλις πριν του
μίλαγε.

Για τον λόγο αυτό οι Μνήμες είναι το πιο ζω-
ντανό βιβλίο. Είναι αυτό το βιβλίο που πρέπει
να διαβάσει κανείς για να γνωρίσει τον πραγμα-
τικό Γιάννη Νικολαΐδη. Όπως τον γνώρισα ένα
χρόνο πριν, όταν μου μίλησε στο σπίτι του, στην
οδό Οπλαρχηγού Πουτέτση για τις Μνήμες. Συ-
γκινημένος, μου αφηγήθηκε με γλαφυρότητα λε-
πτομέρειες για μερικά από τα περιστατικά που
υπάρχουν στις Μνήμες. Και μέσα στον πόνο του
πολέμου την σπαρταριστή ιστορία με το συρίγ-
γιο (κεφάλαιο 21, η επανεξέταση των βοηθητι-
κών):

Επειδή στο μέτωπο οι ανάγκες σε άνδρες με-
γαλώνουν το ΓΕΣ διατάζει επανεξέταση των βο-
ηθητικών. Πώς όμως να πάω στο μέτωπο ανεκ-

Χειμώνας 1996, ο συγγραφέας στο γραφείο του σπιτιού του

παίδευτος που σήμαινε σίγουρη καταδίκη;. Βασι-
ζόμουν σε ένα μετεγχειρητικό συρίγγιο, που εδώ
και μήνες κάθε τρεις μέρες μάζευε αίμα και πύο
και έσοπαγε. Και πρώτη φορά, ενώ πάμε να πε-
ράσουμε από την επιτροπή, το συρίγγιο άλλαξε
συμπεριφορά. Η επιφάνεια της πληγής από κόκ-
κινη και τρυφερή, στέγνωσε, ξεράθηκε, το συ-
ρίγγιο είχε κλείσει, ανεξήγητα, τότε ακριβώς που
το χρειαζόμουν. Άτιμο συρίγγιο! Τώρα δεν θα
μπορούσα να ισχυριστώ πως ήταν εν δράσει, η
θεραπεία ήταν οριστική, τα έμπειρα μάτια των
καθηγητών δεν ήταν δυνατό να ξεγελαστούν.
Πράγματι:

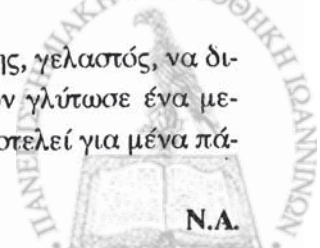
-Ιαθέν! αποφάνθηκε ο καθηγητής.

Απελπισμένος από την διάγνωση έγειρα το κε-
φάλι στο πλάι.

-Έχεις όμως τίποτα στον αυχένα; με ξαναρώ-
τησε. Η ερώτηση με ξάφνιασε.

-Με πονάει, του είπα χωρίς να το σκεφτώ. Αυ-
τό ήταν. Ο καθηγητής διέγνωσε αρχόμενη σπον-
δυλίτιδα και με κατέταξε ξανά στους βοηθητι-
κούς!

Αυτός ο Γιάννης Νικολαΐδης, γελαστός, να δι-
ηγείται συγκινημένος πώς τον γλύτωσε ένα με-
τεγχειρητικό συρίγγιο, θα αποτελεί για μένα πά-
ντα μια γλυκιά ανάμνηση.

Η Οργάνωση, Ζαν Ρολέν, μτφ Τρισεύγενη Παπαϊωάννου επίμετρο Σώτη Τριανταφύλλου, εκδ. Πόλις 1997, σελ. 236

Η Οργάνωση, τιμημένη με το γαλλικό βραβείο Medicis το 1996, είναι ένα αυτοβιογραφικό κείμενο του Ρολέν με τη μορφή μυθιστορήματος που περιγράφει τη ζωή του ως μέλος μιας μικρής ακροαριστερής οργάνωσης λίγο μετά την ήττα του κινήματος του Μάη του '68 αλλά και την μετέπειτα εξέλιξή του σε ναρκομανή και μέλος... καθολικού μοναστηριού. Στο μεγαλύτερο μέρος του είναι η καθημερινή ζωή ενός νέου που μόνο του μέλημα είναι η οργάνωση της επανάστασης και μοναδική του σκέψη είναι ο αγώνας. Υπακούει τυφλά στις οδηγίες της άγνωστης σ' αυτόν ηγετικής ομάδας και παλεύει να στρατεύσει καινούργια μέλη. Με τον ρέοντα και καλοστημένο του λόγο ο Ρολέν θέτει ένα καιρίο ερώτημα: Πώς μπορεί μία, ανελεύθερη και βαθιά ιεραρχημένη στο εσωτερικό της, οργάνωση να σχεδιάζει την επανάσταση και την απελευθέρωση της ανθρώπινης συνείδησης; Αυτό είναι ένα δομικό πρόβλημα της αριστεράς ή είναι καθοριστική η προσωπικότητα του αριστερού που συχνά επιζητάει ο ίδιος την υποταγή του στην ιεραρχία; Φυσικά απαντήσεις δεν υπάρχουν παρά μόνο στα υποσπρώματα του βιβλίου. Υπάρχει όμως ένα αστείο, σαρκαστικό, καυστικό κείμενο που θα το μισήσουν όσοι είναι σίγουροι ότι κατέχουν την αλήθεια και θα το αγαπήσουν όσοι κοιτούν ακόμα θαρραλέα τον καθρέφτη τους. Το ερώτημα που θέτουμε εμείς είναι πιο γενικό: θέλουμε την ελευθερία; Μην το υποτιμάτε ως ερώτημα γιατί φαίνεται ότι είναι καλύτερο να ζούμε σε συνθήκες ανελευθερίας - χρυσωμένες, όμως από καταναλωτικά επισπρώματα. Ενδιαφέρον θα είχε και μια παράλληλη ανάγνωση του Οργισμένου Αγγέλου του Δημήτρη Παπαχρήστου (εκδ. Bell).

Φιλήμων Καραμήτσος

“Το Μπεστ Σέλλερ” της Ολίβια Γκόλντσμιθ, μτφ Βασίλης Καλλιπολίτης εκδ. Bell 1997 σελ. 765

Το Μπεστ Σέλλερ εκ πρώτης όψεως είναι ένα ... μπεστ-σέλλερ. Ένα βιβλίο δηλαδή, που γράφτηκε από μία συγγραφέα που γνωρίζει τα μυστικά του είδους (έχει γράψει ακόμα το Κλαμπ Χωρισμένων Γυναικών) και έχει ήδη διαβαστεί

από εκατομμύρια αναγνώστες. Έχει συνεπώς γρήγορη ροή, καλοσχηματισμένους χαρακτήρες, ενδιαφέρουσα και κλιμακούμενης έντασης πλοκή και εμφανή διαχωρισμό των καλών από τους κακούς. Ήδη όμως από τον τίτλο διακρίνουμε μια προσπάθεια σαρκασμού και αυτο-υπονόμευσης. Το θέμα του βιβλίου είναι το κυνήγι και η παραγωγή μπεστ-σέλλερ σ' έναν μεγάλο εκδοτικό οίκο του Μανχάταν. Έξι συγγραφείς, άλλοι πασίγνωστοι άλλοι παντελώς άγνωστοι, προτείνουν τα χειρόγραφα τους και παρόλες τις διαφορετικές προθέσεις τους, είναι έτοιμοι να φτάσουν στα άκρα για να πετύχουν την έκδοση του βιβλίου τους. Μας ανοίγεται έτσι ένα παράθυρο στο άγριο κόσμο των εκδοτικών παρασκηνίων όχι ίσως με την ικανότητα του Μακίνερνι στο “Μανχάταν” πάντως αρκετά καλά ώστε να μας βοηθήσει να καταλάβουμε ότι η έκδοση βιβλίων μικρή σχέση έχει πια με την τέχνη.

Παραβιάζει ανοιχτές θύρες, θα πείτε, η Γκόλντσμιθ αφού όλοι τα υποψιαζόμαστε αυτά. Ναι, αλλά είναι ωραίο να μπορούμε και να τα διαβάσουμε. Έτσι για τη χαρά της ανάγνωσης. Αν έλειπαν και κάποιες φλυαρίες ή μερικές μακροσκελείς περιγραφές όλα θα ήταν καλύτερα.

Φ.Κ.

Δημήτρης Χατζής: Το έπος της πίστης και το δράμα της δυσπιστίας

Συμπιάκτες της «Ελεύθερης Ελλάδας». Τελευταίος δεξιά ο Δ. Χατζής. Όρθιος πίσω ο Γενικός Γραμματέας του ΕΑΜ Θ. Χατζής. Η φωτογραφία από την Μεταπολεμική Πεζογραφία, εκδόσεις Σοκόλη, τ. Η

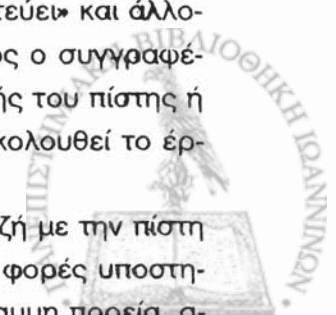
της Αγγέλας Καστρινάκη

Σε μια συνέντευξή του το 1975, ο Δημήτρης Χατζής διακρίνει τους ήρωες των αφηγημάτων του και τα αντίστοιχα ιστορικά πρόσωπα σε δύο κατηγορίες: σε «υπερασπισμένους» και σε «ανυπεράσπιστους». «Υπερασπισμένοι μέσα στο ιδανικό τους», διευκρινίζει, ήταν οι άνθρωποι την εποχή της αντίστασης, «όπως και οι ήρωες της Φωτιάς» ήταν ένας κόσμος «που πίστευε». «Στη Μικρή μας πόλη», συνεχίζει, «υπάρχει ένας κόσμος που πιστεύει και δεν πιστεύει. Στους Ανυπεράσπιστους είναι ένας κόσμος που κλονίστηκε πια, δεν πιστεύει πια, δεν έχει αυταπάτες, δεν έχει που να σταθεί».

Οι διατυπώσεις αυτές παραπέμπουν σε έναν «κόσμο», σε μια κοινωνία που άλλοτε πι-

στεύει κι άλλοτε όχι: ο Χατζής ταυτίζει το πραγματικό κόσμο με τον κόσμο των ηρώων του. Όμως σε πολλές περιπτώσεις αφηγημάτων, ο κόσμος που αναπαρίσταται είναι ο ίδιος, η ιστορική στιγμή κοινή, αλλά η πίστη ή η απιστία των προσώπων διαφέρει. Ο ίδιος κόσμος, ο κόσμος του εμφυλίου για παράδειγμα, άλλοτε παρουσιάζεται «υπερασπισμένος» και άλλοτε «ανυπεράσπιστος». Γιατί αυτός που άλλοτε «πιστεύει» και άλλοτε «δεν πιστεύει» είναι ο ίδιος ο συγγραφέας: τις διακυμάνσεις της δικής του πίστης ή δυσπιστίας ή απιστίας παρακολουθεί το έργο του.

Η σχέση του Δημήτρη Χατζή με την πίστη -σε αντίθεση με ό,τι μερικές φορές υποστηρίζεται- δεν συνιστά ευθύγραμμη πορεία, από την πίστη στην απιστία, αλλά παρουσιάζ-

ζει διακυμάνσεις, που μάλιστα στην τελευταία φάση της ζωής του συμβαίνει να τον φέρνουν ξανά στην αρχή: στην πίστη. Έτσι στα 1961, για παράδειγμα, και ενώ έχει εκδώσει ορισμένα από τα βασικά κείμενα της δυσπιστίας (που θα συμπεριληφθούν στην συλλογή *Ανυπεράσπιστοι*), δημοσιεύει στην *Επιθεώρηση Τέχνης* τη «Σάντα Μαρία», μια σπουδή «για την πίστη», όπως την ονομάζει αργότερα, όπου δηλώνει την πεποίθησή του ότι «τίποτε δεν είναι στον κόσμο να της κόψει το δρόμο» [της ελευθερίας]. Το διπλό βιβλίο, πάλι, είναι σε κάποιο βαθμό μια προσπάθεια σκιαγράφησης μιας νέας πίστης, της πίστης σε μια κοινωνία ορθολογιστική και ανθρώπινη -ακόμα και της πίστης στη δυνατότητα να δημιουργηθεί στην Ελλάδα ένα νέο κόμμα της Αριστεράς. Στα 1979 άλλωστε, ο Χατζής συγκεντρώνει σε τόμο τα «αγωνιστικά κείμενά» του, τα περισσότερα από τα οποία αναφέρονται στον εμφύλιο, στις νίκες ή στην προσδοκία της νίκης.

Θα έλεγε κανείς ότι μετά την απόδοση του δράματος και των δύο στρατοπέδων στους «Ανυπεράσπιστους», θα ήταν δύσκολο να επανέλθει ο συγγραφέας -έστω και απλώς επανεκδίδοντας- στη «Μουργκάνα», την εποποιία του Δημοκρατικού στρατού εναντίον των κυβερνητικών. Όμως ο Χατζής ποτέ δεν φαίνεται να είχε εντελώς αμιγείς περιόδους πίστης ή δυσπιστίας, ενώ, ιδιαίτερα προς το τέλος της ζωής του, η πίστη κι η αγωνιστικότητα κερδίζει έδαφος -τόσο που ο συγγραφέας βρίσκεται ξανά πολύ κοντά στο πεδίο της εποποιίας.

Μίλησα κιόλας για έπος και για δράμα. Η *Φωτιά* συνιστά έπος, το έπος της αντίστασης κατά των Γερμανών. Η «Μουργκάνα» είναι η εποποιία (έτσι άλλωστε χαρακτηρίζεται στη γαλλική της μετάφραση) του Δημοκρατικού στρατού στα βουνά της Ηπείρου, την άνοιξη του 48. Δράμα συνιστά το διήγημα «Ανυπεράσπιστοι», το δράμα του ανθρώπου που δεν του επιτρέπεται να αδελφωθεί με τον συνάνθρωπό του, ενώ μια πολύ ισχυρό-

τερη δύναμη, η φύση, αντιμάχεται και τους δύο.

Το αντιθετικό ζεύγος υπερασπισμένοι - ανυπεράσπιστοι, λοιπόν, που ο Χατζής προτείνει ως τυπολογία των ηρώων του, αντιστοιχεί σε δύο τύπους σύλληψης του κόσμου, μία επική και μία δραματική. Τους όρους αυτούς, ως χαρακτηρισμούς για το έργο του Χατζή, τους έχει χρησιμοποιήσει ήδη το 1964 ο Δημήτρης Ραυτόπουλος. Όμως, στην περίφημη εκείνη κριτική του, τοποθετούσε στην πλευρά του δράματος και Το τέλος της μικρής μας πόλης. Ο ίδιος ο Χατζής, όπως είδαμε, το έργο του αυτό το επιμερίζει και στην κατηγορία των υπερασπισμένων και των ανυπεράσπιστων. Κατά την άποψή μου, και όπως θα δοκιμάσω να δείξω, η πρώτη έκδοση της *Μικρής μας πόλης* είναι εξ ολοκλήρου επική, ενώ στη δεύτερη, που παραμένει επική, ένα κείμενο, ο «Σαμπεθαί Καμπιλής», έχει μετατεθεί στο πεδίο του δράματος.

Το έπος της Φωτιάς

Το επικό μυθιστόρημα του Χατζή, η *Φωτιά*, έχει τις εξής δύο ιδιορρυθμίες: η πρώτη είναι πως ο κεντρικός του ήρωας ανήκει στο γυναικείο φύλο, η δεύτερη πως επιχειρείται μια αρκετά εκτεταμένη εσωτερική διεξόδυση στην προσωπικότητά του. Οι αποκλίσεις αυτές από μια πιο τυπική σύλληψη του έπους -όπως την υλοποίησε για παράδειγμα λίγο αργότερα ο ίδιος ο Χατζής στη «Μουργκάνα»- αποβλέπουν σε πολλαπλούς στόχους: στην ανάδειξη της γυναίκας (προγραμματική αριστερή επιδίωξη), στην ευθυγράμμιση με τις επιταγές του σύγχρονου μυθιστορήματος (εσωτερική εστίαση) και στην εξασφάλιση ενός αισιόδοξου επικού τέλους για το μυθιστόρημα.

Ο συνδυασμός όλων αυτών δείχνει την εξαιρετική ικανότητα ισορροπίας του Χατζή -την ανέδειξε σε ύψιστο βαθμό στο Τέλος της μικρής μας πόλης- ανάμεσα στην επιθυμία του να είναι ένας σύγχρονος συγγραφέ-

ας και στην ανάγκη να ευθυγραμμίζεται με την κομματική λογική, ή ίσως και με ό,τι πίστευε ως λογική της ιστορίας.

Η εσωτερική διείσδυση, η ενασχόληση με την ψυχολογία ενός προσώπου, που συνεπάγεται την κατάδειξη των αμφιβολιών και των ταλαντεύσεων του, ήταν προφανώς ένα παρακινδυνευμένο εγχείρημα για τις απαιτήσεις και τις δυνατότητες του 1946. Άλλωστε το αφήγημα αυτό, σαν γνήσιο έπος, ανταποκρινόταν στην ανάγκη να καταγραφεί και να επιζήσει η ηρωική ιστορία ης αντίστασης: τέτοια ήταν η προκήρυξη του Κ.Κ.Ε. που καλούσε σε «διαγώνισμα για τη συγγραφή σύνομοις ιστορίας του εθνικού αγώνα της Αντίστασης 1940-1945». Τι θέση λοιπόν έχουν οι εσωτερικές ταλαντεύσεις ενός προσώπου σε ένα τέτοιο κείμενο;

Στο σημείο αυτό η επιλογή της γυναίκας ηρωίδας υπήρξε ένα ευφυές εύρημα: η κατάδειξη των αμφιβολιών καθίσταται πολύ περισσότερο ανεκτή όταν αφορά μια γυναίκα, το νέο υποκείμενο της ιστορίας, που είναι φυσικό να αναζητεί ακόμα τον εαυτό της. Οι άντρες στη Φωτιά -οι οποίοι μπορεί να μην είναι πρωταγωνιστές του μυθιστορηματος, παραμένουν όμως πρωταγωνιστές της ιστορίας, καθώς εκείνοι είναι που κινούν τα νήματα- υφίστανται πολύ λιγότερο την ανατομική επέμβαση του συγγραφέα.

Όσον αφορά τώρα το τέλος του μυθιστορηματος: το τελευταίο τμήμα της Φωτιάς επιγράφεται «Ο δρόμος» και περιγράφει την αποχώρηση των αριστερών δυνάμεων από την Αθήνα μετά το Δεκέμβρη. Εδώ θα υπήρχε ο κίνδυνος να υπερिशύσουν ο γκρίζοι τόνοι. Όμως κάτι τέτοιο αποφεύγεται: γιατί η (θεωρούμενη ως πρόσκαιρη) ήττα αντισταθμίζεται από την ολοκλήρωση της ωρίμανσης της ηρωίδας, μια νικητήρια κατάληξη, με την οποία τελειώνει το μυθιστόρημα: η νεαρή γυναίκα «έμαθε να σκέφτεται». Έτσι, το νέο έπος, η διαδικασία κατάκτησης της ισοτιμίας από τη γυναίκα, έρχεται να συνδράμει τα παραδοσιακά «κλέα ανδρών» σε μια στιγμή

που εκείνα φαίνονται μάλλον αμφίβολα.

Μαθητεία στην Αριστερά

Η βασική αφηγητική διαδικασία στη Φωτιά είναι η μαθητεία. Η ηρωίδα -όπως και ο πατέρας της, ο γερο-χωρικός, που από αρχηγός μιας πατριαρχικής οικογένειας και ιδιοκτήτης δεμένος με τα αγαθά του, καταλήγει σχεδόν πρωτοπαλίκαρα του αγώνα- μαθαίνει την κοινωνική προσφορά, την υπέρβαση του ατομικισμού, κατακτά την ικανότητα για σκέψη.

Την ίδια αφηγηματική διαδικασία θα συναντήσουμε και στο Τέλος της μικρής μας πόλης. Ανάμεσα στο πρώιμο μυθιστόρημα και στην ώριμη συλλογή διηγημάτων δεν υπάρχει αισθητική τομή αλλά ιδεολογική συνέχεια. Μια σύγκριση των δύο έργων αναδεικνύει την πολύ στενή συγγένεια ανάμεσά τους.

Τα τρία από τα πέντε διηγήματα που αποτελούν την πρώτη έκδοση της Μικρής μας πόλης (1953) παρουσιάζουν τη συνειδησιακή μεταβολή του ήρωα: η «Μαργαρίτα Μο-

λυβάδα» (κατόπιν «Μαργαρίτα Περδικάρη») και ο «Σιούλας ο Ταμπάκος» διαφοροποιούνται σε τέτοιο βαθμό ώστε εντάσσονται στο κομμουνιστικό κόμμα, ενώ η γριά «Θεια μας η Αμαλία» (κατόπιν «Αγγελική») υιοθετεί στο τέλος την αριστερή οπτική. Τα άλλα δύο διηγήματα, «Η διαθήκη του καθηγητή» και ο «Σαμπεθάι Καμπιλής», παρουσιάζουν τη διαφορά των ηγετικών στρωμάτων -το θέμα που πρότεινε ο Γκόρκι στους αριστερούς συγγραφείς που ζούσαν στον αστικό κόσμο -και τελειώνουν με τον ίδιο επικό νικητήριο σάλπισμα: στον «Σαμπεθάι» ο εβραίος Χαϊμ σμίγει με τους κομμουνιστές στο βουνό, ενώ στη «Διαθήκη» οι καθηγητές που σπουδάζουν με το κληροδότημα γίνονται κι αυτοί αγωνιστές.

Σε σχέση με τη Φωτιά, Το τέλος της μικρής μας πόλης έχει πιο εκτεταμένη ανάλυση της διαφοροποίησης του ήρωα και λιγότερη ηρωική δράση. Η δεύτερη έκδοση (1963) έχει ακόμα περισσότερη ψυχολογική ανάλυση και ακόμα λιγότερη δράση. Όμως αυτό δεν συνιστά τόσο ιδεολογική, όσο αισθητική μετατόπιση: αποβλέπει στην υπαινικτικότητα -σε κάποια υπαινικτικότητα, καθώς ο υπαινιγμός παραμένει πάρα πολύ σαφής. Οι αναγνώστης μπορεί με μεγαλύτερη ευκολία να συμπληρώσει τη συνέχεια: «Στους καιρούς που ζήσαμε μετά, είδαμε το Σιούλα τον ταμπάκο ή κάποιον που του έμοιαζε να πασχίζει συνειδητά πια να συντονίσει το βήμα του, κάποιον Σπούργο να συλλαβίζει επαναστατικές θεωρίες, πολλούς λάκωβους Ραλλίδηδες να αποτελειώνουν το μάθημα. Ήταν οι γέροι μας της Αντίστασης και ο Χατζής το ξέρει αυτό, γιατί είναι ο ίδιος συγγραφέας που μας αφηγήθηκε τη συγκινητική τους εξέλιξη, πρωθύστερα, κάπου είκοσι χρόνια πριν από τη Μικρή Πόλη».

Τη συμπλήρωση αυτή -χωρίς να έχει, υποθέτω, υπόψη του την πρώτη έκδοση- την κάνει ο Δημήτρης Ραυτόπουλος στην κριτική του το 1964, αναδεικνύοντας, παρά τα ό-

σα λέει για τη δραματικότητα, την επική συνέχεια που συνεπάγονται τα διηγήματα αυτά. Η πρώτη έκδοση κατέληγε πράγματι με μικρά τμήματα μιας ή περισσότερων παραγράφων, που έδιναν την επική δράση των συνειδητοποιημένων πια ηρώων και που έχουν απαλειφθεί από τη δεύτερη έκδοση. Παραθέτω ενδεικτικά ένα τμήμα από το τέλος του «Σιούλα του ταμπάκου»:

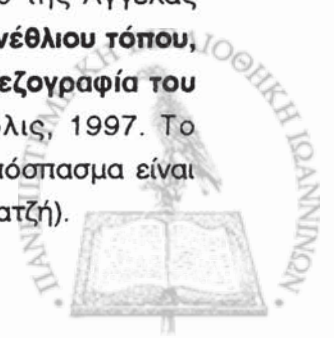
Όσο για το Σιούλα - δεν ξέρω αν είν' ακόμα στη φυλακή. Οι μοναρχοφασίστες τον πιάσανε γιατί τοίμαζε, λέει, μια βάρκα για κάτι παιδιά να περάσουν από τη λίμνη - να βγούνε στ' αντάρτικο.

Όταν του διάβασαν την απόφαση σηκώθηκε, λέει, έβαλε τα χέρια του κοντά στο πηγούνι και κοίταξε μια φορά τους δικαστές. Η φάτσα του ήταν όλη ρουφηγμένη, όλο γωνίες, πελεκημένη. Και το μάτι μισόκλειστο ζύγιαζε, σαν την ώρα που σημάδευε στο κυνήγι -ζύγιαζε τα περασμένα και τα μελλούμενα. Τους κοίταξε, κούνησε το κεφάλι του, χαμογέλασε:

- Φουκαράδες, είπε μονάχα.

Μικρές επικές εισαγωγές είναι λοιπόν τα αφηγήματα του Τέλους της μικρής μας πόλης (φανερά επικές στην πρώτη, υπαινικτικότερα στη δεύτερη έκδοσή τους) -έστω κι αν για τους κριτές του κόμματος, στα 1953, δεν ήταν εκατό τοις εκατό συντεταγμένα με τους κανόνες του σοσιαλιστικού έπους.

(Απόσπασμα από το βιβλίο της Αγγέλας Καστρινάκη, **Η φωνή του γενέθλιου τόπου, Μελέτες για την ελληνική πεζογραφία του 20ου αιώνα**, εκδόσεις Πόλις, 1997. Το κεφάλαιο 4, από όπου το απόσπασμα είναι αφιερωμένο στον Δημήτρη Χατζή).

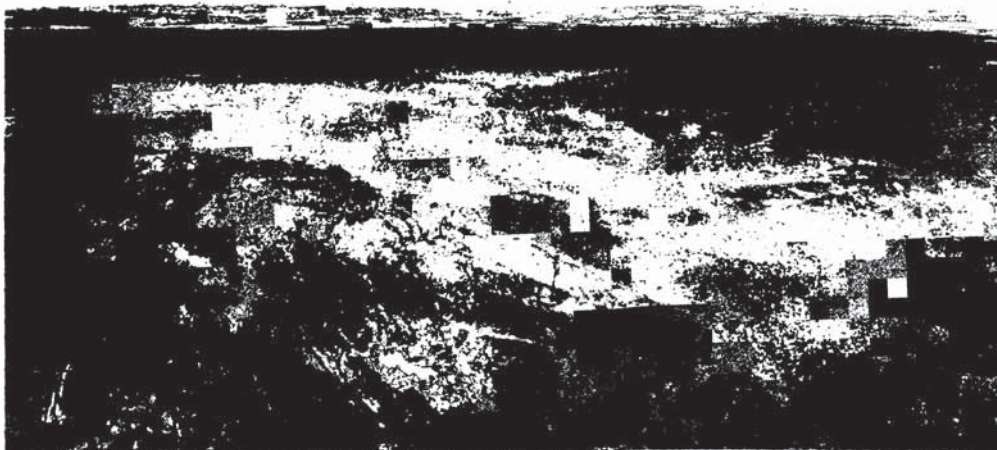

Σύνη Παπαγιάννη στην Αμυμώνη

Στην γκαλερί Αμυμώνη εκθέτει από τις 14 Ιανουαρίου ως τις 4 Φεβρουαρίου η ζωγράφος Σύνη Παπαγιάννη.

Τα έργα είναι σεζονικά.

Γενικά, πρόκειται για έργα με πολλή γνώση, αλλά χωρίς ένταση, και ως εκ τούτου μάλλον ακαδημαϊκά.

Gallerie Αμυμώνη, Πλ. Ν. Μπότσαρη 1, τηλ. 79595. Ανοιχτή τις καθημερινές από τις 10.00 ως τις 13.30 και από τις 18.30 ως τις 21.30. Την Κυριακή είναι κλειστή ενώ το Σάββατο λειτουργεί μόνο το πρωί, με το ίδιο ωράριο.

Η Σύνη Παπαγιάννη, σύζυγος του γνωστού ηπειρώτη γλύπτη Θ. Παπαγιάννη, γεννήθηκε και σπούδασε στην Αθήνα, κοντά στους Μόραλη και Μυταρά, και εμφανίζεται στο κοινό από το 1982, κυρίως μέσα από ομαδικές εκθέσεις.

Η ζωγραφική της Παπαγιάννη υπηρετεί κυρίως το τοπίο, και μάλιστα το ελληνικό. Η ματιά που επιφυλάσσει για το τοπίο αυτό είναι ειλικρινής, με μια τιμότητα μάλιστα που γίνεται σ' ένα βαθμό δεσμευτική για το εικαστικό αίτημα. Το μέσον της είναι ουσιαστικά το χρώμα: η γραμμική υποτάσσεται στην πρωτοκαθεδρία του, και από την άποψη αυτή το αποτέλεσμα είναι σαφώς μπρεσιονιστικό. Οι φυσικοί όγκοι γίνονται χρωματικά πλάνα, των οποίων η διαδοχή εγγυάται έκταση και βάθος, αλλά και δομική ενότητα της οποίας τα πρό-

Ομαδική στην Κορκα

Στις 21 Ιανουαρίου, στις 8 το βράδυ, η γκαλερί Ursula Korcka εγκαινιάζει ομαδική έκθεση ζωγραφικής των Διακομή, Ζουρούδη, Μαυρίδη, Μαυρουδής, Κανελλοπούλου και Καρβελά.

Η έκθεση θα διαρκέσει ως τις 7 Φεβρουαρίου.

Gallerie Ursula Korcka, Γρίβη 19, κοντά στο ΙΚΑ, τηλ. 79889. Ανοιχτή καθημερινά από τις 11 ως τις 2 το πρωί και από τις 6 ως τις 9 το απόγευμα. Το Σάββατο λειτουργεί μόνο κατά το πρωινό ωράριο, Τρίτη και Κυριακή παραμένει κλειστή.

Πρεμιέρα από το ΔΗΠΕΘΙ

Από σήμερα 23 Ιανουαρίου ξεκινάει τις παραστάσεις της η Κεντρική Σκηνή του Δημοτικού Θεάτρου. Το έργο που επιλέχθηκε είναι το “Σακάκι που βελάζει” του Στάνισλαβ Στρατίεφ. Είναι το δεύτερο έργο που ανεβάζει φέτος το ΔΗΠΕΘΙ μετά από αυτό της Παιδικής Σκηνης, “Τα Καινούργια ρούχα του αυτοκράτορα”. Παράλληλα η Πειραματική Σκηνή προγραμματίζει στο πιο άμε-

Από τις πρόβες του έργου: Κώστας Ζάπας, Βαγγελιώ Γιαννάκη

σο μέλλον το ανέβασμα δύο παραγωγών: Τις “Δούλες” του Ζενέ σε μία σύνθεση με το “Νησί των Σκλάβων” του Μαριβώ σε πρόταση και σκηνοθεσία της Μαρίας Λάζου- γνωστή από τη δου-

λειά της στην ερασιτεχνική θεατρική ομάδα των Μορφών- και ένα βαλκανικό έργο, το “Ελατιά-Λόγκος” σε σκηνοθεσία και προσαρμογή του νεαρού συμπολίτη μας σκηνοθέτη Γιώργου Μπακόλα που ως τώρα τον γνωρίζαμε από τις μικρού μήκους του ταινίες.

Η σκηνοθεσία του έργου είναι του Δημήτρη Ιωάννου, πρώην καλλιτεχνικού διευθυντή στα Δημοτικά Σεργών και Καβάλας, όπου έχει παρουσιάσει σημαντική παραγωγή έργων. Τελευταία του δουλειά ήταν η σκηνοθεσία της Φρουτοπιάς του Τριβιζά πέρσι, στο ΔΗΠΕΘΕ Αγρινίου. Σημειώνουμε ότι το «Σακάκι» έχει παιχτεί και άλλες φορές στην Ελλάδα (Ευαγγελάτος, ΚΘΒΕ, ΔΗΠΕΘΕ Αγρινίου).

ΑΝΤΖΕΝΤΑ

Το Σακάκι που Βελάζει
του Στάνισλα Στρατίεφ.

μετάφραση: Βασίλης Σκουβακλής,

σκηνοθεσία: Δημήτρης Ιωάννου,

ηθοποιοί: Βαγγελιώ Γιαννάκη, Δημήτρης Γιαννακόπουλος, Γιώργος Γκίκας, Βασίλης Γουργούλης,

Κώστας Ζάπας, Αγλαΐα Καραβέλα, Γιώργος Καταγής, Μιχάλης Μπίζιος, Παύλος Νάστος, Θανάσης Σκαρλίγκος, Μάνος Σταλάκης

σκηνικά: Αντώνης Στεφανόπουλος

κοστούμια: Νίκος Πεξομάτης

μουσ.επιμέλεια: Πάνος Ευαγγέλου

φωτισμοί: Βαγγέλης Νέτης

Βοηθός σκηνοθέτη: Αγλαΐα Καραβέλα

Οι παραστάσεις γίνονται στο Καμπέρειο

Τετάρτη, Πέμπτη και Παρασκευή στις 9.30 το

βράδυ

Σάββατο, Κυριακή 6.30 το απόγευμα και 9.30 το

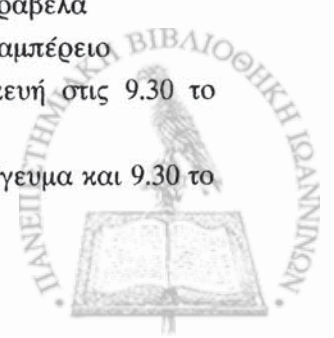
βράδυ

Σάββατο, Κυριακή 6.30 το απόγευμα και 9.30 το

βράδυ

Σάββατο, Κυριακή 6.30 το απόγευμα και 9.30 το

βράδυ

Διαφημιστείτε στο

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

Η διαφήμιση πάνει τόσο γιατί το περιοδικό

- έχει πραγματική κυκλοφορία πάνω από 1,000 τεύχη
- έχει 390 συνδρομητές
- διατίθεται σε 75 σημεία πώλησης σε όλο το νομό
- έχει πλούσια ύλη, διαβάσεται και μένει στα χέρια των αναγνωστών του όλο το δεκαπενθήμερο
- έχει μικρό αριθμό διαφημίσεων

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

Η «Χάρτα» των Δικαιωμάτων των Πεζών

Τα δικαιώματα των πεζών κατοχυρώνονται και από τη «Χάρτα για τα Δικαιώματα των Πεζών», που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 1988 και αποτελεί από τότε επίσημο κείμενο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με τη «Χάρτα» προβλέπονται τα εξής:

1 Ο πεζός έχει το δικαίωμα να ζει σε ένα υγιές περιβάλλον και να απολαμβάνει ελεύθερα όλα όσα προσφέρουν οι δημόσιοι χώροι, κάτω από συνθήκες που επαρκώς διαφυλάσσουν τη φυσική και ψυχολογική του άνεση.

2 Οι κάτοικος έχει το δικαίωμα να ζει στα κέντρα των πόλεων ή των χωριών, έστω και όταν αυτά έχουν σχεδιαστεί για τις ανάγκες του αυτοκινήτου, και μπορεί να επισκέπτεται στα σημαντικότερα σημεία τους είτε περπατώντας είτε με το ποδήλατο.

3 Τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι και τα άτομα με ειδικές ανάγκες έχουν το δικαίωμα η πόλη τους να είναι τόπος που διευκολύνει την κοινωνική επαφή και όχι τόπος που επιβαρύνει τις φυσικές τους αδυναμίες.

4 Για τα άτομα με ειδικές ανάγκες πρέπει να προβλεφθούν ρυθμίσεις που θα μεγιστοποιούν την ανεξαρτησία των μετακινήσεών τους, περιλαμβανομένων και ειδικών διαμορφώσεων στους δημόσιους χώρους, στα συστήματα μεταφορών και στη δημόσια συγκοινωνία (λωρίδες καθοδήγησης, σήμανση κινδύνου, ακουστικά συστήματα, λεωφορεία, τραμ και τρένα χωρίς σκαλοπάτια κλπ.).

5 Ο πεζός δικαιούται αστικών κέντρων που θα σχεδιάζονται αποκλειστικά γι' αυτόν, θα είναι εκτεταμένα όσο γίνεται περισσότερο και δεν θα περιλαμβάνουν απλά κάποιους αποσπασματικούς πεζόδρομους, αλλά θα είναι αρμονικά συνδεδεμένα με τη γενικότερη οργάνωση της πόλης. Ο πεζός δικαιούται ακόμη αποκλειστικών δικτύων κίνησης, σύντομων, λογικών, ασφαλών.

6 Ο πεζός μπορεί να μετακινείται ανεμπόδιστα, κάτι που πρέπει να εξασφαλίζεται με την ολοκληρωμένη χρήση των συλλογικών μέσων μεταφοράς. Ο πεζός δικαιούται επίσης:

- Ένα οικολογικά υγιές, εκτεταμένο και καλά εξοπλισμένο σύστημα δημόσιας συγκοινωνίας, που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των πολιτών.

- Την ύπαρξη εξυπηρετήσεων για το ποδήλατο στο σύνολο των αστικών περιοχών.

- Την προσφορά θέσεων στάθμευσης για το αυτοκίνητο μόνο εκεί που αυτό δεν θα περιορίζει την κίνηση του πεζού και δεν θα προσβάλλει την αισθητική περιοχών ξεχωριστής αρχιτεκτονικής ποιότητας.

7 Κάθε κράτος-μέλος οφείλει να παρέχει πλήρη και κατανοητή πληροφόρηση ως προς τα δικαιώματα του πεζού και ως προς τις εναλλακτικές οικολογικές μορφές της μετακίνησης προς κάθε κατεύθυνση και ιδιαίτερα προς τα παιδιά, ήδη από τα πρώτα τους βήματα στο σχολείο.

T.V. ΔΙΔΑΧΗ ΧΡΙΣΤΟΥ CHRISTMAS

Απο το Φώτη Μιχαλόπουλο

Σνηθισμένο φαινόμενο αποτελεί πια η ολοένα και μεγαλύτερη εμπορευματοποίηση των γιορτών. Παράλληλα αναπτύσσεται ιδιαίτερα το τηλεοπτικό μάρκετινγκ «ανθρωπιάς» και «ευαισθησίας» με πρωταγωνιστές τα ιδιωτικά κανάλια.

Μαζί με την αύξηση του ποσού για τον Α ή Β αναξιοπαθούντα οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί βλέπουν να βελτιώνονται η ακροαματικότητα και το φιλότιμο πρόσωπό τους.

Έτσι κι' αλλιώς το «φιλέσπλαχνον» πουλάει καθ' όλο το έτος είτε, αφορά στους άπορους, τα ορφανά, τους εξαφανισθέντες των reality shows ή τη δόλια μάνα του νεαρού taver. Κατά τη διάρκεια των γιορτών -και λόγω έλλειψης άλλων εντυπωσιακών γεγονότων- η προβολή του πόνου και της ελεημοσύνης φαίνεται να εκτοπίζει την υπόλοιπη ειδησεογραφία.

Ξαφνικά -και για λίγο καιρό- στα μάτια των τηλεθεατών πολλαπλασιάζονται οι «άθλιοι», τα «κοριτσάκια με τα σπύρτα» και οι «καταφρονεμένοι» εκείνα δηλαδή τα τμήματα της κοινωνίας που χαρακτηρίζονται ως περισσότερο αδύναμα και αποκλεισμένα. Ταυτόχρονα δοκιμάζονται τα συναισθήματα οίκτου και το «ξέπλυμα» των συνειδήσεων δια της ελεημοσύνης.

Μ' αυτό τον τρόπο η κυρά-Αγγελική θα περάσει ανθρώπινα Χριστούγεννα (δόξα τη T.V.!) εν μέσω καταγγελιών του ανύπαρκτου κράτους πρόνοιας. («Ντροπή σ' όλους μας, μα πιο πολύ σ' εκείνους» που λέει και το σουξέ).

Γιορτές λοιπόν, και οι κάτοικοι της πρωτεύουσας έσπευσαν να υποδεχτούν το νέου χρόνο κάτω απ' το μεγαλύτερο χριστουγεννιάτικο δέντρο της Ευρώπης (αλήθεια πόσο οξυγόνο παράγουν οι ηλεκτρικοί λαμπτήρες ανά 24ώρο;). Ο Δήμαρχος της πόλης, ανάμεσα στους ανερχόμενους αστέρες των ελληνικάδικων και πλάι στην εθνική μας τηλεπαρουσιάστρια, θυμήθηκε τις χαμένες πατρίδες και τόνωσε τα πατριωτικά αισθήματα του κοινού ενώ τα δύο μεγάλα ανταγωνιστικά κανάλια συνεργάστηκαν όψιμα για να καλύψουν το γεγονός και μερικές τρύπες στα οικονομικά τους.

Κάποιοι άλλοι τηλεοπτικοί σταθμοί έσπευσαν να συνδεθούν ζωντανά με άλλα σημεία της χώρας.

Χαρές και τραπεζώματα και στην κεντρική πλατεία στα Γιάννενα με τον τηλε-διασκεδαστή να εύχεται στους κατοίκους να συνεχίσουν να φυλούν τις «Θερμοπύλες», λες και η ζωή εκτός Αθηνών περιορίζεται στα χαρακώματα και τα φυλάκια...

Μέρες λοιπόν που πέρασαν και γιορτάστηκαν για πολλούς τηλεοπτικά, μέσα από φαντασμαγορικά θεάματα και τη δημόσια απενοχοποίηση -καταγγελία του πόνου και της μοναξιάς των άλλων οι οποίοι, τι κρίμα, φαίνεται να μη χωρούν στη καθημερινότητά μας.

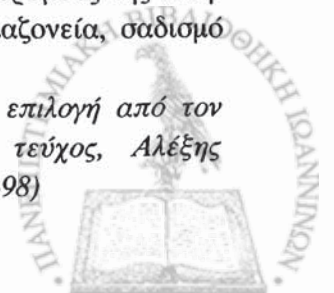
Ο Άλλος Τύπος

(συνέχεια από την σελίδα 14)

σαρίωνας Σταύρακας ή ο αγαπημένος μας «Παρατηρητής» που ασκούσαν σε όλους -συνεργάτες και αναγνώστες- μια γοητεία που δεν στηριζόταν σε ύφος και πόζα αλλά σε υλικά που άντεχαν στο χρόνο. Αυτή τη δημοσιογραφία ερωτευθήκαμε και προσπαθούμε να ακολουθήσουμε.

Όσο για σένα, φίλε ταξιτζή την επόμενη φορά που θα συναντήσεις έναν 25άρη που θα σου ζητήσει να παρανομήσεις γιατί είναι δημοσιογράφος, πέρα από κάθε δικαιολογημένη θυμική αντίδραση, θυμήσου ότι το πρόβλημα δεν είναι ότι είναι δημοσιογράφος αλλά ένα κ...παιδο που έτυχε απλώς να γίνει δημοσιογράφος. Άλλωστε ούτε και εσύ θα ήθελες -υποθέτω- να σε κρίνει κάποιος από μια μερίδα ταξιτζήδων που αντιμετωπίζουν καθημερινά, στους δρόμους της Αθήνας, δέσμιους πελάτες με αλαζονεία, σαδισμό και αγένεια.

(Κάθε δεκαπενθήμερο μια επιλογή από τον άλλο Τύπο. Σε αυτό το τεύχος, Αλέξης Παπαχελάς, Καθημερινή, 15-1-98)

Φωτογράφος Μόδας (το πρωί) Υπερκατάσκοπος (το βράδι) Ασυγκράτητος Εραστής (όλη μέρα)

Καταστροφικός...
Κατεργάρας...
Κατεψυγμένος...

ROBBI ROBBIS

Ο... Κατάσκοπος που γύρισε από... Τρίο

Με τους ΜΑΪΚ ΜΑΓΙΕΡΣ

ΕΛΙΖΑΜΠΕΘ ΧΑΡΛΕΪ ♥ ΜΑΪΚΛ ΓΙΟΡΚ ♥ ΜΙΜΙ ΡΟΤΖΕΡΣ ♥ ΡΟΜΠΕΡΤ ΒΑΓΚΝΕΡ
Σκηνοθέσια ΤΖΕΝ ΡΟΑΤΣ

Διανομή ΕΛΚΕ

**ΑΠΟ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
ΣΤΟ ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ**

Η θέα από το παράθυρο της κ. Φωτεινής Μπούση

Συναντήσαμε την κ. Φωτεινή Μπούση, ιδιοκτήτρια του κινηματογράφου Γρανάδα - που αλλού; Στον μικρό χώρο του κυλικείου του κινηματογράφου, εκεί που περνάει τις νύχτες της εδώ και τριάντα χρόνια. Γύρω μας οι φωτογραφίες από τα προσεχώς, μέσα προβάλλεται -πρώτη μέρα- ο νέος Γούντι Άλλεν.

Μικρόπολις: Τόσα χρόνια πίσω από το παραθυράκι του ταμείου, να κόβετε εισιτήρια. Πώς είναι ο κόσμος ιδωμένος «από το παραθυράκι»;

Φωτεινή Μπούση: Χμμ.. Με βάζετε σε σκέψεις...! Ο κόσμος πάει κι έρχεται τριάντα χρόνια τώρα στη Γρανάδα... Κόσμος νέος, κόσμος παλιός... Κόσμος που χάνεται. Όλα αυτά πίσω από ένα παραθυράκι τα αναπολείς και βλέπεις το νόημα της ζωής. Είναι το μόνο πράγμα που μπορείς να κάνεις όταν κάθεσαι στο παράθυρο ενός ταμείου.

Για πόσα ακριβώς χρόνια μιλάμε;

Εγώ συγκεκριμένα στο ταμείο κλείνω δεκαεπτά. Παλιότερα, όταν η δουλειά πήγαινε πιο καλά, υπήρχαν ταμίες.

Πότε ξεκινήσατε με τους κινηματογράφους;

Το 1958 ξεκίνησα με τον κινηματογράφο *Δωδώνη*, στην Αβέρωφ, εκεί που είναι σήμερα η Εθνική Τράπεζα.. Ήταν ο στρατιωτικός κινηματογράφος, για την ψυχαγωγία των στρατιωτών. Βγήκε σε δημοπρασία, τον πήρα για μια πενταετία και με δικές μου δαπάνες τον διαμόρφωσα. Δίπλα ακριβώς ήταν και ο θερινός.

Αιθουσάρχης ετών 22

Πόσο χρονών ήσασταν τότε;

Ήμουν 22 χρονών...

22!

Αγαπούσα πολύ την τέχνη, διάβαζα ό,τι είχε σχέση με τον κινηματογράφο, τα περιοδικά της εποχής και όλα τα συναφή. Ακόμη και τώρα μου έχει μείνει αυτό. Βλέπω ένα διαφημιστικό και μπορώ να σου πω το τέλος.

Με ποιο καθεστώς λειτουργούσε ένας στρατιωτικός κινηματογράφος;

Μέχρι την δημοπρασία ο κινηματογράφος ήταν

μόνο για τους στρατιώτες. Το 1958 που τον πήρα εγώ αποφασίστηκε να «ανοίξει» για όλον τον κόσμο και κόβαμε κανονικά εισιτήρια. Ήταν ο πιο επιτυχημένος κινηματογράφος. Άφησε εποχή... Να φανταστείτε ότι, όταν κάποτε παιζόταν ένα έργο με την Ναργκίς, επί τρεις μέρες είχε κλείσει η οδός Αβέρωφ από τον κόσμο. Η τροχαία αναγκάστηκε να δώσει διεξόδο από αλλού! Ο κινηματογράφος χωρούσε τετρακόσια άτομα αλλά το έργο το παρακολουθούσαν πεντακόσιοι ή και εξακόσιοι. Βάζαμε μέσα και όρθιους. Δεν γινόταν αλλιώς.

Πόσες παραστάσεις είχατε την ημέρα;

Ξεκινούσαμε στις τρεις και μισή. Τέσσερις παραστάσεις την ημέρα με ένα μόνο έργο. Εγώ σαν επιχειρηματίας δεν δεχόμουν να παίξω δύο έργα. Ο κόσμος βέβαια τότε έβλεπε και δύο έργα την φορά. Δύο έργα με ένα εισιτήριο των τεσσάρων δραχμών. Ήταν άλλες εποχές. Η τηλεόραση δεν υπήρχε και ο κόσμος δεν είχε άλλη διασκέδαση. Έβλεπε ένα έργο και γέμιζε. Το συζητούσε μετά για μέρες.

Μετά τι έγινε; Έκλεισε η Δωδώνη;

Μετά το πήρε με νέα δημοπρασία ο Τσοκάνης που είχε το *Μπίτα*, το κράτησε για μια πενταετία, δεν πήγε καλά και το έκλεισε. Η Γρανάδα υπάρχει από το 1968.

Συνεχίσατε λοιπόν με τις κινηματογραφικές επιχειρήσεις...

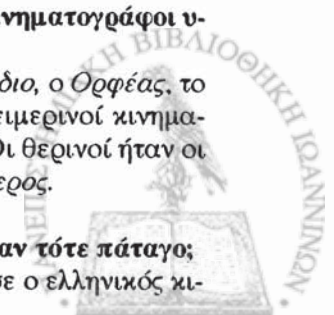
Ναι, γιατί αγαπούσα πολύ τον κινηματογράφο. Η επιχείρηση ήταν δική μου αλλά την είχα στο όνομα του άνδρός μου. Ήταν θέμα κύρους εκείνα τα χρόνια...Ο άντρας μου δεν ασχολούταν, είχε δικό του μαγαζί στην Αβέρωφ. Η δουλειά στον κινηματογράφο ήταν όλη δική μου.

Εκείνη την εποχή ποιοι άλλοι κινηματογράφοι υπήρχαν στα Γιάννενα;

Τότε ήμασταν πολλοί: Το *Παλλάδιο*, ο *Ορφέας*, το *Σινέ-Μπίτα*, η *Τιτάνια*. Πέντε χειμερινοί κινηματογράφοι μαζί με την *Δωδώνη*. Οι θερινοί ήταν οι ίδιοι πλην του *Μπίτα* και ο *Έσπερος*.

Θυμάστε κάποια έργα που έκαναν τότε πάταγο;

Ήταν η εποχή που μεσουρανούσε ο ελληνικός κι-

νηματογράφος. Θυμάμαι πως όταν προβλήθηκαν τα *Σύνορα της προδοσίας* με τον Πρέκα, είχε επιβληθεί να έρθουν να το δουν οι στρατιωτικοί. Κι άλλες πολλές ταινίες... Ήταν άλλες εποχές τότε. Αυτός ο κινηματογράφος, με τριακόσιες θέσεις έκοβε 1.300 εισιτήρια την ημέρα. Υπήρξαν ωραίες εποχές... Πρέπει όμως να πούμε ότι τότε το κράτος μας έπαιρνε το 55% του καθαρού εισοδήματος και μας επέβαλλε δύο μηχανικούς, ενώ δεν ήταν απαραίτητοι. Τώρα το κράτος παίρνει ακόμη τον ειδικό φόρο που είναι 110 δραχμές ανά εισιτήριο και εάν προβάλλουμε ελληνικές ταινίες, θα μας επιστρέψουν το 30%. Υπαγόμαστε στο Υπουργείο Βιομηχανίας αλλά δεν έχουμε καμία βοήθεια. Θα μπορούσαν να δοθούν από το υπουργείο χαμηλότοκα δάνεια για να αξιοποιηθούν οι αίθουσες.

Εσείς ζητήσατε και δεν σας δόθηκε;

Δίνουν και στον τελευταίο μαραγκό αλλά στους κινηματογράφους δεν δίνουν τίποτα. Κάποτε έγινε λόγος για κάποιο βοήθημα, ήρθαν από τη Νομαρχία και έκαναν μια στατιστική μελέτη πόσα εισιτήρια κόβουμε και από πότε- αλλά βοήθημα δεν είδαμε. Και να σκεφτείτε ότι οι κινηματογραφικές επιχειρήσεις είναι το τρίτο στήριγμα του προϋπολογισμού του κράτους. Το κράτος επισπράττει και για μας, για το Κέντρο Κινηματογράφου και δεν μας δίνει απολύτως τίποτα. Κι αυτό που σας είπα πριν για τις ελληνικές ταινίες δεν σημαίνει τίποτα για μας γιατί μια ελληνική ταινία κάνει 70 εισιτήρια την εβδομάδα, δηλαδή αυτά που παίρνω πάλι τα πληρώνω.

Πρέπει όμως να στηριχτεί και ο ελληνικός κινηματογράφος...

Δεν διαφωνώ. Έχω όμως και ένα μεγάλο παράπονο από τον δημοτική αρχή. Αν θέλει ο εκάστοτε δήμαρχος να αξιοποιήσει πολιτιστικά τα Γιάννενα, δεν θα πρέπει να αξιοποιήσει την τέχνη; Θα μπορούσε με τόσους τρόπους να παροτρύνει τον Γιαννιώτη να πάει στον κινηματογράφο, να οργανώσει αφιερώματα όπως κάνουν άλλες δημοτικές αρχές, να αγκαλιάσει τον κινηματογράφο. Έχει και το Δημοτικό Ραδιόφωνο που θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει... Αλλά δεν βλέπω να ενδιαφέρεται κανείς τους.

Νέο και παλιό κοινό

Ας μιλήσουμε για το κοινό. Έχει αλλάξει πολύ τα τελευταία χρόνια;

Έχει αλλάξει και συνεχώς αλλάζει. Όταν ιδρύθηκε το Πανεπιστήμιο στα Γιάννενα, ο κινηματογράφος ζούσε από τους φοιτητές. Έρχονταν τα παιδιά μπουλούκια. Τώρα ο τρόπος ζωής των φοιτητών έχει αλλάξει τελείως. Γεμίζουν τα μπαρ και τα τσιπουράδικα αλλά όχι ο κινηματογράφος. Την περασμένη βδομάδα φέραμε *Το γλυκό πεπρωμένο*. Δεν λέω, βαριά ταινία αλλά περίμενα προσέλευση από τους φοιτητές. Πού ήταν; Αυτή την ε-

Η κυρία Φωτεινή Μπούση είναι ιδιοκτήτρια του κινηματογράφου **Γρανάδα**. Ξεκίνησε επαγγελματικά με τον κινηματογράφο πριν από 40 σχεδόν έτη και συνεχίζει. Είναι μητέρα δύο παιδιών.

βδομάδα προβάλλεται η τελευταία ταινία του Γ. Άλεν. Κι εδώ τα ίδια... Κόβουμε ελάχιστα εισιτήρια. Να πω ότι φταίει μόνο η εξεταστική;

Ο άλλος κόσμος; Οι Γιαννιώτες;

Οι Γιαννιώτες τώρα αρχίζουν να βγαίνουν από το καβούκι τους. Δεν συγκρίνω με τα Γιάννενα σε παλιότερες εποχές... Θα με πειτεύατε ότι κάποτε προσέχαμε πολύ τι θα προβάλλουμε; Το γιαννιώτικο κοινό ήταν τότε ιδιαίτερα απαιτητικό. Είχα φέρει την κινηματογραφική μεταφορά της *Δίκης* του Κάφκα. Η ουρά ήταν τεράστια και έβαζα μέσα και όρθιους!

Τι άλλαξε από τότε;

Οι άνθρωποι αυτοί γέρασαν και οι νεώτεροι άρχισαν ένα νέο τρόπο ζωής.

Εσείς βλέπετε ταινίες;

Δεν τις βλέπω βέβαια όλες αλλά βλέπω τα τρέιλερ, διαβάζω τις στατιστικές και τις κριτικές, δεν αφήνω τίποτα... Ξέρω τι θα προβάλλω αλλά δεν ξέρω τι θα μου αποδώσει αυτό που θα προβάλλω. Πολλές φορές άλλα περιμένεις, άλλα γίνονται με τα εισιτήρια.

Τις ταινίες εσείς τις διαλέγετε;

Ναι βέβαια.

Συνεργάζεστε όμως με μια μόνο εταιρία...

Συνεργάζομαι με την United και με το Σπέντζο. Το Γλυκό Πεπρωμένο όμως διανέμεται από την άλλη εταιρία. Δηλαδή έχω την ευχέρεια να κάνω επιλογές, ώστε να προσφέρω καλύτερες ταινίες.

Και στις δεκαετίες 60 και 70 το ίδιο γινόταν;

Βέβαια. Πάντα πήγαινα και διάλεγα μόνη μου τις ταινίες

Πότε μπαίνουν οι εταιρίες και επιβάλλουν «μπλοκ» ταινιών;

Και τότε υπήρχαν τα μπλοκ αλλά ήταν πολλά τα γραφεία και δεν πιεζόσουν. Υπήρχαν τότε 47 γραφεία. Μπορούσες να κάνεις πρόγραμμα και να αλλάξεις και δύο ή τρεις φορές την εβδομάδα.

Θυμάμαι από τον κινηματογράφο του πατέρα μου. Εκείνος συνεργαζόταν με 4-5 γραφεία, εκ των οποίων μου έχει μείνει το όνομα ενός, ήταν ...Βήτα Φιλμς. Ηρακλής εναντίον Γιγαντιαίου Χταποδιού και άλλα τέτοια. Κοσμοσυρροή στο Σίνε Δροσιά. Τελικά η κρίση του κινηματογράφου είναι που μείωσε τον αριθμό των γραφείων; Ακριβώς. Ήρθαν οι μεγάλες εταιρείες και απορρόφησαν τις μικρότερες. Η ΕΛΚΕ ας πούμε απορρόφησε κάποιες εταιρείες. Τώρα συνεργάζονται και με τον Παναγιωτίδη και έχουν ένα πρόγραμμα. Να πω όμως και κάτι άλλο. Διαπιστώνω, κάθε φορά που κατεβαίνω στην Αθήνα, ότι ο κινηματογράφος ανθεί στα νησιά... Σε σύγκριση με τα εδώ δεδομένα ο αριθμός εισιτηρίων στη Σάμο, στη Σύρο ή στη Ρόδο λ.χ είναι τεράστιος! Θα μου πεις είναι και θέρετρα... Και στο Βόλο πάνε πολύ καλά αλλά είναι ένας και μοναδικός κινηματογράφος. Πρέπει να πούμε όμως ότι ο εκεί επιχειρηματίας αξιοποίησε πολύ καλά την αίθουσά του.

Ανακαινίσεις

Μήπως λοιπόν η αυξημένη προσέλευση στην Αθήνα ή το Βόλο συνδέεται και με την βελτίωση στις αίθουσες προβολής;

Χρειάζονται κεφάλαια για την ανανέωση της αίθουσας. Εμένα το DOLBY μου κόστισε 6,5 εκατομμύρια... Οι περισσότεροι στην Αθήνα ή είναι ιδιοκτήτες ή έχουν μακροχρόνια συμβόλαια. Το δικό μου το συμβόλαιο είναι μέχρι τον Μάρτιο του 2.000. Ο ιδιοκτήτης δεν θα κλείσει βέβαια τον κινηματογράφο όσο είναι μια προσοδοφόρα επιχείρηση. Αν όμως δεν αποδίδουμε σε εισιτήρια τι θα γίνει; Και τα Γιάννενα έρχονται τελευταία σε συνολικό αριθμό εισιτηρίων. Είπα και προηγουμένως ότι υπάρχει πρόβλημα ενημέρωσης του κοινού. Κοστίζει όμως και η διαφήμιση. Ένα κλισέ στον τοπικό τύπο είναι πανάκριβο. Κι αυτοί βέβαια την δουλειά τους κάνουν...

Δεν είναι μόνο το πρόβλημα της ενημέρωσης. Για το νεαρό κοινό δεν παίζει μόνο ρόλο το τι θα δει αλλά και πού θα το δει. Οι ανακαινισμένες και οι καινούργιες αίθουσες προσελκύουν κόσμο στην Αθήνα...

Η ανακαινίση όμως δεν μπορεί να γίνει χωρίς μακροχρόνιο συμβόλαιο και κυρίως χωρίς κεφά-

λαια! Για να βελτιώσω εγώ την αίθουσα χρειάζομαι πάνω από 12 εκατομμύρια. Ακόμη και αν ανανεώσω το συμβόλαιό μου δεν μπορώ να ξέρω σίγουρα ότι η επένδυσή μου θα αποδώσει. Υπάρχει και ένα άλλο θέμα: ο κόσμος δεν σέβεται το χώρο. Ας πούμε ότι βάζω καινούρια καθίσματα και μοκέτα. Δεν μπορώ να εμποδίσω τους θεατές να τρώνε και να πίνουν στην διάρκεια της προβολής...!

Μετά από όλα αυτά πως βλέπετε το μέλλον του κινηματογράφου στα Γιάννενα, ας πούμε σε πέντε χρόνια;

Ίσως να μην υπάρχει κινηματογράφος στα Γιάννενα σε πέντε χρόνια. Υπάρχουν και τα προβλήματα της στέγης... Άδηλο το μέλλον.

Εσείς θα κρατήσετε τον χώρο εδώ; Για πόσον καιρό θα συνεχίσετε;

Δεν μου λείπει η ενέργεια. Αν ανανεώσω το συμβόλαιο, μπορώ να παραμείνω για αρκετά χρόνια ακόμη. Εγώ έχω τη διάθεση να συνεχίσω. Αλλά ακόμη και αν λείψω εγώ, μπορούν να συνεχίσουν τα παιδιά μου.

Ας πούμε κάτι άλλο. Ποιες ταινίες έχουν κάνει τα πιο πολλά εισιτήρια από τότε που ξεκινήσατε; Θυμάμαι ότι για το πιο λαμπρό αστέρι με τη Βουγιουκλάκη και τον Παπαμιχαήλ, είχα κόψει 15.000 εισιτήρια μέσα σε 15 μέρες. Μιλάμε για μια πόλη 50-60 χιλ. κατοίκων τότε! Και να σκεφτείτε ότι ο Καραγιάννης διαμαρτυρήθηκε ότι έκανα λίγα!

Και τα τελευταία 3-4 χρόνια;

Τα περισσότερα εισιτήρια τα έκανε το Τζουράσικ Παρκ και πέρυσι ο Άγγλος ασθενής.

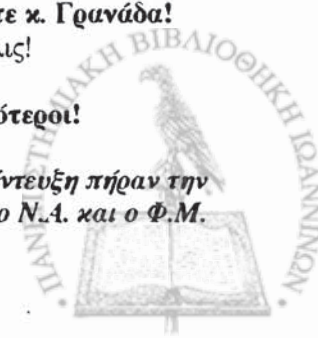
Θυμάστε κανένα ευτράπελο από όλα αυτά τα χρόνια;

Η Γρανάδα μπορεί να ήταν ο μικρότερος κινηματογράφος αλλά έκανε τα περισσότερα εισιτήρια. Πήγαινε και ο κόσμος περισσότερο συχνά κινηματογράφο, ήμουν πασίγνωστη. Θυμάμαι πως περπατούσα στο δρόμο κι έλεγαν «η Γρανάδα...η Γρανάδα!» Δεν έλεγαν η κ. Μπούση αλλά η κυρία Γρανάδα...

Ευχαριστούμε που μας μιλήσατε κ. Γρανάδα! Να είστε καλά κύριοι Μικρόπολις!

Ε, εμάς πάντως μας ξέρουν λιγότεροι!

Την συνέντευξη πήραν την Δευτέρα 19 Ιανουαρίου ο Ν.Α. και ο Φ.Μ.

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

- Αεροπορικά εισιτήρια εσωτερικού - εξωτερικού.
- Κρατήσεις ξενοδοχείων σε όλον τον κόσμο.
- Έκδοση διαβατηρίων - βίζας.
- Ενοικίαση αυτοκινήτων Ελλάδα - εξωτερικό.
- Έκδοση Διεθνούς φοιτητικής κάρτας (ISIC) & νεανικής κάρτας (FIYTO).
- Δεκτές όλες οι πιστωτικές κάρτες.

Member of:

American Society
of Travel Agents

Hellenic Association of
Travel & Tourism Agents

Global on line system SABRE.

ΚΑΛΑΒΟΚΑΣ

travel

από τον Δ. Βρούνη

Η Δαφνούλα στα πουρνάρια

Τα Γιάννενα από τα υψώματα του Δρίσκου, φωτογραφία Τάκη Κοκκώνη

Κάποτε η Δαφνούλα είχε ένα όνομα που δεν το ήθελε...

Μιλώ για τη **Δαφνούλα** το χωριό πάνω στο Δρίσκο, τέρμα δεξιά όπως κοιτάμε από τα Γιάννενα. Είναι από τα χωριά εκείνα που βρίσκονται σε μεταίχμιο: ούτε τόσο μακριά και εξωτικά όσο είναι τα χαϊδεμένα τοπ-μόντελ της Ηπειρωτικής πασαρέλας, Ζαγοροχώρια, Κόνιτσα, Πωγώνι, Μέτσοβο, Συράκο-Καλαρίτες κλπ., αλλά ούτε και κοντά στην πόλη σαν τα χωριά του κάμπου, τα οποία συνήθως δεν δελεάζουν για εκδρομή.

Ως εκδρομείς έχουμε μάθει να θεωρούμε ότι πάνε μαζί οι ιδιότητες του μακρινού και του ωραίου, ίσως επειδή ξεκινάμε από την πεποίθηση ότι η πόλη αποτελεί εστία κάθε είδους μόλυνσεων, αισθητικών ειδικά, και ότι οι απόμακρες περιοχές είναι πιο καλά "διατηρημένες". Όσο πιο μακρινό, τόσο πιο όμορφο λοιπόν; Σηκώνει πολλή κουβέντα, αλλά δε θα την κάνουμε, διότι θα πάμε βόλτα. Κοντά και, αν θέλετε, χωρίς αυ-

τοκίνητο. Διαλέξτε μια μέρα με καθαρή ατμόσφαιρα.

Ξεκινάμε από την άκρη του κάμπου, από την Πλατανιά (λίγο πριν από την Ηλιόκαλη). Εκεί πάνε και αστικά λεωφορεία, θα μάθετε τα ωράρια από την Πλατεία ή ίσως στο τηλέφωνο 22239. Λίγο πριν φτάσουμε στην Πλατανιά, περνάμε δίπλα σ'ένα ποτάμι με πολλά πλατάνια. Στην κοίτη του θα ανεβούμε προς τη Δαφνούλα. Το αστικό μας αφήνει πιο ψηλά. Πρέπει να ακολουθήσουμε την ασφαλτο (μη στρίψετε αριστερά προς Ηλιόκαλη) που μας ανεβάζει σε λίγο έξω από τα τελευταία σπίτια της Πλατανιάς. Υπάρχουν ακόμα μερικά πετρόκτιστα, με κείνη την κίτρινη και στρογγυλεμένη πέτρα που βρίσκουμε νότια των Ιωαννίνων, που θυμίζει χόμα. Χαμηλά και απλά αγροτικά σπίτια χωρίς επίδειξη αρχοντιάς, από αυτά που χάνονται από το ηπειρωτικό τοπίο πιο πολύ ίσως και από τα διατηρητέα και τα νεο-παραδοσιακά.

Αφήνουμε την ασφαλτο που στρίβει αριστερά, και κατεβαίνουμε προς τα δεξιά μ' ένα χωματόδρομο που οδηγεί στο ποτάμι -θα το βρείτε εύκολα. Και να τα πλατάνια, να το ποταμάκι που το περνάμε πηδώντας από πέτρα σε πέτρα και όλα τα σχετικά. Κάποτε είχα δει εκεί κι ένα κάβουρα (όχι καραβίδα, κάβουρα), αλλά δεν ξανάρθε στα επόμενα ραντεβού μας. Χαιρετισμούς!

Ανεβαίνουμε μέσα στη κοίτη, έχει μονοπάτι. Η ανθρώπινη επέμβαση στο τοπίο είναι έντονη, με τα αλληπάλληλα φράγματα που προστατεύουν ίσως από τη διάβρωση του εδάφους, αλλά φαίνεται ότι μετά το μέρος αυτό ξεχάστηκε και αφέθηκε ξανά στη μοίρα του. Στα 20 λεπτά, περνώντας μια συμβολή ποταμών, το μονοπάτι ανεβαίνει την δασωμένη πλαγιά ανάμεσα στα δυο ρεύματα και συναντάει χωράφια και λιβαδάκια. Η θέα προς τον κάμπο και την πόλη ανοίγει σιγά σιγά πίσω μας, και φτάνουμε στο πάνω χωριό, τη Δαφνούλα.

Από τη Δαφνούλα βλέπεις μια από τις πιο όμορφες απόψεις της πόλης, που φαντάζει ναχηλική και ήρεμη, λόγω απόστασης. Απλώνει στη λίμνη το Κάστρο της σαν να τείνει φιλικά το χέρι στο Νησί απέναντι. Όταν ανεβαίνουμε στις Λιγκιάδες είναι καταπληκτική η θέα, αλλά κάπως απότομη επειδή δεσπόζεις, βλέπεις το Νησί και την πόλη από πάνω σαν αεροφωτογραφία. Ενώ εδώ από το Δρίσκο είναι σαν γκραβούρα.

Η Δαφνούλα λοιπόν λεγόταν μέχρι σχετικά πρόσφατα **Κοντοβράκι**, όπως το μαρτυράει μια επιγραφή στην εκκλησία της Άγιας Παρασκευής. Μου λέει ένας κάτοικος ότι το πραγματικό όνομα ήταν Κοντορράχη και ότι το Κοντοβράκι το είχαν επιβάλει περιπαιχτικά οι Τούρκοι. Αλήθεια θα είναι σίγουρα. Οι κατακτητές, ως γνωστόν, δεν σεβόντουσαν τίποτα. Σκέφτομαι όμως ότι ο χρόνος αλλοιώνει τα τοπωνύμια. Τα "κατανοητά", αυτά τα Καλλιθέα, Πουρνάρια, Καλοχώρι κλπ., είναι συνήθως πολύ φρέσκα. Και αν ήταν Κοντορράχη, γιατί να το βαφτίσουμε Δαφνούλα; Κάθε μύθος έχει πολλά σκοτεινά σημεία.

Διότι δαφνούλα δεν είδα. Η Δαφνούλα, ό-

πως και όλη η περιοχή, είναι πήχτρα κυρίως στο πουρνάρι και στον κέδρο. Θα το διαπιστώσετε αν προλαβαίνετε να συνεχίσετε πίσω από το χωριό, για να βρεθείτε αντιμέτωποι με το χιονισμένο μεγαλείο του Περιστεριού, πάνω από την κοιλάδα του Άραχθου. Είστε ξαφνικά, σε υψόμετρο 900 μ, στην άγρια, στη σκοτεινή όψη της Ηπείρου. Αν συναντήσετε κανένα ντόπιο, ρωτήστε να σας δείξουν δεξιά το μοναστήρι της Τσούκας, και απέναντί σας το βάθρα όπου κρύβεται το Βαθύπεδο. Και μην επιχειρήσετε με την πρώτη σας φορά να κατεβείτε προς το ποτάμι. Γυρίστε, γαληνεμένοι, προς την ήμερη πλευρά που βλέπει την πόλη.

Την τελευταία φορά ανέβηκα με το ποδήλατο, το φόρτωσα στο λεωφορείο των 1:30 μ' ένα πεντακοσάρικο κόμιστρο και κατέβηκα στη Δαφνούλα, μαζί με τα παιδιά από το Γυμνάσιο του Κουτσελιού, στις δύο και είκοσι. Πήγα βόλτα πέρα στο χωματόδρομο μέχρι το γκρεμό του Άραχθου, μέσα από το λαβύρινθο των πουρναριών. Ευχαριστήθηκα πολύ την κατάβαση προς τα Γιάννενα από την ασφαλτο, θαυμάζοντας το φως στο δάσος, τη θέα του κάμπου, τα πέτρινα κτίσματα. Σταμάτησα πεινασμένος στον πρώτον οικισμό, στη Κάτω Δαφνούλα, στο καφε-παντοπωλείο του Λάζου, ένα καφενείο όπως πρέπει να είναι τα καφενεία. Ευχαριστήθηκα καλά αυγά τηγανητά και μια υπέροχη φέτα σκληρή, δικιά του. Αν πάτε σύντομα, μπορεί να έχει μείνει λίγη για σας.

Πώς θα πάτε:

ΒΟΛΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

με τον Γιώργο Αράνη

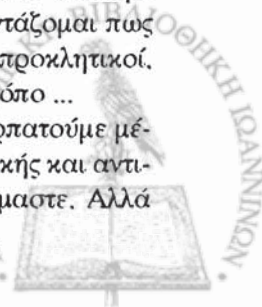
Στην οδό Κοραή μια ηλικιωμένη γυναίκα, καθώς κατηφορίζω με το αυτοκίνητο, μου κάνει νόημα να σταματήσω για να περάσει στο απέναντι πεζοδρόμιο. Σταματώ κι εκείνη αρχίζει να περνάει την άσφαλτο βιαστικά, αλλά με αρκετή δυσκολία στο βάδισμα. Ταυτόχρονα ακούγεται πίσω μου ένα άγριο κορνάρισμα. Είναι ένα ταξί. Σηκώνω το χέρι ερωτηματικά, ενώ κοιτάζω μέσα από τον καθρέφτη τον οδηγό. Εκείνος μου κορνάρει ακόμα μια φορά, κάνοντας μια αγανακτισμένη χειρονομία, σαν να μου λέει «τι είναι αυτά που κάνεις!» και μάλλον με διαολόστειλε.

Τυπικά ο ταξιτζής είχε δίκιο: το σημείο εκείνο δεν ήταν πέρασμα για τους πεζούς κι από την άποψη αυτή δεν έπρεπε να σταματήσω. Όμως δυσανασχέτησε ακριβώς για το «τυπικά» αντικανονικό σταμάτημά μου, για την καθυστέρηση -μισού λεπτού περίπου-, ή γιατί ήταν προδιατεθειμένος να αντιδράσει έτσι για άλλους λόγους; Για το πρώτο, το «τυπικά» της υπόθεσης, έχω μερικές αμφιβολίες. Γιατί βλέπω κάθε μέρα μέσα στην πόλη να οδηγεί ο καθένας όπως του καπνίζει (ταξιά, ιδιωτικά, αγροτικά κλπ.). Κι από τ' άλλο μέρος και τους πεζούς να κάνουν του κεφαλιού τους.

Όταν, στις αρχές της δεκαετίας του εξήντα, εφαρμόστηκαν στη Αθήνα τα φανάρια των πεζών («σταμάτης»-«γοηγόρης»), η τροχαία βγήκε στους δρόμους με τα μπλοκάκια στο χέρι κι έκοβε επί τόπου πρόστιμα σε πεζούς και οδηγούς που παράβαιναν τους κανόνες κυκλοφορίας. Ήταν το πρώ-

το μάθημα. Έπειτα σιγά σιγά ο κόσμος συνήθισε. Βέβαια οι αθηναίοι δεν είναι αγγελούδια, αλλά σε γενικές γραμμές τηρούν τους κανόνες κυκλοφορίας. Εδώ δεν έγινε η ίδια αρχή και ούτε υπάρχει σχετική εποπτεία της τροχαίας. Συμβαίνει μάλιστα το παράδοξο να βλέπεις τροχονόμους να κόβουν κλήση για παράνομη στάθμευση και να μη νοιάζονται για παραβάσεις που μπορεί να καταλήξουν σε ατυχήματα.

Οδηγώντας μέσα στην πόλη έχει κανείς τη ευχέρεια να κάνει ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις. Αν π.χ. τυχαίνει να βγαίνεις από στενάκι σε δρόμο μεγάλης κυκλοφορίας, είσαι υποχρεωμένος να περιμένεις ώσπου να βρεθεί κάποιος να σου δώσει προτεραιότητα. Κάποιο περαστικό ταξί ή ιδιωτικό. Δεν έχω δει όμως ποτέ να δίνει προτεραιότητα νεαρός οδηγός ή γυναίκα. Ούτε βέβαια αγροτικό και φορτηγό -αυτό δα έλειπε. Επίσης αν έχεις την ατυχία να τσουγκρίσεις με κάποιο αυτοκίνητο, εξαιτίας ας πούμε εξόφθαλμης παράβασης του άλλου οδηγού, μην περιμένεις να την αναγνωρίσει ακριβοδίκαια. Το πιθανότερο είναι ότι θα πεταχτεί από το αυτοκίνητό του με επιθετικές διαθέσεις. Ακόμα χειρότερα είναι τα πράγματα αν τυχαίνει να συνοδεύεται από ωραία γυναίκα. Μια άλλη περίπτωση είναι να έχεις μπροστά σου πράσινο φως και μολαταύτα να διασχίζει το δρόμο κάποιος, κάποια, ή κάποιοι, περίπου αμέριμνα. Πολλές φορές γυρίζουν το κεφάλι για να βεβαιωθούν ότι έτσι ακριβώς συμβαίνει και συνεχίζουν να καθυστερούν το πέρασμα με φανερά προκλητική διάθεση. Σαν να σου λένε «πάταμε και να δεις τι έχεις να πάθεις». Φαντάζομαι πως όταν οδηγούν εκείνοι θα γίνονται προκλητικοί, δηλαδή επιθετικοί, με αντίστροφο τρόπο ... Γενικά, το πώς οδηγούμε και πώς περπατούμε μέσα στην πόλη δείχνει πόσο εγωκεντρικής και αντικοινωνικής νοοτροπίας άνθρωποι είμαστε. Αλλά σ' αυτό το θέμα αξίζει να επανέρθω.

Εάλω κι ο Μακρής

Η μετάλλαξη του Μακρή, στον Μώλο, σε ολλανδέζικο μπαρ δεν μας άφησε αδιάφορους. Ο λόγος δεν είναι περί αισθητικής, κι ακόμα λιγότερο περι γούστου. Ούτε θα επικαλεστούμε επιχειρήματα του στιλ “το παλιό έχει ποιότητα, το μοντέρνο είναι ευτελές”. Το γεγονός είναι όμως ότι δύσκολα βρίσκει κανείς δίπλα στην λίμνη ένα μαγαζί όπου να μπορεί να διαβάσει την εφημερίδα του πίνοντας τον καφέ του και να ανταλλάξει δυο κουβέντες χωρίς εκκωφαντικά ντεσιμπέλ και “προτοποριακό” ντεκόρ. Η μόδα δεν είναι εξ ορισμού κακό πράγμα, η τάση για ομογενοποίηση που δημιουργούν οι καταχραστές της είναι όμως πηγή άγχους... Και η αλλαγή στην χρήση του παραλίμνιου χώρου που σηματοδοτείται με την άλωση του παραδοσιακού Μακρή μιλάει σαφώς για μια τέτοια τάση. Αγαπάμε τα μπαρ, αλλά ας ζήσει κι ένα τουλάχιστο καφενεύο!

M.Z.

ΑΧΟΡΩΔ

ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΦΕ - ΦΑΓΗΤΟΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ - ΤΑ ΚΑΦΕ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Για καφέ

ΠΟΥ ΘΑ ΠΙΕΙΤΕ ΚΑΦΕ ΚΑ

Δωδώνης

Κεντρικόν, Δωδώνης 17, 72450, από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose, 450 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Ακαδημία, Δωδώνης 13, 76780, από τις 8:00 το πρωί, με έργα του Χρήστου Χαρίση. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κίκο, Δωδώνης 13, 39888, από τις 8:30 το πρωί, σερβίρει και ζεστά πιάτα, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ..

Άρτιον, Δωδώνης 11, 26225, από τις 8:30 το πρωί, σερβίρει και ζεστά πιάτα, Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Παπαγαλίνο, Δωδώνης 21, 73326, από τις 8:00 το πρωί, λειτουργεί και ως ζαχαροπλαστείο. Εσπρέσσο Illy 550 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ. .

Σκαραβαίος, Δωδώνης 25, 30303, από τις 8:30 έκανε ανακαίνιση. Εσπρέσσο Kimbo - Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ. .

Νίτρο, Δωδώνης 4, 33326, από τις 7:30 το πρωί. Εσπρέσσο Quarta, 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ. .

Τράπεζα, Δωδώνης 4, από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Daily News, Δωδώνης 6, 29777 από 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 500

Εφετεϊόν, Πλατεία Κατσαδήμα 7, 34473 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Hausbrandt 450 δρχ., Νες καφέ 550 δρχ.

Κάστρο

Φίλοιτρον, Ανδ. Παλαιολόγου 20, 72429, από τις 13:00 τις καθημερινές, από τις 9 το πρωί τα Σαββατοκύριακα, γλυκά κουταλιού, σαλέπι. Εσπρέσσο Danesi 400 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μώλος

Αίγλη, Πλατεία Μαβίλη 4, 36311, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Mrs. Rose 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Υπερωκεάνειο, Πλατεία Μαβίλη 10, 33781 από τις 8:30 το πρωί, Εσπρέσσο Danesi 650 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Καφέ Παρκ, Πλατεία Μαβίλη 16, από τις 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Illy - Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Αδιέξοδο, Πλατεία Μαβίλη 14, 75912, από τις 10:00 το πρωί. Το καφέ είναι καινούργιο. Εσπρέσσο Portioli 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Ναυτάκια, Γαριβάλδη 1, 34455, από τις 9:00 το πρωί. Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Αβέρωφ

Φαγιούμ - Καφενείο Γυναικών, Αλεξ. Διακου 10, 74678, από τις 7:00 το πρωί, σερβίρει πρωινό. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μητρόπολις, Αβέρωφ 57, 20325, από τις 9:00 το πρωί ως τις 9:00 το βράδυ. Εσπρέσσο Illy - Kimbo 550 δρχ., Νες καφέ 550 δρχ.

Επίλεκτον, Μητροπόλεως και Αβέρωφ, 33907, από τις 7:00 το πρωί, σάντουιτς, χοτ ντογκ. Εσπρέσσο Illy - Μαρκο 400 δρχ., Νες καφέ 300 δρχ.

Οινορειαίον, Αβέρωφ 45, 26477, από τις 8:00 το πρωί, λειτουργεί και ως κάβα - εστιατόριο. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Σονέτο, Πλατεία Ν. Γεωργίου 11, 71781, από τις 11:00 το πρωί, σερβίρει φαγητό της ώρας. Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Με ένα τηλέφωνο

Πίτσα - Μακαρονάδα

La Fontanina. Μελανίδη 2, τηλ. 33351. Και πιάτα της ώρας. Ανοιχτά από το μεσημέρι

Vero. Ναπ. Ζέρβα 19, τηλ. 77711, 27711

Casa Di Pizza. Πίτσες και Καλτσόνε ψημένα σε παραδοσιακό φούρνο με ξύλα.

Ανοιχτά από 18.30 έως 01.00.

Κυριακή μεσημέρι από 13.00

Στοά Σάρκα. Τηλ. (0651) 75.781 - 24.097

Ciao. Αγίου Κοσμά 69, τηλ. 40100 Ανοιχτά απ' το μεσημέρι. Καλές προσφορές και νόστιμα καλτσόνε.

Di Cesare. Μιχ. Αγγέλου 47, τηλ. 33700-79701. Διανομές από τις 12:00 το πρωί έως τις 12:30 το βράδυ. Κοντά σας με πλούσια πιάτα της ώρας, σαλάτες, σάντουιτς και χάμπουργκερ.

El Grinco. Βηλαρά 52, τηλ. 77108. Τρείς κουζίνες, ιταλική, ελληνική και λατινοαμερική

Menu catering. Πλ. Παργης 20, τηλ. 21000. Και κρέπες. Από τις 12 το μεσημέρι.

Mama Mia. Σεισμόπληκτα, τηλ. 44111. Ανοιχτά από τις 12 το μεσημέρι.

Μεξικάνικο

Τάκο. Αρσάκη 48 (στη Σκάλα), τηλ. 20849. Ώρες: 14.00 έως αργά το βράδυ. Κάθε Τρίτη κλειστά. Το εστιατόριο με την αίσθηση του αυθεντικού.

Ψησταριές

Φίλιππας. 28ης Οκτωβρίου 9 (Στοά Ορφέα), τηλ. 30701-30352.

Διπλογεύσεις. Πλ. Πάργης 14, τηλ. 23311. Ανοιχτά από το πρωί. Νέοι και ευγενικοί.

Κοτόπουλο

Chicken House. Τα πάντα από κοτόπουλο στις καλύτερες γεύσεις τηλ. 79967, Δωδώνης 23

Το Κοτοπουλάδικο. Τα πάντα στα κάρβουνα τηλ. 33373

... και λουλούδια με ένα τηλέφωνο

Ανθοπωλείο Νάτση, Κεντρικής Πλατείας 1, τηλ. 27435, 31939, φαξ 70668. Τηλεφωνήστε για να δώσετε την παραγγελία σας για τα Γιάννενα, την Ελλάδα ή το εξωτερικό

ΤΑΒΕΡΝΑ
ΟΡΟΦΕΥΣ
1998

ΜΟΥΣΙΚΟ ΜΕΖΕΔΟΠΩΛΕΙΟ
ΕΝ ΣΤΑΥΡΑΚΙΩ

ΓΕΥΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ
Απ. Κόλλιας
ΟΔ. ΣΤΑΥΡΑΚΙΟΥ & ΒΛΑΧΟΣΤΡΑΤΑ ΤΗΛ. 66727

ΜΟΥΣΕΙΑ

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων, 25ης Μαρτίου 6, τηλ. 25490-31908, Ώρες λειτουργίας: 8.30π.μ. - 3μ.μ., Εισιτήριο: 500 δρχ. Ευρήματα από την προϊστορική έως και τη ρωμαϊκή εποχή από το χώρο της Ηπείρου αλλά και μέρος της Δημοτικής, πλέον, Πινακοθήκης.

Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων, Κάστρο Ιωαννίνων, τηλ. 39692, Ώρες λειτουργίας: 8.30π.μ. - 3μ.μ. Εισιτήριο: 500 δρχ. Ευρήματα από την παλαιοχριστιανική έως τη μεταβυζαντινή περίοδο, κειμήλια και εικόνες από τον 16ο έως και τον 19ο αιώνα, συλλογές.

Δημοτικό Εθνογραφικό Μουσείο Ιωαννίνων Αλεξάνδρου Νούτσου, Τζαμί Ασλάν Πασά, Κάστρο, τηλ. 26272, Ώρες λειτουργίας: 8π.μ. 3μ.μ., καθημερινές. Σάββατο-Κυριακή 9π.μ.-3μ.μ. Εισιτήριο: 700δρχ., φοιτ.: 300 δρχ. Εκθέματα της ελληνικής, τουρκικής και εβραϊκής κοινότητας.

Λαογραφικό Μουσείο "Κώστας Φρόντζος" Μιχαήλ Αγγελου 42, τηλ. 20515, 23566, 25233 Εκθέματα του λαϊκού πολιτισμού της Ηπείρου. Δευτέρα 5-8μ.μ., Τετάρτη 10-1 μετά το μεσημέρι.

Μουσείο Εθνικής Αντίστασης, μετρεσές Βελή Πασά, κοντά στο Πνευματικό Κέντρο, τηλ. 37644 Ώρες λειτουργίας: 9.30π.μ. - 12.30π.μ. εκτός Σαββάτου - Κυριακής, Ελεύθερη είσοδος. Φωτογραφίες, βιβλία, εφημερίδες, χάρτες της περιόδου 41-44.

Πινακοθήκη Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών Παρασκευοπούλου 4, τηλ. 25233-25497 Ώρες λειτουργίας: 9π.μ.-10π.μ., 5.30μ.μ. - 8.30μ.μ. εκτός Σαββάτου - Κυριακής. Ελεύθερη είσοδος. Γκραβούρες, αγιογραφίες, έργα σύγχρονων ελλήνων καλλιτεχνών.

Μουσείο Ελληνικής Ιστορίας Παύλου Βρέλλη. Μπιζάνι, τηλ. 92128, Ώρες λειτουργίας: 10.00π.μ. - 4μ.μ. Εισιτήριο: 1000δρχ. Κέρινες μορφές από την ελληνική ιστορία αλλά και συμβολικά έργα του ίδιου του καλλιτέχνη.

Μουσείο Κέρινων Ομοιομάτων Αθανασίου Βρέλλη, Καραμανλή 15, στο Μώλο, τηλ. 22414, Ώρες λειτουργίας: 9π.μ. - 4μ.μ.,

Πινακοθήκη Ευάγγελου Αβέρωφ, Μέτσοβο, τηλ. 41210, Ώρες λειτουργίας: 10π.μ. - 4.30μ.μ. Εισιτήριο: 500 δρχ. Δημοουργικές Συναντήσεις 97: έκθεση έργων ζωγράφων που δημιουργούνται σε συνεργασία με παιδιά καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς. Μόνιμες συλλογές.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΕΗΜ (Βιβλιοθήκη Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών), Παρασκευοπούλου 4, μη δανειστική, με φωτοτυπικό, τοπικός τύπος. Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα - Παρασκευή 5.30-8.30, Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 10-12 π.μ. τηλ. 24190, 25233

Ζωσιμαία Δημόσια Βιβλιοθήκη, Μάρκου Μπότσαρη και Ελευθερίου Βενιζέλου, τηλ. 25591 δανειστική, με φωτοτυπικό. Ώρες λειτουργίας Δευτέρα, Τετάρτη 12.30 - 7.30, Τρίτη Πέμπτη, Παρασκευή 8-2.30 Σάββατο 9-1

ΧΕΝ (Παιδική Βιβλιοθήκη), Σεισιμόπληκτα, τηλ. 24453, δανειστική, Ώρες λειτουργίας: Σάββατο, Κυριακή 10-12.30

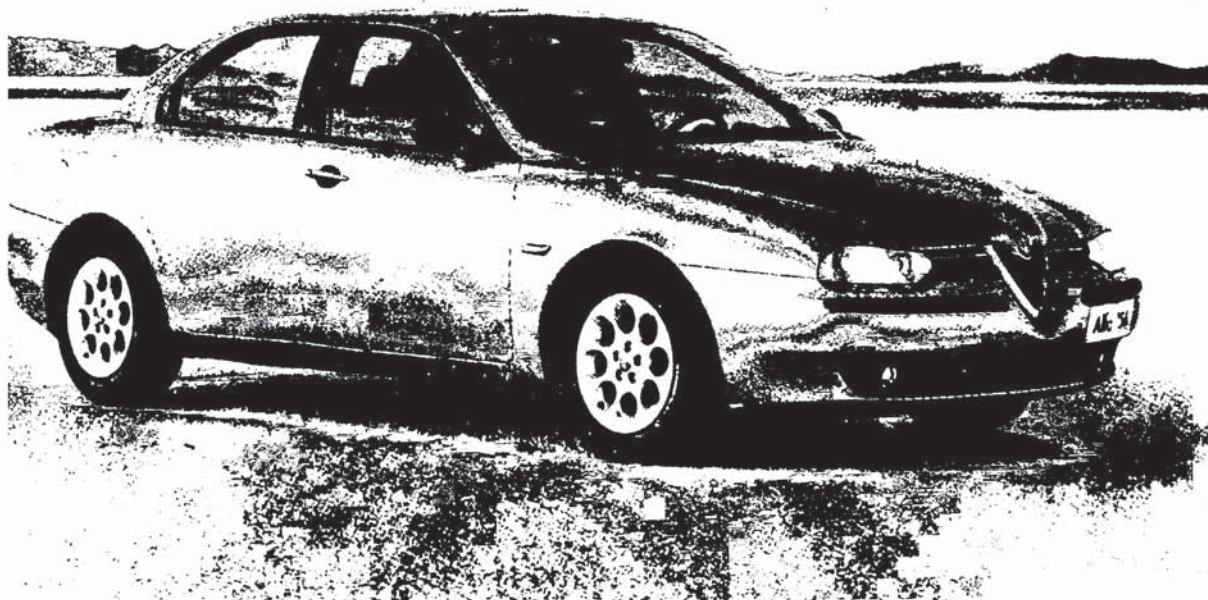
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Όλες οι Βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου είναι ανοιχτές για το κοινό δεν είναι όμως δανειστικές για όσους δεν ανήκουν στην πανεπιστημιακή κοινότητα.

Βιβλιοθήκη Ιατρικής Σχολής, τηλ. 98673, Βιβλιοθήκη Τμήματος Μαθηματικών, τηλ. 98304, Βιβλιοθήκη Φυσικού, τηλ. 98510, Βιβλιοθήκη Χημικού, τηλ. 98359, Βιβλιοθήκη Τμημάτων Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής Ψυχολογίας, Παιδαγωγικού Δημοτικής Εκπαίδευσης, Παιδαγωγικού Νηπιαγωγών, τηλ. 98714, Βιβλιοθήκη Τομέα Ιστορίας Νεωτέρων Χρόνων, τηλ. 98163, Βιβλιοθήκη Τομέα Λαογραφίας, τηλ. 98161, Βιβλιοθήκη Τομέα Βυζαντινής Φιλολογίας και Βυζαντινής Ιστορίας, τηλ. 98134, Βιβλιοθήκη Τομέα Αρχαιολογίας, τηλ. 98135, Βιβλιοθήκη Τομέα Κλασικής Φιλολογίας, τηλ. 98228, Βιβλιοθήκη Τομέα Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, τηλ. 98214, Βιβλιοθήκη Τομέα Γλωσσολογίας, τηλ. 98216

Για τις ώρες λειτουργίας κάθε βιβλιοθήκης μπορείτε να επικοινωνήτε με τα παραπάνω τηλέφωνα.

ALFA 156.

Η ΔΥΝΑΜΗ ΣΕ ΑΠΟΛΥΤΟ ΕΛΕΓΧΟ.

- 1.6 T.S. 16V-120 HP - 200 km/h • 1.8 t.s. 16V-144HP-210 km/h
- 2.0 T.S. 16V-155 HP - 216 km/h • 2.5 V6 24V-190 HP - 230 km/h

Σ.ΓΚΟΛΑΣ Α.Ε.

4ο χλμ. Εθνικής Οδού Ιωαννίνων - Αθηνών, Ιωάννινα
Τηλ.& Fax : 0651 - 47500

Alfa Romeo Sportivo

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Από τον Νίκο Μπατσόη λάβαμε και δημοσιεύουμε (με την πρωτότυπη στίξη) την παρακάτω επιστολή με την οποία απαντά στην κριτική του συνεργάτη μας Γ. Κοκκώνη της συναυλίας του Π.Κ. Δήμου Κόνιτσας στην αίθουσα Πυρσινέλλα την 17/12/97.

Κύριε εκδότη,

διάβασα με προσοχή στο περιοδικό σας το άρθρο του συνεργάτη σας Γ. Κοκκώνη και θάκρινα σκόπιμο για πολλούς λόγους να δημοσιεύσετε και την δική μου γνώμη, σαν "μη οικείου".

1. Αναφέρεται ο κ. Κοκκώνης στην ασυνέπεια των υπεύθυνων (δήμαρχοι Κόνιτσας - Ιωαννίνων) προτάσσοντας ως σημαντική μόνο τη δική του συμμετοχή σε εκδηλώσεις και εκδόσεις βιβλίων.

2. Σέβομαι την απόφαση των Πανεπιστημιακών μελών, όποια και νάναι αυτή, αλλά θεωρώ ότι και οι ίδιοι δεν θάθελαν συνηγόρους στο δικό τους έργο.

3. Ως προς το μουσικό μέρος, για την αποκατάσταση της αλήθειας:

α) Τα τραγούδια αποδόθηκαν με το ύψος και το χρώμα της περιοχής κι αυτό οφείλεται στα μέλη της χορωδίας που διεκρίθησαν για τη γνώση, την σοβαρότητα και την αγάπη για τη μουσική παράδοση του τόπου τους.

β) Σχετικά με την παύση του ήχου (από το ντέφι του κ. Ρ. Πανουσάκου) θάθελα να ρωτήσει τον ίδιο που παίζει αυτό το όργανο 32 ολόκληρα χρόνια.

γ) Για το ίσον - και με ακορντεόν - στην "Μικρή Βουργάρα", νομίζω ότι κρατήσαμε το ίσον της παράδοσης και όχι αυτό της παραποίησης της αλήθειας και άκουσον!... άκουσον!... της αντιπαραδοσιακής καινο-

τομίας!!!

δ) Με τη συμμετοχή των μελών της χορωδίας και των βασικών, γνήσιων και αξιόλογων οργανοπαϊχτών της Κονιτσιώτικης μουσικής παράδοσης (για το βασικό κλαριτζή αφήστε τους ειδικούς να κρίνουν: οι Κονιτσιώτες, οι υπόλοιποι οργανοπαϊχτες και βασικά το κοινό, κι ας αφήσει ο κ. Κοκκώνης τα μουσικά μαγειρέματα ...) η εκδήλωση πέτυχε στο βασικό της στόχο. Αναδείχτηκε και προβλήθηκε η άγνωστη για πολλούς Κονιτσιώτικη μουσική και το ντόπιο δυναμικό: τα μέλη της χορωδίας και οι οργανοπαϊχτες, η Κόνιτσα με την προβολή σλάιτς, και αυτά με βάση την υπευθυνότητα, την έρευνα, τη σοβαρή δουλειά, το μεράκι και την αγάπη όλων όσων βοήθησαν στην πραγματοποίηση της εκδήλωσης αυτής.

Κλείνοντας, νομίζω ότι πολέμιες ενέργειες σαν αυτές του "αυτοχρισθέντος μουσικοκριτικού" έχουν στόχο την προβολή του δια μέσου του περιοδικού σας, οι απόψεις του καταρρίπτονται στο σύνολό τους, διαστρεβλώνει την αλήθεια. Προσωπικά δέχομαι οποιαδήποτε καλοπροαίρετη, πιο σοβαρή, όχι ανεύθινη κριτική και οποιαδήποτε "μουσική συνεργασία".

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία
Νίκος Μπατσόης

AMEL
travel

Εκδρομές, Εισιτήρια, Ξενοδοχεία

Γρ. Σακκά 4, τηλ (0651) 79111,
79222, 29161

Το ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ

από τον Εκδότη

Ποιος ήταν αλήθεια ο Άνθρωπος της Χρονιάς;

Στο τελευταίο του τεύχος κάθε χρονιάς το αμερικάνικο περιοδικό Time διαλέγει τον Άνθρωπο της Χρονιάς. Και το κάνει αυτό εδώ και πολλές δεκαετίες -σχεδόν ένα αιώνα- έχοντας με τον τρόπο αυτό δημιουργήσει μια μακρά παράδοση. Πολλοί είναι εκείνοι που περιμένουν να δουν τον εκάστοτε Άνθρωπο της Χρονιάς, ξέροντας ότι πίσω από την επιλογή κρύβεται η εκτίμηση ενός ικανού επιτελείου για τη μορφή των χρόνων που έρχονται.

Όπως εξηγεί το περιοδικό, η διαδικασία της επιλογής είναι επίπονη. Και δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι γίνεται με σοβαρότητα. Από τον Ιανουάριο ήδη, οι συντάκτες αναζητούν υποψηφιότητες. Την πρωτομαγιά αρχίζουν να προτείνουν υποψηφίους. Από τον Σεπτέμβρη οι συζητήσεις κορυφώνονται, όχι χωρίς ένταση (όπως κομψά γράφει ο εκδότης οι συζητήσεις είναι mostly civilized, δηλαδή συνήθως είναι πολιτισμένες!)

Οι επιλογές του περιοδικού συχνά βρίσκουν τους αναγνώστες αντίθετους, ή έστω τους κάνουν να απορούν. Και δεν χρειάζεται να πάει κανείς τόσο μακριά, όσο στο 1933, όταν Άνθρωπος της Χρονιάς είχε επιλεγεί ο **Αδόλφος Χίτλερ**. Ας κοιτάξουμε στο 1995, μόλις. Ο **Νιουτ Γκίνγκριτς**, ο υπερσυντηρητικός πρόεδρος του αμερικάνικου Κονγκρέσου Άνθρωπος της Χρονιάς; Θα μπορούσε πράγματι να είναι: Εκείνη την χρονιά ο λόγος του Γκίνγκριτς φαινόταν να πείθει σημαντικά λαϊκά στρώματα και ο ίδιος είχε επιτύχει την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων του. Μέσα στην επόμενη χρονιά η εικόνα του είχε τόσο ξεβάψει που σε συνδυασμό με την ανακάλυψη παρατυπιών στις οποίες είχε υποπέσει, αναρωτιέται κανείς σήμερα πού είναι ο Γκίνγκριτς;

Βέβαια το να προβλέψεις ακριβώς τις εξελίξεις, κάνοντας μια επιλογή που να στέκει μερικά χρόνια μετά, είναι δύσκολο. Αλλά αυτό που έχει σημασία δεν είναι αν θα πέσεις μια φορά έξω, αλλά αν έχεις χρησιμοποιήσει την σωστή μέθοδο προσέγγισης. Κανείς δεν θα μπορούσε όμως να ψέξει τους δημοσιογράφους του Time ότι στερούνται μεθοδολογίας. Η επιλογή όμως του φεινού Άνθρώπου της Χρονιάς δείχνει και τα όρια της.

Ο **Αντριου Γκρόουβ**, επικεφαλής της Intel, της εταιρίας που παράγει μικρο-επεξεργαστές, που αποτελούν την βάση των προσωπικών υπολογιστών ξεκίνησε από πρόσφυγας την περίοδο της

Ουγγρικής Επανάστασης. Έφτασε στην Αμερική απένταρος και χωρίς να γνωρίζει αγγλικά (όπως χιλιάδες Αλβανοί σήμερα στην Ελλάδα) και δούλεψε σκληρά για να πετύχει. Σήμερα βέβαια αισθάνεται Αμερικάνος και ως τέτοιο τον αντιμετωπίζει το περιοδικό. Τα προσωπικά στοιχεία σε συνδυασμό με την καλή πορεία της Ιντέλ τα τελευταία χρόνια «ανέδειξε» τον Γκρόουβ Άνθρωπο της Χρονιάς.

Το ότι ο Γκρόουβ όμως έφτασε στην κορυφή, δουλεύοντας σκληρά, έχοντας ιδέες και τύχη, δεν αναιρεί το γεγονός ότι η κορυφή έχει περιορισμένο αριθμό θέσεων. Το ίδιο ισχύει και για την εταιρία του. Βρίσκεται σήμερα στην κορυφή γιατί έκανε κάποιες σωστές κινήσεις στο παρελθόν. Δεκάδες άλλες εταιρίες στον χώρο των υπολογιστών, με άξια στελέχη, έχουν εξαφανιστεί, γιατί αυτό ορίζει ο ανταγωνισμός.

Μα και η Ιντέλ, γνώρισε μεγάλες κρίσεις και παρασύρθηκε τόσες φορές στην δίνη των χρηματιστηρίων. Ακόμα και η κραταιά θέση που σήμερα κατέχει δεν της εγγυάται το μέλλον της. Το 1997 εξάλλου ήταν χρονιά τρομακτικών κρίσεων στην διεθνή οικονομία, που συντάρραξαν ή οδήγησαν ακόμα και στην κατάρρευση ολόκληρα κράτη (Ταϊλάνδη, Χόγκ Κονγκ, Κορέα) ή πανίσχυρες εταιρίες.

Και εδώ φτάνουμε στο θέμα. Είναι ζήτημα οπτικής γωνίας το πώς τελικά διαλέγεις τον Άνθρωπο της Χρονιάς. Για το Τάιμ, ήταν ο εκπρόσωπος μιας επιχείρησης που για την ώρα δείχνει πανίσχυρη. Για πολλούς όμως από εκείνους που βλέπουν την κρίση στις διεθνείς οικονομίες να ξεσπά τόσο βίαια, η παλιά μαρξιστική θεωρία που εξηγεί την επιστροφή σε τακτικά διαστήματα των κρίσεων γίνεται πάλι επίκαιρη και αποκτά ξανά, καθημερινά, νέους οπαδούς.

Καταλαβαίνω ότι αρκετοί από εσάς ίσως διαφωνήσετε. Για μένα πάντως, φέτος, την χρονιά των μεγάλων οικονομικών κρίσεων και χρονιά που κατά σύμπτωση συμπληρώνονται 150 χρόνια από την πρώτη έκδοση του Κομμουνιστικού Μανιφέστου, ο Άνθρωπος της Χρονιάς δεν ήταν άλλος από τον **Καρλ Μαρξ**.

ΤΖΙΜ ΚΑΡΡΕΥ ΠΙΣΤΕΨΕ ΜΕ

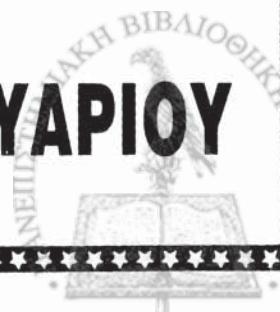
Από τους δημιουργούς
του «ΔΑΣΚΑΛΟΣ
ΓΙΑ ΚΛΑΜΑΤΑ»

Ο αεικίνητος
ηθοποιός
στην πιο
ξεκαρδιστική
κωμωδία
της χρονιάς!

Ο ΨΕΥΤΑΡΑΣ

LIAR, LIAR

ΣΤΗΝ ΓΡΑΝΑΔΑ, ΑΠΟ 23 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

με εγγυημένη
ασφάλεια στην χρήση,
οι εφαρμογές
γγραφείου προτείνονται
για λύσεις **οικονομικές,**
με σεβασμό προς το
περιβάλλον

ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ Κ. ΦΑΡΜΑΚΗΣ
ΑΓ. ΛΑΒΡΑ 9, ΤΗΛ 4624 57625 ΕΠΙΤ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΤΗΛ. 47092